

Acta
Landelijke Vergaderingen
Nederlands Gereformeerde Kerken
Zwolle
2005
en
2007

Samengesteld onder verantwoordelijkheid van het moderamen
door O. Sierksma

De originele versies van de notulen en documenten berusten
bij de landelijke archivaris, D. Smits, Stadhouderslaan 79,
6336 BL Vlaardingen, telefoon 010-4746903.

Alle rapporten, bijlagen, notulen en andere relevante teksten zijn te
raadplegen via de website van NGK www.ngk.nl/lv2007.

Ter inleiding

In de loop van de jaren hebben de Acta van de Landelijke Vergaderingen van de Nederlands Gereformeerde Kerken een steeds compacter vorm gekregen. Ze zijn geen uitvoerige verslaglegging, maar een beknopte weergave van wat aan de orde kwam. In deze traditie staan ook de Acta van de tussentijds bijeengeroepen Landelijke Vergadering gehouden te Zwolle op 5 november 2005 en de Acta van de Landelijke Vergadering te Zwolle 2007.

Gedetailleerde informatie over wat op deze vergaderingen aan de orde kwam, is via internet te vinden op www.ngk.nl/lv2007.

Op deze website kan men terecht voor:

- de notulen van de extra Landelijke Vergadering gehouden te Zwolle op 5 november 2005 (zie onder Vervroegde Verg);
- de notulen van de Landelijke Vergadering Zwolle 2007 (zie onder verslaglegging);
- alle commissierapporten, inclusief de behandeling daarvan;
- de besluitenlijst (zie onder verslaglegging);
- de samenstelling van de commissies (zie notulen 1 en 2 juni 2007);
- de geluidsopnames die van de vergaderingen gemaakt zijn (zie onder verslaglegging).

Op één punt wijken deze Acta van de traditionele opzet af. Ze volgen niet steeds puntsgewijs de agenda, maar zijn deels ook thematisch opgezet. Dat wil zeggen dat alle gegevens betreffende de bespreking en besluitvorming over een bepaald onderwerp bij elkaar zijn gebracht, ook als deze in meerdere zittingen plaatsvonden. Deze opzet heeft het voordeel dat die de lezer het nodige blader- en zoekwerk bespaart. Voor de goede orde staat overigens ook steeds aangegeven op welke zitting de vervolgbespreking plaats vond.

Tenslotte willen we als moderamen van de LV Zwolle 2007 ook hier onze hartelijke dank uitspreken jegens onze notulist, zuster Willy van Eijk en jegens de 1^e scriba, broeder Oene Sierksma, die op basis van de notulen deze Acta verzorgde.

Acta Landelijke Vergadering Zwolle 2005

5 november 2005

LV2005-1. Opening

Ds. J. Horsman opent namens de samenroepende kerk deze extra Landelijke Vergadering Zwolle. Hij laat Psalm 92:1-3 zingen, en leest Romeinen 10:9-17.

Ds. Horsman refereert aan het belang van de prediking en de verkondiging van het evangelie. Hij wijst op het belang van de opleiding tot predikant en stelt dat de basis van de predikant het Woord van God is, waarbij het de verkondiging is die het Woord actief maakt. En dat dit alles dienstbaar moet zijn aan de 'verkondiging van Christus' in de wereld. Hij spreekt de hoop uit dat de besluiten die deze dag genomen worden tot opbouw van de kerken en tot eer van God zullen zijn.

Hierna herdenken de afgevaardigden ds. J.D. Janse.

Ds. Horsman gaat de vergadering voor in gebed, waarna hij Gezang 305 laat zingen.

LV2005-2. Onderzoek credentiebrieven en presentielijst

De secretaris van de voorbereidingscommissie leest de lijst met afgevaardigden namens de regio's en kerken voor. De credentiebrieven worden in orde bevonden. De vergadering telt 46 stemgerechtigde leden. *(Voor de lijst van afgevaardigden, zie bijlage LV2007.vervroegd)*

LV2005-3. Benoeming notulist

De vergadering benoemt op voordracht van ds. Horsman als notulist ds. M.J. Strengholt.

LV2005-4. Verkiezing moderamen

De voorbereidingscommissie doet een voorstel om zonder verkiezingen een moderamen te benoemen. De vergadering neemt dit voorstel met algemene stemmen aan.

Verslag zitting LV2005

De vergadering benoemt:

Br. M. van Daalen (regio Kampen), preses
Ds. G. van Dijk (regio Enschede-Zwolle), tweede preses
Br. A.F.M. Schippers (regio Amsterdam-Haarlem), scriba
Br. K.H. Mollema (regio Den Haag), tweede scriba

Ds. Horsman draagt de leiding van de vergadering over aan het moderamen.

LV2005-5. Voortzetting door de preses

Na een schorsing presenteert de preses een agendavoorstel voor het resterende deel van de vergadering en een aantal voorbereide besluiten.

LV2005-6. Korte toelichting op het rapport door de voorzitter van de COP (LV2005.47.1)

Ds. K. Muller, de voorzitter van de Commissie Opleiding Predikanten, deelt mee dat de hele commissie aanwezig is op één persoon na (br. A. Romkes). Tevens zijn twee externe adviseurs, zr. H.G. Bronsveld-Taute en zr. J. Janssens-Boer aanwezig.

Hij refereert aan de opdracht die de commissie van de LV 2004 kreeg. Toen werd beoogd om, de opleiding in september 2005 van start te laten gaan. Dit blijkt niet haalbaar, en als nieuwe streefdatum wordt 1 januari 2006 voorgesteld. De studenten die in september 2005 hun studie gestart zijn, zullen dan vanaf 1 januari officieel aan de Nederlands Gereformeerde Predikantenopleiding (NGP) studeren. Voor de ouderejaars blijft de TSB-regeling van kracht, die ook verzorgd gaat worden door de NGP. De commissie houdt rekening met een overgangsperiode van drie à vier jaar voor de ouderejaars.

De voorzitter haalt kort de drie onderdelen van het rapport naar voren.

1. Het opleidingsprogramma.

De COP spreekt zijn dank en waardering uit aan het adres van de Theologische Universiteit Apeldoorn, waarmee op een goede en plezierige manier besprekingen zijn gevoerd.

Verslag zitting LV2005

Van de vijf studie jaren zal zo'n 20% (78,5 ects) door de NGP worden ingevuld. De rest van het studieprogramma komt voor rekening van de TUA.

Gepoogd is om zo veel mogelijk vanuit het beroepsprofiel van de predikant te denken. De commissie had de opdracht om waar mogelijk rekening te houden met de wensen en eigen kleur van het Nederlands Gereformeerd Seminarie (NGS). Dit hield mede in dat zij moest kijken naar ruimte voor docenten uit NGS-kring. Voorts wijst ds. Muller op de werkbegeleiding voor beginnende predikanten die door de NGP verzorgd zal worden, conform de opdracht van de LV 2004.

2. Organisatie en bestuursstructuur.

De COP acht het wenselijk, dat de medewerkers van de opleiding bij de NGP in loondienst komen. De NGP moet daartoe een rechtspersoonlijkheid als stichting bezitten. De TUA houdt zich niet bezig met de inhoud van de vakken, maar wel met het niveau van het onderwijs. Dit vanwege de verantwoording die de TUA als erkende - en gesubsidieerde - instelling moet afleggen aan de overheid.

3. Voordracht en benoeming kerndocenten, bestuursleden en leden raad van toezicht.

Hierop gaat de voorzitter later in.

De voorzitter spreekt zijn dank uit aan de brs. H.G. Geertsema en J. Dekker en de zrs. Bronsveld en Janssens, die de COP ondersteund hebben bij haar werk.

LV2005-7. Reacties en vragen op het rapport van afgevaardigden

Meerdere regio's spreken hun waardering uit voor het werk van de commissie en de gedegenheid van de rapportage.

De regio Kampen ervoer het idee van een kerkelijke stichting als schokkend, maar is het daar nu wel mee eens. Ze vraagt naar de precieze bedoeling van het voorstel dat kerndocenten niet noodzakelijkerwijs predikant hoeven te zijn.

Verslag zitting LV2005

De regio Amsterdam-Haarlem vraagt aandacht voor de dubbele belasting van de kerndocenten, die naast hun aanstelling aan de NGP ook nog ander werk hebben. Ook vraagt zij naar een afvloeiingsregeling voor de huidige begeleiders van de TSB.

De regio Harderwijk spreekt een voorkeur uit om eerst een bestuurlijke stichting op te richten, en die vervolgens in een kerkelijke stichting om te zetten. Ze geeft tevens aan in de regelingen van de Raad van Toezicht de waarborging van de continuïteit te missen.

De regio Alkmaar-Zaandam is blij met de inbreng van de NGS. Zij wil een sterkere band tussen de kerken en de Raad van Toezicht. Hoe gaan we om met kerken die moeite hebben om de vaste bijdrage op te brengen?

De regio Dordrecht-Gorinchem vraagt naar de eigen identiteit van onze kerken en naar de plaats die de Wijsbegeerte der Wetsidee krijgt.

De regio Arnhem sluit hierbij aan met een vraag over filosofie. Ze twijfelt of het wel noodzakelijk is het bestuur de mogelijkheid te geven een landelijke vergadering bijeen te roepen. Ook informeert ze naar de hoofdelijke aansprakelijkheid van bestuursleden op financieel vlak.

De regio Schiedam vraagt naar de implicaties voor het kerkverband en dringt aan op maximale verantwoordelijkheid van de kerken.

De regio Utrecht ziet in de plannen die nu voorliggen het gevaar dat het geheel topzwaar wordt, ook wat de personele bezetting betreft. Ze vraagt zich af of de NGP vakken als bijbelkennis, canoniek, en psychologie zo anders zal invullen als de TUA doet.

De regio van het Zuiden vraagt naar de kwaliteitsborging en enige toelichting op de verhouding tussen de praktische theologie en de beroepsvaardigheden.

Tenslotte laat de kerk van Utrecht weten bezorgd te zijn over het verplichte karakter van de NGP. Ze ziet graag meer ruimte voor studenten die elders studeren.

Ds. Muller antwoordt dat een of andere vorm van rechtspersoonlijkheid noodzakelijk is. Uitgangspunt blijft voor de COP dat de kerken het voor het zeggen houden.

Verslag zitting LV2005

De voorgestelde rechtspersoonlijkheid is noodzakelijk in verband met de arbeidscontracten e.d., en in verband met eventueel te ontvangen legaten.

De commissie vindt het van belang dat de kerndocenten ervaring als gemeentepredikant hebben.

Onderling overleg moet voldoende zijn om dubbele belasting van de docenten goed te regelen

De LV Doorn 1998 heeft bij de aanstelling van de nieuwe studiebegeleiders aangegeven dat er sprake was van een tijdelijke aanstelling.

De continuïteitsvraag over de Raad van Toezicht kan uitgewerkt worden op basis van het voorliggende concept voorstel.

De LV benoemt de leden van de Raad van Toezicht. De commissie is van mening dat deskundigheid in de RvT noodzakelijk is en belangrijker dan regionale vertegenwoordiging.

De kerken kunnen elkaar aanspreken op de regio of de LV als die niet kunnen of willen bijdragen.

De identiteit van de NGK is moeilijk te definiëren. Enkele trekken zijn een bepaalde openheid en een wat eigen omgaan met de bijbel. Maar het blijft een zoektocht. De LV Lelystad 2004 heeft al geconstateerd dat we zoveel eigen identiteit hebben dat een eigen opleiding gewenst is.

Het vak filosofie bevat niet alleen de Wijsbegeerte der Wetsidee, maar ook de geschiedenis van de filosofie, de hermeneutiek en dergelijke. De commissie meent dat het goed is dat studenten kennis nemen van de reformatorische wijsbegeerte.

De COP is van mening dat het stichtingsbestuur, via de roepende kerk, bij calamiteiten de LV bijeen moet kunnen roepen.

Het goedkeuren van de begroting is een zaak van de stichting; het bestuur is verantwoordelijk en hoofdelijk aansprakelijk

De voorzitter oppert dat een commissie voor de aanpassingen van het AKS de vraag van de regio Schiedam zal meenemen.

Dat het instituut mogelijk wat topzwaar zal zijn, is onvermijdelijk.

De kwaliteit van het onderwijs zal bewaakt worden door verschillende instanties, zoals de kerken, het bestuur, de Raad van Toezicht, de TUA, en de overheid.

Verslag zitting LV2005

Praktische theologie is een discipline, die zich vooral bezig houdt met het theologisch doordenken van de vraag hoe het geloof en het Woord van God doorwerken in het leven van de gemeente in de wereld. De niet-theologische vaardigheden worden niet alleen aan de NGP, maar ook aan de TUA gegeven.

Ds. Muller geeft aan dat er geen verschil is tussen het voorstel van de COP en de besluiten van de LV 2004; een student mag studeren waar hij wil, maar het 'NGP-deel' moet door eigen mensen gegeven worden. Het is overigens aan de regio's om te bepalen wie er beroepbaar gesteld wordt.

LV2005-8. Besluitvorming

Na de behandeling van de amendementen (zie hiervoor de notulen van de LV 2005) neemt de vergadering de volgende besluiten:

LV2005-8a. Instellen NG-predikantenopleiding

De kerken, in Landelijke Vergadering bijeen te Zwolle op 5 november 2005,

hebben dankbaar kennisgenomen van het rapport van de Commissie Opleiding Predikanten (COP), getiteld De NG-Predikantenopleiding;

spreken uit

waardering te hebben voor het gedegen werk dat door de commissie is geleverd;

zijn van oordeel

dat het rapport een goede en complete uitvoering is van de opdracht die de Landelijke Vergadering van Lelystad 2004 verleende;

overwegen dat

1. de overwegingen van de COP met betrekking tot de organisatiestructuur inzichtelijk zijn en logisch voortvloeien uit de gekozen richting;
2. het voorgestelde opleidingsprogramma een goede aanvangskwaliteit heeft;
3. een onderzoek naar de voorgestelde wijzigingen in het AKS wenselijk is met het oog op het optimaal kunnen besturen van de Stichting Nederlands Gereformeerde Predikantenopleiding;

besluiten

1. het rapport van de COP (LV2005.47.1) over te nemen en daarmee de oprichting van een Nederlands Gereformeerde Predikantenopleiding te initiëren;
2. met betrekking tot de organisatiestructuur:
 - a. te kiezen voor de oprichting van een Stichting Nederlands Gereformeerde Predikantenopleiding;
 - b. de voorgestelde statuten Stichting Nederlands Gereformeerde Predikantenopleiding (LV2005.47.1.6), met in achtneming van de volgende wijziging, vast te stellen:
 - c. toevoegen aan artikel 15, lid 7, “een kerndocent dient minimaal ervaring te hebben als gemeentepredikant”;
 - d. een bestuur van de Stichting Nederlands Gereformeerde Predikantenopleiding in oprichting in het leven te roepen en bij separaat besluit te benoemen;
 - e. een Raad van Toezicht op de opleiding in te stellen en bij separaat besluit te benoemen;
 - f. het voorgestelde reglement voor de Raad van Toezicht (LV2005.47.1.10) vast te stellen;
 - g. het voorgestelde convenant met de TUA (LV2005.47.1.9) goed te keuren;
 - h. het voorgestelde ondertekeningsformulier voor kerndocenten (LV2005.47.1.7) vast te stellen;

- i. voor het totale werk van de stichting in het jaar 2006 een omslag vast te stellen van € 6,60 per lid, en het bestuur te machtigen deze bijdrage van de kerken te innen;**
 - j. de RvTA en de TSB met ingang van 1 januari 2006 op te heffen en hen te danken voor het werk dat zij voor de kerken mochten doen;**
 - k. de RvTA op te dragen zo spoedig mogelijk na 1 januari 2006 hun eindverslag aan de kerken toe te zenden met het oog op bespreking daarvan tijdens de LV 2007 waardoor décharge van de penningmeester mogelijk is;**
 - l. de TSB studiebegeleiders met ingang van 1 januari 2006 te ontheffen van hun taak en hen te danken voor het werk dat zij voor de kerken hebben gedaan;**
 - m. te bepalen dat de voor de TSB beschikbare middelen en verplichtingen (per 1 januari 2006) overgaan naar de stichting voornoemd;**
 - n. uit te spreken geen bezwaar te hebben tegen het aanvragen van overheidssubsidie, mits de onafhankelijkheid van het onderwijs met als basis de grondslag van de Stichting Nederlands Gereformeerde Predikantenopleiding gewaarborgd blijft.**
- 3. met betrekking tot de opleiding van predikanten:**
- a. te bepalen dat de opleiding van de Nederlands Gereformeerde predikanten wordt toevertrouwd aan de Stichting Nederlands Gereformeerde Predikantenopleiding (in oprichting);**
 - b. te bepalen dat de Stichting Nederlands Gereformeerde Predikantenopleiding per 1 september 2006 met de eerste twee jaren van de bachelorfase gaat beginnen en verplicht is voor allen die predikant willen worden in de Nederlands Gereformeerde Kerken en na 1 sept. 2005 met hun theologiëstudie zijn begonnen;**
 - c. te bepalen dat de werkbegeleiding vanuit de Stichting Nederlands Gereformeerde Predikantenopleiding gedurende drie dienstjaren - gerekend vanaf een halfjaar**

- na hun eerste intrede - verplicht is voor alle predikanten die na 1 juli 2005 predikant zijn geworden;
- d. het voorgestelde opleidingsprogramma (LV2005.47.1.2) goed te keuren met als ingangsdatum 1 januari 2006;
 - e. te bepalen dat de onderdelen ‘Verkondiging’ en ‘Integratieactiviteiten’ van het opleidingsprogramma verplicht zijn voor alle studenten, ongeacht het moment van aanvang van hun studie.
4. met betrekking tot het AKS:
- a. Artikel 38.1, in zake vervroegde bijeenroeping, uit te breiden met: *Op verzoek van het bestuur van de Stichting Nederlands Gereformeerde Predikantenopleiding overeenkomstig de in haar statuten omschreven wijze;*
 - b. de aanbeveling over te nemen dat de kerken in de eerstvolgende LV besluiten nemen inzake aanpassing van het AKS op het punt van de rechtsbevoegdheid van de gezamenlijke kerken, zodat desgewenst de Stichting Nederlands Gereformeerde Predikantenopleiding alsnog kan worden omgezet in een kerkelijke stichting;
 - c. een commissie in het leven te roepen die het advies inzake aanpassing AKS met het oog op het verkrijgen van rechtsbevoegdheid (LV2005.47.1.4) nader onderzoekt en voorstellen terzake doet.
5. met betrekking tot kerkelijke examens, zoals vastgesteld op de LV 2004 te bepalen dat waar in de regels over het kerkelijk examen gesproken wordt over ‘studiebegeleiding’ en/of ‘TSB’ dit te vervangen door de Stichting Nederlands Gereformeerde Predikantenopleiding;
6. de commissie Opleiding Predikanten onder dankzegging voor de verrichte werkzaamheden décharge te verlenen;
7. de Theologische Universiteit Apeldoorn te danken voor de bereidwillige en soepele samenwerking.

De preses constateert dat nu de NGP een feit is, en spreekt zijn dank uit aan de commissie.

De vergadering besluit tot:

LV2005-8b. Benoeming van het bestuur NGP

De kerken, in Landelijke Vergadering bijeen te Zwolle op 5 november 2005,

overwegen dat,

- 1. zij tot de oprichting van de Stichting Nederlands Gereformeerde Predikantenopleiding hebben besloten;**
- 2. zij mede door het vaststellen van de statuten van die stichting, de verplichting zijn aangegaan om een bestuur van de stichting te benoemen;**
- 3. de kerken vanwege het ontbreken van een gezamenlijke rechtsbevoegdheid de oprichting van de stichting hebben toe te vertrouwen aan een te benoemen bestuur van de stichting in oprichting;**

besluiten

- 1. met ingang van heden tot leden van het bestuur van de Stichting Nederlands Gereformeerde Predikantenopleiding (in oprichting) te benoemen onder de opschortende voorwaarde van de oprichting van de stichting:**
 - dr. C.J. Bos, Wageningen;**
 - drs. W. v.d. Brink, Houten;**
 - ds. W.H. Louwerse, Apeldoorn;**
 - ds. K. Muller, Aalsmeer;**
 - br. C.H. Visser, Amersfoort;**
 - mr. A. Wattèl, Hoofddorp (samenroeper/voorzitter).**
- 2. het bestuur van de Stichting Nederlands Gereformeerde Predikantenopleiding (in oprichting) op te dragen de stichting op te richten en alle overige stappen te ondernemen, welke noodzakelijk zijn voor het aanvangen van haar werkzaamheden op 1 januari 2006.**

- 3. het bestuur van de Stichting Nederlands Gereformeerde Predikantenopleiding (in oprichting) op te dragen aan de kerken, met het oog op hun Landelijke Vergadering 2007, het eerste verslag en een rooster van aftreden voor te leggen.**

De vergadering besluit tot

**LV2005-8c. Benoeming van de Raad van Toezicht van de NGP
De kerken, in Landelijke Vergadering bijeen te Zwolle op
5 november 2005,**

overwegen dat

- 1. zij tot de oprichting van de Stichting Nederlands Gereformeerde Predikantenopleiding hebben besloten;**
- 2. zij mede door het vaststellen van de statuten van die stichting, de verplichting zijn aangegaan om een Raad van Toezicht te benoemen;**
- 3. het vastgesteld reglement voor de Raad van Toezicht nadere overweging behoeft;**

besluiten

- 1. met ingang van 1 januari 2006 tot leden van de Raad van Toezicht te benoemen:**
 - ds. M. Janssens, Utrecht;**
 - H.G. Lakerveld, Nuenen (samenroeper);**
 - drs. J.M. Mudde, Enschede;**
 - ds. C. Smit, Culemborg;**
 - ds. A.W. Vos, Almere;**
 - drs. B. Wesseling, Rijswijk;**
 - ds. H.J. Zuidhof, Urk;**
 - Vacature;**
- 2. de Raad van Toezicht op te dragen haar werkzaamheden uit te voeren conform het gestelde in het reglement (LV2005.47.1.10);**

3. de Raad van Toezicht de ruimte te geven aan de volgende LV wijzigingen op het voornoemde reglement voor te stellen.
4. de Raad van Toezicht van de Stichting Nederlands Gereformeerde Predikantenopleiding in oprichting op te dragen aan de kerken, met het oog op hun Landelijke Vergadering 2007, een eerste verslag en een rooster van aftreden voor te leggen.

De vergadering besluit tot

LV2005-8d. Commissie van advies inzake aanpassing AKS

De kerken, in Landelijke Vergadering bijeen te Zwolle op 5 november 2005,

overwegen dat

1. de COP in haar eindrapport (LV2005.47.1) een advies heeft gegeven over mogelijke aanpassingen van het AKS;

besluiten

1. een commissie in het leven te roepen die de LV van 2007 moet dienen met een advies ter zake;
2. in de commissie te benoemen de volgende personen:
 - mr. H.G. Bronsveld-Taute
 - mr. J. Janssens-Boer
 - drs. J.M. Louwerse
 - ds. K. Muller (samenroeper)
 - ds. W. Smouter

LV2005-8e. Benoeming kerndocenten van de NGP (in comité)

De vergadering benoemt als kerndocenten:

- dr. J. Dekker, Amstelveen (bijbelvakken);
- dr. A. v.d. Dussen, Eindhoven (systematische vakken);

Verslag zitting LV2005

- drs. J.C. Schaeffer, Nunspeet (kerkgeschiedenis, kerkrecht en homiletiek, werkbegeleiding);
- drs. G. Bronsveld, Doorn (praktische theologie, stage, werkbegeleiding).

De vergadering benoemt als toegevoegde docenten:

- ds. F.H. Blokhuis, Schiedam (bijbelkennis)
- ds. M. de Jong, Eindhoven (catechetiek)
- dr. C.P. Kleingeld, Wolvega en dr. J.P. van Riessen, Ermelo (filosofie).

De vergadering benoemt

- P. van Veen, Culemborg, als opleidingscoördinator.

LV2005-8f. Besluit opdracht aan moderamen

De kerken, in Landelijke Vergadering bijeen te Zwolle op 5 november 2005,

overwegen dat

- 1. aan het moderamen van de Landelijke Vergadering Lelystad 2004 onder andere de volgende taken zijn opgedragen:**
 - a. de kerken te (doen) vertegenwoordigen waar een landelijke vertegenwoordiging van de kerken wordt verwacht terwijl daar geen bestaande commissie voor is aangewezen;**
 - b. waar nodig genomen besluiten toe te lichten en te verdedigen voor zover daar geen bestaande commissie voor is aangewezen;**
 - c. zorg te dragen voor een goede uitvoering van de genomen besluiten voor zover daar geen commissie voor aangewezen is;**
 - d. te dienen als aanspreekpunt voor de ingestelde commissies (en);**
 - e. in samenwerking en overleg met de voorbereidingscommissie van de roepende kerk(en) zorg te dragen voor**

een goede voorbereiding van de volgende Landelijke Vergadering;

2. deze taken bij dit moderamen in goede handen zijn,

besluiten

1. de volgende taken op te dragen aan het huidige moderamen:

- a. de notulen van deze zitting van de Landelijke Vergadering, na de afgevaardigden gelegenheid te hebben gegeven op het concept commentaar te leveren, vast te stellen;**
- b. de acta van de Landelijke Vergadering Zwolle 2005 vast te stellen en de kerken ter beschikking te stellen en deze samen te voegen met de Acta van de LV 2007;**
- c. waar nodig genomen besluiten toe te lichten en te verdedigen;**
- d. zorg te dragen voor een goede uitvoering van de genomen besluiten.**

LV2005-9. Sluiting

Ds. G. van Dijk leest Romeinen 11:33vv. Hij gaat voor in gebed en laat Gezang 95 zingen.

De preses sluit de extra Landelijke Vergadering 2005.

Acta Landelijke Vergadering Zwolle 2007

Eerste zitting – 10 februari 2007

[In de verslagen van de zittingen is de nummering van agendapunten aangehouden. Omdat een aantal agendapunten niet is opgenomen, zoals opening, vaststellen van agenda en notulen, en enkele onderwerpen in verschillende zittingen zijn besproken, is de nummering in deze Acta niet doorlopend. Het LV nummer geeft de rubriek van het onderwerp aan.]

Bidstond

Voorafgaand aan de opening van de Landelijke Vergadering (LV) Zwolle 2007 komen afgevaardigden en belangstellenden bijeen in de Zuiderkerk voor een bidstond. Namens de roepende kerken van Zwolle heet ds. W.J. van der Linde alle aanwezigen welkom. Hij verzorgt een meditatie over Efeze 3:14-21 en wijst op drie elementen die in dit Schriftgedeelte door Paulus worden onderstreept:

- Er wordt van ons verwacht dat we dynamische christenen zijn, levend en sprekend vanuit Gods Woord;
- Christus wil bij ons wonen, niet als gast maar behorend tot het gezin;
- Hij dringt zich niet op, maar wil gevraagd worden, zoals de Emmaüsgangers deden: blijf bij ons, ook op onze vergaderingen.

Vervolgens vraagt Christus ook, dat wij in liefde tot God handelen en spreken. Wat we ook doen, wie we ook zijn, als de liefde van Christus ons niet dringt, zijn we dood.

Ds. K. Muller herdenkt de sinds de LV Lelystad 2004 overleden predikanten en echtgenotes/weduwen van predikanten. Hij noemt de broeders: ds. H. Amelink, ds. J.D. Houtman, ds. J.T. Sanz Pascual, ds. J.D. Janse, ds. J.J. Arnold, ds. J. Stuij, en de zusters: S.A. Amelink-van der Veen, B. Vis-van Oord, L. Stolk-van 't Hof, A.M. van der Kwast-Bontekoe, C. van Leeuwen-Brouwer, H.J. de Hoop-Sikkes, C.E.J. Mul-Mulders, H. van der Veen-Holwerda.

Verslag eerste zitting (agendapunten 1-10)

Hierna gaan ds. Muller, ds. P. Kleingeld en ds. Van der Linde voor in de gebeden die afgesloten worden met het gezamenlijk gebeden Onze Vader.

1. Opening

Namens de beide kerken van Zwolle opent ds. J. Horsman de Landelijke Vergadering 2007. Hij memoreert het historische karakter van deze vergadering.

Veertig jaar geleden werden de spanningen in de Gereformeerde Kerken Vrijgemaakt de aanleiding tot het ontstaan van de Nederlands Gereformeerde Kerken. Wie had kunnen denken dat vorig jaar De Reformatie en Opbouw in een gezamenlijke uitgave de publicatie van de Open Brief zouden herdenken?

Ook noemt hij het heuglijke feit dat beide kerken van Zwolle, na alle moeite in de afgelopen jaren, nu samen de organisatie van de LV 2007 ter hand konden nemen.

2. Onderzoek credentiebrieven

Van alle afgevaardigden is de credentiebrieven aanwezig, uitgezonderd van de Regio Kerken in het Zuiden. De vergadering gaat akkoord met de aanwezigheid van de afgevaardigden uit deze regio met het verzoek de credentiebrieven voor aanvang van de volgende zitting in te leveren.

Na voorlezing van de namen blijkt, dat er vierenzeventig stemgerechtigde afgevaardigden zijn. De afgevaardigden van Oegstgeest en Utrecht zijn aanwezig met recht van advies.

(Voor de lijst van afgevaardigden, zie bijlage LV2007.01.3.2)

3. Benoeming notulist

Zr. W. van Eijk uit Dordrecht wordt benoemd tot notulist.

4. Benoeming stemcommissie en verkiezing moderamen

In de stemcommissie worden benoemd: ds. J. Winter, br. N.J.G. Nijland en br. A. Wassink.

Verslag eerste zitting (agendapunten 1-10)

Er worden aparte stemmingen voor de vier moderamenfuncties gehouden. Voor elke functie zijn twee stemrondes nodig. De vergadering kiest als

Preses:	br. A.P. de Boer (Nijkerk)
Tweede preses:	ds. J. Mudde (Haarlem)
Scriba:	br. O. Sierksma (Nieuw-Lekkerland)
Tweede scriba:	ds. D.W. Fijan (Bunschoten-Spakenburg)

De gekozen broeders nemen hun benoeming aan.

5. Constituering van de vergadering

Op verzoek van de voorzitter, ds. Horsman, neemt het moderamen de leiding van de vergadering over.

Br. De Boer dankt voor het vertrouwen van de vergadering in de gekozen broeders. Hij spreekt dankwoorden aan het adres van de voorbereidingscommissie voor al het werk voor deze vergadering en de hieraan voorafgaande speciale LV Zwolle 2005. Ook dankt hij degenen die de bidstond hebben verzorgd.

De preses memoreert het historische karakter van deze vergadering: door de regio Alkmaar-Zaandam is ds. E.J. van den Bos, Gereformeerd (Vrijgemaakt) predikant, afgevaardigd en daarnaast is er voor het eerst een vrouwelijke afgevaardigde namens een van de regio's aanwezig.

Er is bericht van verhinderd ontvangen van de Deputaten Kerkelijke Eenheid van de GKV en van de Deputaten Eenheid Gereformeerde Belijders van de CGK.

6. Regelingen

De preses geeft aan, dat voor stemmingen tijdens deze LV, voor zowel personen als zaken, de procedure geldt zoals die is vastgelegd in de bijlage 38-2 bij het AKS.

Voorstellen, tussentijdse stukken en notulen zullen door het moderamen per e-mail aan de afgevaardigden worden toegestuurd. Vertrouwelijke stukken zullen per post worden verzonden.

De vergadering stemt met deze regelingen in.

Verslag eerste zitting (agendapunten 1-10)

Wijzigingsvoorstellen op de notulen kunnen, voorafgaande aan de vergadering waarop ze zullen worden vastgesteld, per e-mail gezonden worden aan notulen.lv@ngk.nl

7. Brief aan H.M. de Koningin

De vergadering besluit de volgende brief aan H.M. de Koningin te zenden:

Majesteit,

De Landelijke Vergadering van de Nederlands Gereformeerde Kerken, in openingszitting bijeen op 10 februari 2007 te Zwolle, wenst u bij de uitoefening van uw ambt, voor uw gezin en familie van harte Gods zegen toe. U mag weten, dat in onze kerken voor u en de uwen wordt gebeden en gedankt.

A.P. de Boer, preses

D.W. Fijan, scriba

8. Rapport Commissie Archief en Documentatie (LV2007.27.1/2)

Namens deze commissie (CAD) zijn aanwezig de brs. D. Smits, G.J. Bink en J.W. Puttenstein.

Br. Bink vraagt aandacht voor een goede functie-uitoefening en belangenbehartiging van de archieven van onze kerken. De huidige oplossing is voor de toekomst niet afdoende. De commissie stelt voor nu om te zien naar een structurele oplossing in de vorm van inschakeling van een medewerker van het Archief en Documentatiecentrum (ADC) van de GKV. In de toekomst zullen, naar verwachting, vrijwel alle archiefwerkzaamheden door het ADC te Kampen kunnen worden overgenomen.

In de besprekronde worden enkele aanbevelingen en suggesties gedaan:

- het sluiten van een passende calamiteitenverzekering en een reconstructieverzekering;
- het inschakelen van stagiaires om de toegankelijkheid van het archief te vergroten;

Verslag eerste zitting (agendapunten 1-10)

- een reservering in de begrotingen voor de komende jaren voor aanschaf van een nieuwe computer;
- het inschakelen van een vrijwilliger die in plaats van een betaalde kracht het archiefwerk wil doen.

In zijn beantwoording roept br. Bink een op een vorige LV gemaakte afspraak in herinnering: in geval van brand bij br. Smits zal het archief direct worden ondergebracht bij een gemeentearchief. Het huidige verzekeringspakket mag voldoende geacht worden, maar hij zal daarover met het ADC overleggen. Hij wijst er overigens op, dat reconstructie van onze archieven in geval van een calamiteit, heel moeilijk zal zijn aangezien duplicaten van veel originele stukken ontbreken.

De CAD is van mening dat een professionele aanpak gewenst is. Pogingen om mensen te vinden die kunnen assisteren bij het werk van br. Smits zijn tot heden zonder resultaat gebleven.

Het inschakelen van stagiaires is waarschijnlijk niet haalbaar; ons archief is te beperkt om als stageproject te dienen.

De nieuwe computer is grotendeels gefinancierd uit overschot van voorgaande jaren. De CAD is ervan overtuigd dat de bedragen in de begrotingen voldoende zijn.

De preses spreekt namens alle kerken waardering uit voor het vele en toegewijde werk, dat door de CAD wordt verricht. De kerken zijn br. en zr. Smits zeer erkentelijk voor hun bijdrage aan het functioneren van het landelijk archief en spreken hun grote waardering uit voor het vele werk dat zij jarenlang hebben verricht. Het moderamen zal deze waardering overbrengen.

De vergadering neemt unaniem het volgende besluit:

De kerken, in Landelijke Vergadering te Zwolle bijeen,

besluiten

- 1. met waardering en instemming kennis te nemen van het rapport van de Commissie voor Archief en Documentatie;**

Verslag eerste zitting (agendapunten 1-10)

2. **de Commissie voor Archief en Documentatie te verzoeken stappen te ondernemen teneinde een aantal archiefwerkzaamheden te laten verrichten door het Archief en Documentatiecentrum te Kampen, onder verantwoordelijkheid van de Landelijk Archivaris;**
 3. **br. D. Smits te herbenoemen tot Landelijk Archivaris van de Nederlands Gereformeerde Kerken, tevens lid van de Commissie voor Archief en Documentatie en de brs. G.J. Bink en J.W. Puttenstein tot leden van de Commissie voor Archief en Documentatie;**
 4. **de Commissie voor Archief en Documentatie op te dragen na te gaan hoe en op welke wijze zorg gedragen kan worden voor een adequate verzekering van het Landelijk Archief en daarin indien noodzakelijk passende maatregelen te treffen;**
 5. **de door de Commissie voor Archief en Documentatie ingediende begrotingen voor de jaren 2008-2010 vast te stellen.**
- 9. Rapport Commissie Taakverlichting Oudere Predikanten (LV2007.32.1-4)**

Namens de Cie TOP zijn aanwezig br. J. Dorr, br. H. van Rees, br. H. Bultman, ds. W. van Dijk en ds. J.M. de Groot.

Br. Dorr geeft een korte toelichting op het rapport.

In de eerste gespreksronde komen de volgende vragen aan de orde:

- Wat heeft de commissie gedaan met de onderzoeksuitkomst, dat predikanten wel gebruik willen maken van de TOP, ook als ze die niet nodig hebben om goed te functioneren?
- Verwacht de commissie dat de kerken nu een besluit nemen over de periode tot 2013?
- Heeft de ene kerk die volgens het rapport niet heeft bijgedragen, daarvoor redenen kenbaar gemaakt?
- Heeft de Cie TOP al nagedacht over de gevolgen van de VUT-maatregelen, die het kabinet voornemens is te treffen?

Verslag eerste zitting (agendapunten 1-10)

- Wordt er voldoende rekening gehouden met de consequenties van (meerdere) omslagstelsels voor de kleine gemeenten?
- In het onderzoek wordt ervan uitgegaan, dat geld het probleem voor oudere predikanten kan oplossen. Is het echter niet veel meer de maatschappelijke onrust, die ook in de gemeenten haar neerslag heeft? Zijn er alternatieven voor taakverlichting, los van de financiële regelingen, bijv. doordat predikanten zelf tijd sparen voor later?
- Hoe kunnen de stijgende kosten in de hand worden gehouden? Kan niet eerst binnen de eigen gemeente naar allerlei andere vormen van taakverlichting gezocht worden?
- De Commissie veronderstelt dat 70% van de predikanten van de TOP-regeling gebruik zal gaan maken. Is dit niet te hoog geschat?
- Een groot aantal predikanten vindt afschaffing van de TOP-regeling geen probleem, tenzij ze problemen met de gezondheid krijgen. Zij zien de regeling als een vangnet. Staat dit niet haaks op de visie van de Commissie die de indruk wekt de TOP-regeling als een recht na je zestigste te zien?

Br. Dorr geeft in zijn beantwoording aan dat de commissie wil voorkomen, dat - zoals in het verleden wel is gebeurd – te los wordt omgegaan met de rechten van predikanten. Het is beter nu gebruikmaking van de regeling te hoog in te schatten en daarmee rekening te houden, dan in 2010 of 2013 te moeten constateren, dat de lasten hoger zijn dan verwacht, waarna de kosten voor de kerken plotseling sterk zullen stijgen.

Wij kennen drie regelingen: SEV, WAP en TOP. De TOP heeft tot doel het predikanten mogelijk te maken hun werk voort te zetten en hen voor de gemeenten te behouden. Er is niet de behoefte aan te sluiten bij wettelijke regelingen. Wel proberen we rekening te houden met maatschappelijke ontwikkelingen. Dat komt uit in het voorstel de VUT-regeling af te schaffen.

Het is niet de bedoeling nu al besluiten te nemen tot 2013, maar wel om een duidelijk beleid voor de toekomst te formuleren.

Verslag eerste zitting (agendapunten 1-10)

De commissie zegt toe met de onderzoekers nog eens te zullen spreken over de technische onderbouwing van de verschillende cijfers. De commissie heeft zich vooral op de conclusies gericht.

De opmerking over de hoogte en uitbreiding van de omslagstelsels is meer een zaak voor de LV in het algemeen.

De commissie is voornemens meer voorlichting over de regeling te geven, mogelijk in samenspraak met de WAP-commissie. Verder mag van betrokkenen ook verwacht worden, dat ze zelf op zoek gaan naar informatie.

Het is de commissie onbekend wat de reden is, dat een van de kerken niet bijdraagt aan de regeling.

Ten slotte wijst br. Dorr erop, dat kleine gemeenten in het algemeen het meest profiteren van de TOP-regeling, omdat zij vaak geen mogelijkheden hebben om zelf voor taakverlichting voor hun predikant te zorgen. En gemeenten zonder eigen predikant zouden iemand kunnen beroepen met hulp van een salarisaanvulling uit de TOP. De mobiliteit van predikanten kan zo wellicht ook bevorderd worden.

[56] Rapport Commissie Taakverlichting Oudere Predikanten (LV2007.32.1, 32.2 en 32.3)

(De voortgezette bespreking vond plaats in de vierde zitting)

De commissie is vertegenwoordigd door de brs. J. Dorr, H. van Rees en ds. J.M. de Groot.

Br. Dorr geeft aan dat in het TOP-rapport wordt gesproken over een inschatting van het deelnemerspercentage tussen de 36 en 83. Dit laatste percentage moet 80 zijn. Het is moeilijk in te schatten, in welke mate de deelnemers aan de enquête de neiging hadden om hun wensen te maximaliseren. Waarom heeft de commissie dan toch een deelnemerspercentage gehanteerd van 70%? De regeling geeft in principe aan alle predikanten het recht om hiervan gebruik te maken. De commissie dient er dus voor te zorgen, dat de middelen aanwezig zijn op het moment, dat een predikant van zijn recht gebruik wil maken. Dat betekent, dat een solide financiële basis nodig zal zijn om aan de vraag te voldoen op het moment dat die komt. Maakten tot voor kort maar enkele predikanten gebruik van de regeling, voor de nabije

Verslag eerste zitting (agendapunten 1-10)

periode kan dat aantal sterk stijgen. Tot en met 2018 kunnen 37 predikanten er gebruik van maken.

Het is geenszins de bedoeling om van de vergadering uitspraken te verlangen voor de periode na 2010, maar de commissie bespeurt in gesprekken bij de jongere predikanten een neiging om meer arbeidsvoorwaardelijk te denken. Ze vindt het ongewenst is, om slechts voor een periode van drie jaar de te voorziene financiële verplichtingen af te dekken en zodoende mogelijk later een sterk stijgende bijdrage per kerklid te moeten vragen. Daarom heeft de commissie gekozen voor fondsvorming voor de jaren vanaf 2011 door te rekenen met een hoger deelnemerspercentage. Een bijkomend voordeel van deze benadering is, dat de LV van 2010 met een zeer matige, zo mogelijk geen verhoging van de bijdrage kan volstaan.

Tot slot gaat br. Dorr in op de VUT-overgangsregeling. In navolging van overheid en bedrijfsleven heeft de commissie gemeend een overgangsregeling te moeten maken voor predikanten die gebruik wensten te maken van de bestaande regeling. Deze overgangsregeling heeft geen extra financiële consequenties.

De preses legt een conceptbesluit voor aan de vergadering.

In de tweede gespreksronde wordt door de regio Dordrecht-Gorinchem voorgesteld de verhoging van de bijdrage te schrappen.

De regio Arnhem dient een amendement in. Ze overweegt dat er een reserve van plm. € 200.000 is ontstaan en dat voortzetting tot 2010 in de rede ligt. Daarom wil ze over voortzetting tot 2013 nog niet beslissen en de bijdrage handhaven op € 1,75 per lid.

De preses wijst erop, dat het voorstel om nu te besluiten over voortzetting tot 2013 niet in het conceptbesluit van het moderamen is opgenomen. Er wordt alleen gesproken over voortzetting, zodat een volgende LV vrij is om dan te besluiten tot al of niet verlenging.

De regio neemt dit onderdeel van het amendement terug, maar handhaaft het voorstel de bijdrage op € 1,75 te continueren.

Verslag eerste zitting (agendapunten 1-10)

In zijn reactie wijst br. Dorr erop, dat de commissie, gehoord hebbend de LV 2004, op twee onderdelen een aanzienlijke versobering heeft doorgevoerd. Zo is het maximum van de totale uitkering teruggebracht van € 63.000 naar € 56.000 en de VUT-regeling via een overgangsregeling beëindigd.

De preses dringt er op aan om de continuïteit van de besluitvorming in onze kerken in het oog te houden en herinnert eraan dat de bijdrage bij introductie van de TOP in 1994 en in de jaren daarna, omgerekend in euro's € 2,05 per lid bedroeg. Dankzij het feit, dat er gedurende een aantal jaren minder predikanten onder de regeling vielen, kon de bijdrage verlaagd worden. Als nu voorgesteld wordt de bijdrage op € 2,25 te brengen, zitten we weer op het niveau van de beginjaren van de TOP-regeling.

Het amendement van de regio Arnhem om de bijdrage op € 1,75 te handhaven wordt met 9 stemmen voor verworpen. Er zijn geen onthoudingen.

Hierna vindt stemming plaats over het definitieve voorstel.

De kerken, in Landelijke Vergadering te Zwolle bijeen,

hebben dankbaar kennisgenomen van het rapport van de commissie Taakverlichting Oudere Predikanten;

overwegen dat

- 1. voortzetting van de TOP-regeling past in de maatschappelijke ontwikkeling, waarbij langer doorwerken wordt mogelijk gemaakt en ondersteund door een gevarieerd pakket aan maatregelen, die de taken van ouderen in het arbeidsproces verlichten;**
- 2. hoewel nog af te wachten is hoeveel predikanten in de toekomst daadwerkelijk van de TOP-regeling gebruik zullen maken, in de komende jaren het aantal predikanten, dat onder de criteria**

van de TOP-regeling valt en derhalve potentiële deelnemer is, sterk zal toenemen;

3. de werkzaamheden van de commissie TOP en die van de landelijke adviescommissie WAP onderling zodanig samenhangen, dat het vormen van één commissie die verantwoordelijk is voor de uitvoering van beide regelingen TOP en WAP, mogelijk en wenselijk is;

besluiten

1. de bestaande TOP-regeling voort te zetten;
2. de VUT-paragraaf van het reglement te schrappen en te vervangen door een overgangsregeling;
3. de maximale uitkering vast te stellen op € 56.878 ingaande en te indexeren op 1 januari 2008;
4. de bijdrage van de kerken per lid vast te stellen op € 2,25;
5. de uitvoering van de TOP-regeling en van de WAP-regeling op te dragen aan een nieuw in te stellen commissie;
6. de opdracht van de commissie TOP te laten overgaan naar de nieuwe commissie onder toevoeging, dat de commissie verantwoordelijk is voor de advisering aan predikanten die 59 jaar geworden zijn, over de mogelijkheden van de TOP-regeling;
7. de commissie onder dankzegging décharge te verlenen voor de verrichte werkzaamheden gedurende de verslagperiode;
8. de nieuw in te stellen commissie op te dragen aan de kerken te rapporteren over haar werkzaamheden met het oog op de volgende Landelijke Vergadering.

Het voorstel wordt aangenomen met 3 tegenstemmen en 2 onthoudingen.

De preses stelt vervolgens aan de orde het conceptbesluit overgangsregeling vervroegde uittreding.

De kerken, in Landelijke Vergadering bijeen te Zwolle,

hebben kennis genomen van de overwegingen van de Commissie TOP om de VUT-regeling te beëindigen;

overwegen

dat het treffen van een overgangsregeling gewenst is;

besluiten

de volgende overgangsregeling vast te stellen:

- 1. vervroegde uittreding is nog slechts mogelijk voor predikanten, geboren voor 1 januari 1950 en die vanaf 1 januari 2000 de Nederlands Gereformeerde Kerken onafgebroken als zodanig hebben gediend;**
- 2. deze predikanten kunnen gebruik maken van vervroegde uittreding maximaal 15 maanden voor het begin van hun SEV uitkering wegens emeritering;**
- 3. bij vervroegde uittreding wordt op jaarbasis 80% van de door de SEV vastgestelde pensioengrondslag uitgekeerd. De maximumpensioengrondslag van de SEV bedraagt € 56.878 ingaande en te indexeren op 1 januari 2008;**
- 4. het einde van de uitkeringsperiode sluit aan bij het begin van de SEV uitkering wegens emeritering;**
- 5. de uitkering geschiedt, bruto per maand, rechtstreeks aan de betrokken predikant.**

De vergadering stemt unaniem in met dit voorstel.

10. Rapport Financiële Commissie (LV2007.26.1)

De commissie is vertegenwoordigd door br. K.H. Mollema.

Hij zet uiteen dat de Financiële Commissie geen inhoudelijk oordeel over de cijfers van de verschillende commissies geeft. Zij controleert enerzijds de cijfers van commissies met een eigen administratie en

Verslag eerste zitting (agendapunten 1-10)

verzorgt anderzijds de financiën van commissies die geen eigen inkomsten hebben.

Een punt van aandacht is het oplopen van het omslagbedrag (inclusief SEV) in 2007 tot € 46,75 per lid.

De commissie zal aanbevelingen geven, als de verhouding tussen beschikbare middelen en de omslag daartoe aanleiding geeft. Voor steunbehoevende kerken is de omslag bijv. lager dan de ruimte die de LV had gegeven.

De commissie tracht het verslag over 2006 nog tijdens deze LV uit te brengen.

Op een vraag naar een lange termijn visie wijst br. Mollema erop, dat de FC geen reserves heeft, maar volgens een kasstelsel werkt. Getracht wordt een zo vlak mogelijk beleid te voeren.

Een vraag over de juridische advieskosten ten behoeve van de NGP kan niet door de FC beantwoord worden, maar hoort thuis bij de bespreking van de NGP.

Ds. K. Muller merkt op, dat de commissie NGP die de uitgaven deed, opgeheven is. Er was mandaat voor een bepaald bedrag voor advieskosten, maar die zijn hoger uitgevallen.

Aansluitend op deze gedachtewisseling neemt de vergadering met algemene stemmen het volgende besluit:

De kerken in Landelijke Vergadering te Zwolle bijeen,

besluiten

- 1. met waardering kennis te nemen van de rapportage van de Financiële Commissie en goedkeuring te geven op de jaarrekeningen over 2003, 2004 en 2005 en de begroting voor 2006;**
- 2. aan de penningmeester décharge te verlenen over de jaren 2004 en 2005;**
- 3. de vergoeding zowel voor de penningmeester van de Financiële Commissie als de Landelijk Archivaris vast te stellen op**

Verslag eerste zitting (agendapunten 1-10)

€ 1.000,- per jaar. De vergoeding voor autokosten wordt bepaald op € 0,28 per km. of kosten van openbaar vervoer;

- 4. de brs. K.H. Mollema en J.M. Louwerse te herbenoemen voor een derde respectievelijk eerste volle periode van drie jaar;**
- 5. br. H. Strating te benoemen voor drie jaar in de plaats van br. J.J. Bijlenga;**
- 6. de bijdrage voor 2007 vast te stellen op € 1,50 per lid.**

[116] Aanvullend Rapport Financiële Commissie (LV2007.26.1)
(besluitvorming vond plaats in de zesde zitting)

De preses stelt het financiële verslag 2006 aan de orde en het overzicht van de diverse omslagbedragen over een aantal jaren.

De vergadering neemt unaniem het volgende besluit:

De kerken in Landelijke Vergadering bijeen te Zwolle,

besluiten

- 1. De penningmeester over het boekjaar 2006 décharge te verlenen;**
- 2. Het moderamen van de LV Zwolle 2007 te machtigen na verrichte onderzoeken de penningmeester voorlopige décharge te verlenen over de jaren tot de eerstvolgende Landelijke Vergadering;**
- 3. Voorts het moderamen te machtigen tussentijds de begroting 2008-2011 vast te stellen.**

Tweede zitting – 3 maart 2007

15. Mededelingen van het moderamen

De credentiebrieven van de afgevaardigden uit de regio van de Kerken in het Zuiden is ontvangen.

De Financiële Commissie zal een overzicht maken van de geldende omslagregelingen en de ontwikkeling daarvan in de afgelopen jaren.

21. Rapport Commissie Vrouwelijke predikanten (LV2007.25.4.1)

Namens de Commissie Vrouwelijke Predikanten zijn aanwezig br. A.J. van Helden, ds. J. van 't Hof en br. J.C. Verburg.

Ds. van 't Hof herinnert aan het besluit van de LV 2004 om het openstellen van het ambt van predikant voor zusters der gemeente nog niet in de vrijheid van de plaatselijke kerken te laten, maar een commissie de uitvoerbaarheid te laten onderzoeken. Daarbij dienden alle voor de verdere besluitvorming relevante aspecten aandacht te krijgen en de plaatselijke kerken en regio's zoveel mogelijk betrokken te worden.

De voorstellen hebben betrekking op het regelen van de examens van vrouwelijke kandidaten die preekconsent vragen, beroepbaar gesteld willen worden of als predikant tot onze kerken toegelaten willen worden in regio's waar kerken niet willen/kunnen meewerken aan deze onderzoeken. De commissie heeft zoveel mogelijk aansluiting gezocht bij de bestaande praktijk en daarbij rekening gehouden met kerken met principiële bezwaren.

In de eerste gespreksronde worden kanttekeningen geplaatst bij de voorstellen van de commissie.

Moeten wij wel zoveel willen regelen? Zou grotere vrijheid niet aan te bevelen zijn? In de praktijk zal blijken dat elke regeling net niet past. Pas op voor goudgerande regelingen die de kerken niet kunnen betalen en die haaks staan op de aard van het ambt van herder en leraar.

De commissie heeft vanuit een smalle taakopvatting gewerkt en zich vooral geconcentreerd op de openstelling van het predikantschap voor vrouwen via de examinering. Maar had het accent ook niet meer moeten liggen op de gemeenschappelijke verantwoordelijkheid van de

Verslag tweede zitting (agendapunten 15-28)

kerken voor aanvaarding van het besluit het ambt van predikant voor zusters open te stellen? En waarom is er geen gebruik gemaakt van de ervaringen in de PKN, die de vrouw in het predikantsambt al 40 jaar kent? Wat is het perspectief voor vrouwelijke predikanten in onze kerken, gelet op het aantal kerken met principiële bezwaren, met gemeenteleden met bezwaren of met goede relaties met GKV en CGK? Ouderschaps- en zwangerschapsverlof zullen tot hoge financiële lasten voor de plaatselijke kerk kunnen leiden. Heeft de commissie ook een visie op vrouwelijke predikanten die uit een ander kerkgenootschap overkomen?

Wie besluit er nu, wanneer een regio bij een examen hulp van of vanuit een andere regio inroept? Het zijn toch de regiokerken die beslissen. Zullen bezwaarde kerken bereid zijn hun stem als het ware weg te geven? Is het ethisch wel verantwoord om van een meerderheid van bezwaarde kerken in een regio te verlangen dat deze het examen dan doorschuift naar een andere regio? Mogen we het wel van bezwaarde kerken verlangen dat ze een attest afgeven aan een vrouwelijk gemeentelid dat predikant wil worden? Heeft de commissie de oplossing overwogen om de eerste twee van de drie examens los te maken van de regio's?

Er wordt aandacht gevraagd voor het gevoel van kerken/regio's met principiële bezwaren die niet kunnen/willen meewerken. Jammer dat de commissie de pijn die zij ervaren niet heeft benoemd. Zij komen aan de zijlijn te staan, ook al is dat niet de intentie van de commissie. De beroepbaarstelling van en de zorg voor de predikanten is een gemeenschappelijke taak van de kerken, maar in het rapport wordt alleen gesproken over de kerken/regio's die wel bereid zijn hun medewerking te geven. Ook wordt gewezen op enkele praktische consequenties, zoals de positie van een vrouwelijke predikant in een regio die haar niet heeft willen examineren en de vraag, welke regio verantwoordelijk is, als er problemen ontstaan met een vrouwelijke predikant.

Op blz. 3 spreekt het rapport over een getuigenis van de kerkenraad over "de verdere geschiktheid". Dit is niet juist; het gaat om een gunstig

Verslag tweede zitting (agendapunten 15-28)

getuigenis. Zijn kerken die moeite hebben met het aanstellen van vrouwelijke predikanten wel bereid een attest af te geven?

De regio Arnhem stelt voor op blz. 6 onder 3.5 punt 4, waar gesproken wordt over het quorum *afgevaardigden* te vervangen door *kerken*. Bij kerkelijke examens moeten immers tenminste vier kerken aanwezig zijn.

Op blz. 8 wordt onder Beëindiging van werkzaamheden in verband met zorgtaken over *onthefing of ontslag van het ambtelijk werk* gesproken. Beter is het te spreken over *onthefing van taken*. Zo kan de ambtelijke positie worden gehandhaafd.

Een afgevaardigde geeft aan geen voorstander te zijn van de vrouwelijke predikant, omdat hij het besluit strijdig acht met Gods Woord. Toch voelt hij zich vrij mee te werken aan kerkelijke examens, omdat daarbij niet gevraagd wordt naar het standpunt zusters al of niet toe te laten tot het ambt, maar getoetst wordt op geschiktheid voor het ambt.

In reactie op opmerkingen en vragen van afgevaardigden geeft ds. Van 't Hof aan dat de commissie voor een minimale regeling heeft gekozen. Bij de schriftelijke consultatie van de regio's is voor deze regeling een breed draagvlak gebleken. Afspraken over zwangerschaps- en ouderschapsverlof zullen bij het agendapunt WAP aan de orde komen. De commissie heeft wel rekening gehouden met de principiële moeite die kerken en leden ervaren bij de openstelling van het predikantsambt voor zusters der gemeente, maar is inhoudelijk niet op die moeite ingegaan. Die principiële discussie is op de vorige Landelijke Vergadering immers uitvoerig gevoerd. In opdracht van die LV heeft ze gezocht naar een praktische regeling voor regionale examens en onderzoeken, daarbij rekening houdend met gewetensbezwaren.

Als vrouwelijke predikanten van buitenaf tot onze kerken willen toetreden, zullen ze op dezelfde wijze behandeld worden als hun mannelijke collega's. Wanneer bij een examen de hulp van een andere regio wordt ingeroepen, nemen de afgevaardigden op de betreffende regiovergadering (aanwezig namens kerken in de regio en mogelijk ook

Verslag tweede zitting (agendapunten 15-28)

van buiten de regio) de beslissingen.

Ook van een bezwaarde kerkenraad mag gevraagd worden een attest betreffende leer en leven af te geven.

Het invoeren van landelijke examens heeft de commissie wel overwogen, maar staat ver af van de huidige praktijk.

Mocht in de toekomst een probleem ontstaan rond een vrouwelijke predikant, dan is de regio waartoe de gemeente van die predikant behoort, de eerst verantwoordelijke. Dat geldt ook voor de begeleiding van nieuwe vrouwelijke predikanten.

Het moderamen stelt bij monde van de preses voor de regeling die de commissie op tafel heeft gelegd, op een volgende Landelijke Vergadering te evalueren.

In de tweede gespreksronde wordt bepleit te werken aan een breed draagvlak en aan vergroting van het vertrouwen. Als we het geestelijk draagvlak binnen de regio's voor vrouwelijke predikanten kunnen vergroten, ook bij bezwaarde kerken, dan wordt het straks gemakkelijker praktisch uitvoering te geven aan het toelaten van zusters tot het predikambt.

Ds. Van 't Hof roept nog eens in herinnering het besluit van de LV 2004, waar door een ruime meerderheid werd uitgesproken dat openstelling van het ambt voor de zusters principieel verantwoord is. De commissie kreeg opdracht, te onderzoeken hoe, en dus niet of, de kerken aan hun gemeenschappelijke verantwoordelijkheid invulling kunnen geven. Daarbij heeft ze een zo breed mogelijk draagvlak voor het besluit willen creëren en ruimte gegeven aan kerken die echt niet mee kunnen. Het gaat de commissie erom dat kerken met bezwaren nergens toe gedwongen worden.

Het is inderdaad goed de regeling na verloop van een aantal jaren te evalueren.

De preses constateert, dat door verscheidene afgevaardigden zorg is uitgesproken: gaat de voorgestelde regeling wel werken en is alles wat

Verslag tweede zitting (agendapunten 15-28)

zich kan voordoen, genoeg afgedekt. Hij heeft in de discussies geen voorstellen voor andere oplossingen gehoord. De commissie heeft, rekening houdend met de moeite van een aantal kerken, gezocht naar een begaanbare weg, die ligt in de lijn van de besluitvorming van de vorige Landelijke Vergadering. De moeite en pijn kunnen we niet wegnemen, maar we kunnen wel proberen draagvlak en vertrouwen te laten groeien. Dat gebeurt niet via praktische regelingen, maar in de weg van het hart, van houding en gedrag.

Het is een goede zaak vast te leggen, dat de regeling zal worden geëvalueerd en bezien wordt, of praktijkervaringen nadere regelingen gewenst maken. De arbeidsvoorwaardelijke aspecten zullen bij de WAP-zaken aan de orde komen.

Ds. K. Muller stelt per amendement voor de regeling alleen te laten gelden voor het verlenen van preekconsent en de beroepbaarstelling. Met drie stemmen voor en drie onthoudingen wordt dit amendement verworpen.

Met 33 stemmen voor en 10 stemmen tegen neemt de vergadering het volgende besluit:

De kerken, in Landelijke Vergadering te Zwolle bijeen,

hebben dankbaar kennisgenomen van het rapport van de Commissie Vrouwelijke Predikanten;

constateren dat

- 1. bij een aantal kerken onvoldoende draagvlak bestaat om medewerking te verlenen aan het afnemen van een door een zuster aangevraagd kerkelijk onderzoek;**
- 2. de kerken, ondanks verschillen in overtuiging, vorm willen geven aan hun gemeenschappelijke verantwoordelijkheid voor de toegang tot het ambt van predikant;**

besluiten dat

1. in regio's waar één of meer kerken geen verantwoordelijkheid kunnen dragen voor het onderzoek de overige kerken deze op zich zullen nemen;
2. kerken uit een naburige regio ingeschakeld kunnen worden indien het vereiste quorum van vier kerken in de eigen regio niet gehaald wordt;
3. het onderzoek in zijn geheel aan een naburige regio wordt overgedragen indien een regiovergadering als geheel geen verantwoordelijkheid voor het onderzoek kan dragen;
4. bijlage 6-1 van het AKS na punt 3 als volgt wordt uitgebreid:
 4. Aan het afnemen van een kerkelijk onderzoek dienen minimaal vier regiokerken deel te nemen. Indien dit aantal niet gehaald wordt, zal de commissie die het examen voorbereidt een naburige regio om medewerking vragen. De gevraagde regio vaardigt tenminste zoveel kerken af, dat het quorum bereikt wordt.
 5. Mocht een regiovergadering besluiten de aanvraag van een onderzoek niet te behandelen, dan zal de aanvrager hiervan op de hoogte gesteld worden en een naburige regio zal gevraagd worden deze taak op zich te nemen.
5. de commissie décharge te verlenen voor de verrichte werkzaamheden;
6. de commissie op te dragen ten behoeve van de LV 2013 of zoveel eerder als nodig wordt geacht,
 - a. de uitwerking binnen de regio's van dit besluit te evalueren;
 - b. na te gaan in hoeverre praktijkervaring die voortvloeit uit de toelating van vrouwelijke predikanten om nadere regeling vraagt;

spreken uit

dat met deze besluiten is voldaan aan de voorwaarde die de LV van Lelystad 2004/2005 heeft gesteld alvorens het in de vrijheid van de

kerken te laten het ambt van predikant daadwerkelijk voor zusters open te stellen.

22. Rapport Commissie Vertegenwoordigers Stichting Evangelie en Moslims (LV2007.31.1)

De beide vertegenwoordigers, zr. J.I. van der Linde en zr. N.G.A. Waaning zijn aanwezig.

Zij vragen aandacht voor het werk van E&M en attenderen de afgevaardigden op beschikbaar informatiemateriaal, dat eveneens goed bruikbaar is als catechesemateriaal over de islam.

Jezus kwam om het verlorene te zoeken. Zijn wij ook met ontferming bewogen met de jongeren van wie nu al een op de tien moslim is en straks een op de zeven?

In de bespreking wordt gevraagd, wat het uitgangspunt is bij het werk van E&M. Daarop geeft zr. Van der Linde aan dat de kern van het werk is moslims duidelijk maken, dat zij Jezus Christus als redder nodig hebben. Naar aanleiding van de suggestie om het aantal commissieleden uit te breiden geven de zusters Van der Linde en Waaning aan, dat de stichting E&M de voorkeur geeft aan twee vertegenwoordigers per deelnemende kerk in het bestuur en dat zij zich daar ook goed in kunnen vinden. De zittingstermijn van de huidige commissieleden loopt tot de LV 2010. Het is gewenst op dat moment opvolgers beschikbaar te hebben.

De vergadering neemt met een onthouding het volgende besluit:

De kerken, in Landelijke Vergadering te Zwolle bijeen,

hebben kennisgenomen van het verslag van de Commissie Vertegenwoordiging in het bestuur Stichting Evangelie en Moslims;

spreken uit

dankbaar te zijn voor het belangrijke werk dat de Stichting Evangelie en Moslims verricht;

besluiten

- 1. het materiaal dat de Stichting gebruikt onder de aandacht van de kerken te brengen;**
- 2. de kerken te vragen om voorbede te doen voor het werk en de medewerkers van de stichting;**
- 3. de commissie décharge te verlenen voor haar werkzaamheden;**
- 4. de opdracht aan de commissie te continueren;**
- 5. de bijdrage voor de komende jaren vast te stellen op € 0,70 per lid;**
- 6. de commissie op te dragen over haar werkzaamheden aan de kerken te rapporteren met het oog op de volgende Landelijke Vergadering.**

23. Rapport Centrale Diaconale Commissie (LV2007.42.1)

Namens de Centrale Diaconale Commissie geeft br. F. van Egmond een toelichting op de ontwikkelingen binnen de CDC. Hij kan maar weinig positief resultaat melden. Zijn indruk is, dat het missionaire belang van de diaconale taak in de gemeenten wordt onderschat. Wil de kerk missionair zijn, dan is juist aandacht voor de diaconale aspecten alle moeite waard. Hij verwijst naar Lukas 15, waarin Christus ons opwekt het verlorene te zoeken. Wij moeten het zout der aarde zijn.

De preses herinnert aan de belofte van de commissie een bestemming te zoeken voor het Noodfonds.

Op vragen van afgevaardigden geeft br. Van Egmond aan dat de commissieleden die aanblijven, primair hun tijd en aandacht zullen richten op het voorbereiden van een eigentijdse en inspirerende visie op diaconaat. Hij pleit voor uitbreiding van de commissie tot minimaal vijf leden, waaronder een penningmeester. Aanvulling met een theoloog vindt hij niet noodzakelijk. De WMO-conferentie kon door gebrek aan

Verslag tweede zitting (agendapunten 15-28)

menskracht geen doorgang vinden. Wel hebben plaatselijke diaconieën de informatiebijeenkomsten van de GKV en de CGK bezocht.

De vergadering neemt unaniem het volgende besluit:

De kerken, in Landelijke Vergadering te Zwolle bijeen,

hebben kennisgenomen van het rapport van de Centrale Diaconale Commissie;

spreken uit

dankbaar te zijn voor de AWBZ-erkenning van de STAGG ;

stellen vast

dat de commissie niet heeft kunnen voldoen aan de opdracht van de Landelijke Vergadering van 2004 om ‘een visie te formuleren op ‘modern diaconaat’ en tevens haar eigen rol en die van de STAGG daarbij te verwoorden’;

besluiten

- 1. de commissie opnieuw op te dragen om een visie te formuleren op ‘modern diaconaat’ en tevens haar eigen rol en die van de STAGG daarbij te verwoorden;**
- 2. br. G.H. Boerman, br. L. v.d. Koppel en br. P. Wakker te benoemen tot lid;**
- 3. lopende deze Landelijke Vergadering met een voorstel te komen t.a.v. het Noodfonds;**
- 4. de opdracht van de commissie te continueren;**
- 5. de commissie op te dragen de kerken te rapporteren over haar werkzaamheden met het oog op de volgende Landelijke Vergadering.**

**[105] Diaconale Commissie – Bestemming Noodfonds
(LV 2007.42.1)**

(besluitvorming vond plaats in de zesde zitting)

De vergadering stemt unaniem in met het volgende voorstel:

De kerken, in Landelijke Vergadering te Zwolle bijeen,

stellen vast

dat het saldo van het met het oog op de ramp van Enschede gevormde noodfonds nog € 30.000 bedraagt;

overwegen dat

- 1. het bedrag niet dusdanig groot is dat het naar rato onder de kerken verdelen daarvan zinvol is;**
- 2. bijzondere noodsituaties zich ook in de toekomst kunnen voordoen;**

besluiten

- 1. het noodfonds intact te laten;**
- 2. het beheer daarvan toe te vertrouwen aan de Diaconale Commissie;**
- 3. de commissie op te dragen criteria vast te stellen voor die situaties dat een beroep op het noodfonds gedaan kan worden.**

**24. Rapport Commissie Steunbehoevende Studenten Theologie
(LV2007.23.1)**

Namens de commissie zijn aanwezig zr. A.A. van den Berg-Rook en br. N. van Delft.

Br. Van Delft licht het rapport van de commissie toe. De commissie heeft voorstellen uitgewerkt om haar taken volgens duidelijker criteria uit te voeren. Er is een concept voor de leningsovereenkomst opgesteld. Bedragen worden eerst altijd als lening verstrekt. Alleen als na de studie aan de voorwaarden wordt voldaan, kan die lening geheel of gedeeltelijk worden kwijtgescholden. In de afgelopen periode ontvingen twee studenten een bijdrage.

Verslag tweede zitting (agendapunten 15-28)

In de eerste gespreksronde plaatsen afgevaardigden kanttekeningen bij het concept leningsovereenkomst, de voorgestelde verhoging van het omslagbedrag en het aanblijven als commissielid bij overgang naar een andere kerk.

Br. Van Delft geeft aan dat het in het verleden door het ontbreken van heldere afspraken voorkwam dat uitgekeerde bedragen niet zijn terugbetaald. Daarom kiest de commissie ervoor om voortaan eerst een lening te verstrekken. Met aflossing wordt in principe gestart een jaar na het beëindigen van de studie. De commissie gaat hiermee soepel om. Bij verzoeken om steun vindt een gesprek plaats en wordt de aanvraag niet slechts op papier afgehandeld.

De verhoging van de jaarlijkse bijdrage van de kerken wordt ingegeven door het aantal verzoeken om informatie dat ontvangen is. Overigens is de commissie niet voornemens het maximum bedrag in rekening te brengen, als dat niet nodig is.

Boekencontrole vindt plaats door de Financiële Commissie.

Besloten wordt dat de commissie samen met de brs. Kadijk en Van 't Wout naar aanleiding van de gemaakte opmerkingen het concept leningsovereenkomst nader tegen het licht zal houden.

[104] Commissie Steunbehoevende Studenten Theologie (LV2007.23.1)

(besluitvorming over de gewijzigde versie van de overeenkomst steunverlening en de leningsovereenkomst vond plaats in de zesde zitting)

De afgevaardigden stemmen unaniem in met het volgende besluit:

De kerken, in Landelijke Vergadering te Zwolle bijeen,

hebben dankbaar kennisgenomen van het rapport van de Commissie Steunbehoevende Studenten Theologie in de Nederlands Gereformeerde Kerken;

besluiten

- 1. het door de commissie gevoerde beleid goed te keuren;**
- 2. in te stemmen met de bijgevoegde Overeenkomst van lening en de bijgevoegde Voorwaarden Overeenkomst financiële steunverlening;**
- 3. de financiële bijdrage van de kerken vanaf 2008 vast te stellen op maximaal € 0,60 per lid;**
- 4. de opdracht van de commissie te continueren;**
- 5. de commissie op te dragen de kerken te rapporteren over haar werkzaamheden met het oog op de volgende Landelijke Vergadering.**

28. Voorstel inzake behandeling bezwaarschrift Culemborg (LV2007.01)

(dit agendapunt is in comité behandeld)

De preses stelt voor de brief van ds. R.R. Ganzevoort, d.d. 9 november 2005, die blijkens de inhoud geen appèlschrift is, ter kennisgeving aan te nemen. De vergadering stemt hiermee in.

Van de kerk van Culemborg is een brief ontvangen d.d. 8 november 2005 waarin deze bezwaar aantekent tegen het besluit tot bewilliging van de regio Dordrecht-Gorinchem d.d.15 september 2005 in het ontslag en het niet beroepbaar stellen van ds. R.R. Ganzevoort.

Omdat onze kerken geen regeling kennen voor het behandelen van appèlschriften stelt het moderamen voor de appèlregeling van De Gereformeerde Kerken (Vrijgemaakt), met onderscheiding, te hanteren. Deze regeling - hoewel niet volledig voor ons toepasbaar – biedt goede aanknopingspunten voor behandeling.

Ds. P.J.H. Krol, ds. A.W. Vos en br. K.H. Mollema zijn bereid zitting te nemen in de commissie. Haar taak is de ontvankelijkheid te onderzoeken en daarna eventueel de Landelijke Vergadering te adviseren over de verdere behandeling en besluitvorming.

De vergadering neemt unaniem het volgende besluit:

De kerken, in Landelijke Vergadering te Zwolle bijeen,

hebben kennisgenomen van het appèlschrijven van de NGK Culemborg d.d. 8 november 2005 tegen het besluit tot bewilliging door de regio Dordrecht-Gorinchem in

- het ontslag om gewichtige redenen van ds. R.R. Ganzevoort door de NGK Doorn d.d. 5 juni 2004;
- het besluit van de regio Utrecht om te bewilligen in het ontslag van ds. R.R. Ganzevoort d.d. 23 december 2004;
- het besluit ds. R.R. Ganzevoort na zijn ontslag niet weer beroepbaar te stellen d.d. 16/30 juni 2005;

hebben overwogen dat

1. een zorgvuldige behandeling van dit bezwaarschrift vraagt om een commissie uit de Landelijke Vergadering die deze behandeling zal voorbereiden;
2. met het oog op een zorgvuldige behandeling zowel de commissie als de Landelijke Vergadering gediend zijn met een daarop gerichte en toegesneden regeling voor appèlzaken;
3. een eigen regeling inzake de behandeling van appèlschriften op een Landelijke Vergadering, niet beschikbaar is;
4. het hanteren van de “Regeling voor de appèlprocedure” van de Generale Synode van de Gereformeerde Kerken (Vrijgemaakt), voor zover die toepasbaar is op onze kerken en op dit appèlschrift, een zorgvuldige behandeling mogelijk maakt;

besluiten

1. de broeders ds. P.J.H. Krol, K.H. Mollema (S) en ds. A.W.Vos te benoemen in de commissie behandeling appèlschrift NGK Culemborg;
2. de commissie te verzoeken de behandeling van het appèlschrift door de Landelijke Vergadering voor te bereiden en de vergadering te dienen met nadere voorstellen;

3. de commissie te verzoeken bij haar werkzaamheden “de Regeling voor de appèlprocedure” van de Generale Synode van de GKV met onderscheiding als richtlijn te gebruiken.

[107] Bezwaarschrift NGK Culemborg – behandelingsvoorstel

(het bezwaarschrift is in de zesde zitting in comité besproken)

De behandeling en besluitvorming vonden plaats buiten aanwezigheid van de afgevaardigden van de betrokken regio's Dordrecht-Gorinchem en Utrecht en van andere afgevaardigden die op enigerlei wijze eerder bij deze zaak betrokken zijn geweest. Voor de duur van deze comitézitting wees de vergadering ds. J. Dekker als moderamenlid aan.

De kerken, in Landelijke Vergadering bijeen te Zwolle,

hebben kennis genomen van het appèlschrift van de kerkenraad van de Nederlands Gereformeerde Kerk Culemborg d.d. 8 november 2005 tegen het besluit tot bewilliging door de regio Dordrecht-Gorinchem in

- **het ontslag om gewichtige, maar niet tuchtwaardig makende redenen van ds. R.R. Ganzevoort door de kerkenraad van de NGK Doorn d.d. 5 juni 2004;**
- **het besluit van de regio Utrecht om te bewilligen in het ontslag van ds. R.R. Ganzevoort d.d. 23 december 2004;**
- **het besluit van de regio Utrecht om ds. R.R. Ganzevoort na zijn ontslag niet beroepbaar te stellen d.d. 16/30 juni 2005;**

constateren

dat het bezwaar van de NGK Culemborg zich richt tegen het ontbreken van een Schriftuurlijke onderbouwing van het laatst genoemde besluit;

hebben voorts kennis genomen van het advies van de commissie behandeling appèlschrift NGK Culemborg d.d. 19 mei 2007;

hebben overwogen

dat voor het vervullen van het ambt van dienaar van het Woord een draagvlak in de breedte van de kerken is vereist;

zijn van oordeel

dat zowel de kerkenraad van de NGK Doorn als de regio's Utrecht en Dordrecht-Gorinchem in de lijn van artikel 10 AKS op zorgvuldige en Schriftuurlijke wijze hebben afgewogen of en in hoeverre er voor ds. R.R. Ganzevoort nog van een vruchtbare (werk)situatie sprake zou kunnen zijn tot heil van de gemeente(n);

besluiten

- 1. het appèlschrift van de kerkenraad van de NGK Culemborg ongegrond te verklaren;**
- 2. de kerkenraad van de NGK Culemborg alsmede de kerkenraad van de NGK Doorn, de regio's Utrecht en Dordrecht-Gorinchem en ds. R.R. Ganzevoort van dit besluit in kennis te stellen;**
- 3. de commissie behandeling appèlschrift NGK Culemborg op te heffen.**

[108] Brieven dr. R.R. Ganzevoort

De kerken, in Landelijke Vergadering in Zwolle bijeen,

hebben kennisgenomen

van de brieven van dr. R.R. Ganzevoort d.d. 21 september 2005 en 9 november 2005 over zijn losmaking en niet beroepbaarstelling;

besluiten

deze brieven voor kennisgeving aan te nemen;

Verslag tweede zitting (agendapunten 15-28)

**dragen het moderamen op
deze brieven te beantwoorden en daarbij dr. Ganzevoort te
informereren over de voor hem relevante besluiten van deze
Landelijke Vergadering.**

Derde zitting – 24 maart 2007

38. Rapport Commissie voor Contact en Samenspreking met andere Kerken (CCS Binnenland) (LV 2007.22.2.1)

De leiding van de vergadering wordt overgenomen door de 2e preses, ds. Mudde. Hij heet welkom: de leden van de CCS: ds. P. Busstra, br. M. van Daalen, br. S. Huizinga, ds. J. Dekker, br. A.P. de Boer, ds. H. van der Velde en ds. J. Horsman; de Deputaten Eenheid Gereformeerde Belijders in Nederland van de Christelijke Gereformeerde Kerken: prof. J.W. Maris en ds. H. v.d. Heuvel; de Deputaten voor Kerkelijke Eenheid van de Gereformeerde Kerken (Vrijgemaakt): ds. H. Hoksbergen, ds. H. v.d. Berg, br. K. Mulder, br. J. de Meij, br. F.H. Tijssen, br. A. Joh. Kisjes en ds. A. van Houdt.

Ds. Hoksbergen spreekt de vergadering toe (*bijlage LV2007.01.10.3.2*). De CGK Deputaten hebben aangegeven geen toespraak tot de vergadering te houden, gezien de status van de besprekingen met onze Kerken op landelijk niveau.

Ds. Mudde geeft namens de vergadering uiting aan zijn vreugde over de toespraak van ds. Hoksbergen. Diens woorden zijn hartverwarmend en getuigen van vertrouwen. Gelet op het verleden is met de overeenstemming over de binding aan de belijdenis in de gezamenlijke contacten een markeringspunt bereikt. Hij spreekt de hoop uit, dat degenen die nog angst kennen voor binding aan de belijdenis, nu over de drempel worden geholpen.

Br. De Boer richt vervolgens als voorzitter van de CCS het woord tot de vergadering (*bijlage LV2007.01.10.3.3*).

In de eerste besprekingsronde geven vele afgevaardigden te kennen dat zij dankbaar zijn voor de woorden die ds. Hoksbergen heeft gesproken. Veel waardering is er eveneens voor de rapportage van de CCS, de balans over de belijdenis en het initiatief om te komen tot het DOE-overleg.

Maar bij alle waardering wordt er ook een gemis signaleerd. Het is goed om naar de toekomst te kijken, maar ontbreekt in de rapporten en toespraken niet de pijn uit het verleden die er nog altijd is?

Verslag derde zitting (agendapunten 38-42)

Leeft dit bij de commissie en bij de Deputaten Kerkelijke Eenheid? Wordt ook binnen de kerken ervaren, dat dit pijnpunt er ligt? Kerkelijke eenheid is alleen mogelijk, wanneer ook het verleden naar elkaar wordt uitgesproken.

Een afgevaardigde werpt de vraag op, of het niet beter is te streven naar een meer federatieve samenwerking. Wellicht kan het gemeenschappelijk belang gediend zijn met een lagere inzet met meer resultaat. Er zijn immers ook kerken die ervaren dat de beoogde eenheid problemen geeft.

Het instellen van het DOE-overleg wordt met instemming begroet. Ook wordt blijdschap uitgesproken over de contacten die er zijn, bijv. inzake het zendingswerk, waar we elkaar tot een hand en een voet mogen zijn. Bezinning op gezamenlijke pastorale vragen, zo mogelijk met de CGK erbij, wordt als zinvol bepleit.

Een afgevaardigde wijst op de kennis van en het omgaan met de belijdenis. Hij pleit ervoor te bezien wat gezamenlijk kan worden verbeterd, zodat de belijdenis een voluit levende plaats in ons midden kan hebben?

Ook wordt gewezen op de aard van het oecumenisch samengaan van gereformeerden binnen onze kerkelijke kaders en de invloeden van evangelische groeperingen op onze gemeenten.

Br. De Boer is dankbaar voor de waarderende woorden over het rapport en werk van de commissie. Hij ervaart dezelfde pijn waarover afgevaardigden hebben gesproken. In de gesprekken die de afgelopen jaren zijn gevoerd, heeft dit onderwerp niet expliciet op de agenda gestaan, maar er is uiteraard wel onderling over gesproken. De GKV synode Zuidhorn 2002 heeft een verzoek om te onderzoeken wat er in de jaren zestig is gebeurd, afgewezen. Het moderamen van die synode heeft enige tijd later de CCS een toelichting op dat besluit gegeven en aangegeven, dat dit geen beslissing voor altijd betreft. Van CCS-zijde is daarop aangegeven: u moet zelf er naar toe groeien kritisch naar het verleden te kijken. Wij leggen het niet als een claim van onze kant bij u neer.

Verslag derde zitting (agendapunten 38-42)

Wat het streven naar een federatieve samenwerking betreft, samenwerkende kerken duiden hun samengaan vaak al als een federatie aan.

De gezamenlijke aanpak van pastorale vragen wordt door de commissie toegejuicht.

De inzet van GKV-zijde om ons nadrukkelijk te betrekken bij het nadenken over bepaalde thema's, bijv. echtscheiding, vraagt van ons eenzelfde houding.

Br. De Boer geeft aan dat de opgestelde balans heel goed in plaatselijke contacten gebruikt kan worden. De ervaring met plaatselijke akkoorden tussen NGK, GKV en/of CGK toont aan dat verschilpunten die in de balans genoemd worden, plaatselijk goed kunnen worden opgelost. Het probleem van de afnemende kennis van de belijdenisgeschriften speelt in alle drie de kerken. Wij zijn daar als kerken alle drie toch wel verlegen mee. Een mooi voorbeeld hoe daarmee kan worden omgegaan is de NGK Houten die voor gemeenteleden een cursus geeft over de actualiteit van de Heidelberger Catechismus.

De gesprekken met de GKV en CGK worden binnen kerkordelijke kaders gevoerd, maar er zijn ook andere oecumenische contacten. Denk bijv. aan Amersfoort-Vathorst waar ook met de PKN wordt samengewerkt. Invloeden van de evangelische groeperingen zijn in alle drie kerken merkbaar. CGK, GKV en NGK vinden elkaar op basis van de belijdenisgeschriften. Dit neemt niet weg, dat op veel terreinen samenwerking met evangelische christenen mogelijk is.

In de tweede gespreksronde wordt nogmaals aangedrongen op het gesprek over de gebeurtenissen in de jaren zestig. De tijd dringt. Er gaat een generatie voorbij. Jongeren voelen die pijn niet, de oudere generatie ervaart die wel. Die pijn moet worden weggenomen, maar dat kan gelijktijdig met het nauwer samengaan.

Het is verdrietig dat de contacten met de CGK op een zo laag pitje staan, terwijl we elkaar zo nodig hebben. De landelijke ontwikkelingen hebben hun weerslag op de plaatselijke situatie. We moeten daarin niet berusten, maar onze Christelijke Gereformeerde broeders aansporen er alles aan te doen om verder te komen.

Verslag derde zitting (agendapunten 38-42)

Verschillende predikanten uit onze kerken hebben o.a. bij prof. Maris college gelopen. In hoeverre is dat van invloed op het vertrouwen tussen de kerken en kan dat benut worden om het vertrouwen te vergroten?

Naar aanleiding van de overgang van een van onze predikanten naar de voortgezette Gereformeerde Kerken, wordt gevraagd, of er officiële contacten met deze kerken zijn.

Tenslotte wordt kennisname door de kerken bepleit van de verklaring over de toe-eigening des heils die tussen GKV en CGK tot stand gekomen is en waarmee de CCS heeft ingestemd.

Prof. Maris geeft aan, dat het achterwege blijven van een toespraak namens CGK Deputaten in hoge mate samenhangt met het feit, dat er niets te melden valt. Hij ervaart in het werk van het Deputaatschap voor eenheid een spanningsveld: enerzijds het besef van de “eigen” identiteit van de kerk en anderzijds dat van de eenheid van de Kerk. Er is immers maar één Kerk; onze eigen kerk bestaat niet. De deputaten zijn blij met het feit dat de CCS geen enkele moeite heeft de gezamenlijke verklaring over de toe-eigening des heils van GKV en CGK te onderschrijven, maar realiseren zich tegelijkertijd dat de geschiedenis van de diepgaande, moeizame en uiteindelijk vastgelopen gesprekken daarover tussen de CCS en de CGK Deputaten niet valt door te strepen. Dat heeft in 1998 geleid tot de uitspraak op de CG synode: we hebben met elkaar te maken en we zijn niet van elkaar af, maar het is moeilijk om de status van de onderlinge ontmoetingen op het niveau van het streven naar kerkelijke eenheid te handhaven. Dat is de achtergrond van de impasse waarin we zitten.

Hij wijst erop dat op aangeven van de synode de aandacht en zorg voor de positie van de samenwerkingsgemeenten wel op de agenda van de ontmoetingen tussen CCS en CGK Deputaten is en moet blijven staan. Het voorstel van de GKV aan de NGK en CGK om te komen tot een z.g. DOE-overleg zal door deputaten positief aan de CG synode worden voorgelegd.

Hij geeft aan de hartenkreet vanuit de vergadering goed te begrijpen, maar wijst er op dat er veel moeite ligt, die door deputaten als heftig

wordt ondervonden. Niettemin zijn we ons bewust van de roeping van de Heer, dat de Kerk één is. Wij kunnen ons niet terugtrekken op onszelf.

Vervolgens vraagt Prof. Maris aandacht voor de passage op blz. 21 uit het rapport van de CCS, waarin verslag wordt gedaan van de gesprekken tussen de CCS en de CGK Deputaten over de hermeneutische vragen rond de vrouw in het ambt. Hij geeft aan, dat bij de vaststelling van dit verslag op 11 mei 2006 een toevoeging is gedaan, die in de rapportage niet is terug te vinden. De vastgestelde tekst luidt: "...Wij voelen ons allemaal gebonden aan de gehoorzaamheid aan de Schrift, maar wij menen, dat aan wat de Schrift concreet zegt, tekort wordt gedaan. Vandaar de pijn."

Verder spreekt hij zijn dankbaarheid uit over het feit dat door de jaren heen veel Nederlands Gereformeerde studenten via Apeldoorn predikant zijn geworden. Dat geeft nog steeds herkenning en kan bijdragen aan het vertrouwen in elkaar, ook al kan op goede persoonlijke verhoudingen geen strategie gebouwd worden. Ook de huidige contacten tussen Apeldoorn en de NGP voltrekken zich in een voortreffelijke verstandverhouding, waarin de diepe onderliggende gemeenschap in Christus meetrilt.

Ds. Hoksbergen toont zich dankbaar voor de hartverwarmende reacties op zijn toespraak. In reactie op de gestelde vragen over het verleden van de relatie tussen GKV en NGK benadrukt hij aan de hand van een persoonlijke ervaring dat het goed is niet om de pijn heen te lopen: op persoonlijk niveau en op plaatselijk vlak kan er veel worden opgeruimd. Hij is blij dat er een klimaat is ontstaan waarin het beter dan voorheen mogelijk is om met elkaar over de pijn uit en over het verleden te spreken. Daarbij zijn volgens hem twee dingen belangrijk. Laten we in de eerste plaats de pijn die we voelen tot iets gemeenschappelijks maken. Die zit aan beide kanten. In de tweede plaats: laten we elkaar niet overvragen met claims. Het verleden moet aan de orde komen, maar het zal onmogelijk zijn om alle pijnpunten van het verleden te analyseren en op te lossen. Op landelijk niveau kunnen we er wel samen over spreken, maar niet alles wegnemen.

We zullen dan tegenover elkaar en tegenover de Heer schuld moeten belijden.

Br. De Boer reageert op de vragen en opmerkingen uit de tweede gespreksronde.

De pijn en moeite vanuit het verleden kunnen aan de orde komen in de plaatselijke contacten en in persoonlijke gesprekken. Dat is belangrijk: er leven nog ambtsdragers die geschorst en afgezet zijn. Maar juist met het oog op hen is een persoonlijk gesprek niet voldoende, maar zal er ook kerkelijk recht gedaan moeten worden.

Officiële contacten met de voortgezette Gereformeerde Kerken zijn er niet; wij zoeken van onze kant het contact met hen niet, maar zijn altijd bereid tot een gesprek.

De verklaring over de toe-eigening des heils is al enige jaren geleden verschenen en is op allerlei plaatsen beschikbaar. De commissie zal nagaan op welke wijze die toegankelijk te maken is. De correctie die prof. Maris op het CCS-rapport aanbracht, is juist en verdient het om vastgelegd te worden.

[85] Besluitvorming Commissie Contact en Samenspreking met andere kerken (CCS Binnenland) (LV2007.22.2.1)

(gedachtewisseling en besluitvorming vonden plaats in de vijfde zitting)

Aan de afgevaardigden wordt een conceptbesluit voorgelegd. In de eerste besprekingsronde wordt het volgende naar voren gebracht: Dankbaarheid voor de formulering van onderdeel A III.3, waarmee recht wordt gedaan aan de gedachtewisseling op de vorige vergadering. Het woord “daarmee” in onderdeel A III.4 eerste gedachtestreep kan vervallen, zodat er sprake is van binding aan de belijdenis en de Heilige Schrift.

De formulering van onderdeel A IV.1 en onderdeel A IV.3 te wijzigen. Waardering voor de positieve toonzetting waar het de samenwerking met de GKV betreft. Maar er wordt in het rapport ook gewezen op belemmeringen.

Welke zijn die, zowel van de kant van de GKV als de CGK? En zijn er ook niet bij de NGK zorgpunten, die in het besluit moeten worden vermeld?

In zijn beantwoording stelt br. De Boer dat het woord “daarmee” wezenlijk is, om aan te geven dat de belijdenis ons alleen aan de Schrift bindt en niet aan enig ander uitgangspunt.

In onderdeel A IV.3 gaat het er om kennis te nemen van en inzicht te krijgen in.

Alles wat er aan belemmeringen is, moet ter sprake gebracht kunnen worden. Maar waar het voor de NGK om essentiële zaken gaat, zullen deze niet zondermeer opgeefbaar zijn. Het AKS staat niet ter discussie. De formulering van IV.1 is voor verbetering vatbaar.

De preses doet voor de onderdelen II.1, IV.1 en IV.3 tekstvoorstellen, die door de vergadering worden overgenomen. De definitieve tekst van het ontwerpbesluit luidt:

De kerken, in Landelijke Vergadering te Zwolle bijeen,

hebben dankbaar kennisgenomen van

- 1. het rapport van de Commissie voor Contact en Samenspreking (CCS), deel binnenland; en het aanvullend rapport van de CCS;**
- 2. de brief van de Generale Synode Amersfoort 2005 van de Gereformeerde Kerken (Vrijgemaakt) in Nederland (verder: GKV), gedateerd 6 juli 2005, met als bijlage de besluiten terzake van die Synode;**
- 3. de toespraak van ds. H. Hoksbergen, voorzitter van Deputaten Kerkelijke Eenheid van de GKV;**

Onderdeel A

Ten aanzien van de GKV

constateren

1. de gesprekken tussen de Commissie Contact en Samenspreking en Deputaten Kerkelijke Eenheid in de afgelopen jaren en de toespraak van DKE-voorzitter ds. Hoksbergen op de LV-zitting van 24 maart 2007 geven blijk van toenemend vertrouwen en groeiende overeenstemming tussen beide kerken;
2. ondanks kritische noties koos de Generale Synode Amersfoort er voor om de gesprekken met onze kerken voort te zetten;
3. de Generale Synode Amersfoort stelde een nieuw kader voor samensprekingen vast dat ten aanzien van onze kerken openingen creëerde om aan de plaatselijk gevonden eenheid in Jezus Christus ook gestalte te geven in de bediening van Gods Woord en de gemeenschap aan zijn Tafel;
4. deputaten Kerkelijke Eenheid van de GKV hebben initiatieven genomen via een in te stellen gezamenlijk DOE-overleg van GKV, NGK en CGK via een goede kerkrechtelijke inbedding dienstbaar te zijn aan het functioneren van de samenwerkingsgemeenten;
5. ook plaatselijk groeit de eenheid: een toenemend aantal gemeenten heeft intensief contact met de GKV ter plaatse, een aantal gemeenten van NGK en GKV heeft elkaar erkend als gemeenten van Jezus Christus en op enkele plaatsen heeft dat geleid tot kanselruil en wederzijdse openstelling van de Avondmaalstafel en in een enkel geval zelfs tot de vorming van één gemeente of van vergevorderde plannen daartoe;

overwegen

1. er is sprake van diepe dankbaarheid jegens God voor de toenadering en het groeiend vertrouwen, die zowel in plaatselijke contacten als in de landelijke gesprekken tussen DKE en CCS zichtbaar zijn en die onder meer tot uiting komen in de Balans over de belijdenis die DKE en CCS gezamenlijk

konden opmaken. Deze Balans laat zien dat onze beide kerken het in vergaande mate eens zijn over de waardering van en de binding aan de belijdenis;

- 2. die dankbaarheid strekt zich ook uit tot het besluit van de Generale Synode Amersfoort om plaatselijke kanselruil en Avondmaalsgemeenschap tussen GKV en NGK mogelijk te maken en voor het besluit van deze synode om ondanks moeite met het besluit van de LV Lelystad inzake de vrouw in het ambt de gesprekken met onze kerken voort te zetten;**

spreken uit

- 1. zij zijn blij met de wijze waarop de GKV in deze tijd – eigentijds gereformeerd – kerk van Jezus Christus willen zijn, zich ervoor inzetten om zo kerk te zijn dat mensen die Jezus Christus niet kennen, met zijn Evangelie bereikt worden en zich ondubbelzinnig en onbekrompen binden aan de leer van Christus;**
- 2. zij weten zich geroepen tot het zoeken van eenheid met de GKV, waarmee onze kerken door zoveel banden verbonden zijn, het allermeeest door de band van de eenheid in geloof en belijden, en willen daarom de gesprekken met de GKV met het oog op die eenheid voortzetten;**
- 3. zij hopen en bidden dat deze gesprekken ertoe zullen bijdragen dat recht gedaan zal worden aan hen die in de breuk van de jaren zestig getroffen zijn door kerkelijke maatregelen;**
- 4. zij stemmen van harte in met de Balans over de belijdenis zoals opgesteld en aanvaard door DKE en CCS en daarom**
 - ✦ wekken zij elkaar op om (plaatselijk en in regioverband) conform AKS art. 17 hun binding aan de belijdenis en daarmee aan de leer van de Heilige Schrift met een handtekening te bekrachtigen: niet vanuit eenheidsdwang of het zoeken van juridische zekerheden, maar als onderstreping van de mondelinge instemming;**

- zoeken zij naar wegen en middelen om het gesprek in de gemeenten en op kerkelijke vergaderingen over de leer van de kerk en daarmee over de belijdenis te stimuleren;
 - willen zij samen met de GKV (en zo mogelijk de CGK) komen tot een eigentijds geloofsgetuigenis dat God eer geeft, de gemeente van Christus bouwt en aan de wereld getuigenis geeft van het Evangelie van Jezus Christus;
 - zijn zij bereid tot verdere gesprekken om samen een weg te vinden in de nog bestaande verschillen rond de omgang met de belijdenis;
 - bevelen zij de Balans over de belijdenis aan voor gebruik in plaatselijke contacten tussen GKV en NGK.
5. zij vinden het belangrijk om als NGK en GKV (ook met de CGK) meer van elkaars inzicht en wijsheid te profiteren bij het doordenken van en reageren op de concrete vragen en uitdagingen waarvoor de gemeente van Christus in deze tijd wordt gesteld;
 6. zij willen zoeken naar wegen om zowel ten aanzien van nieuwe vragen en uitdagingen als rond vragen geloof en leven die van alle tijden zijn, als NGK en GKV (ook met de CGK) samen het onderwijs van Gods Woord actueel te verwoorden;

besluiten

1. de gesprekken met de GKV voort te zetten en te richten op alles wat nodig om belemmeringen voor de plaatselijke samenwerking en eenheid tussen NGK en GKV weg te nemen, op het streven naar landelijke eenheid tussen beide kerken, op het gezamenlijk gesprek over de verwoording van de leer van de Schrift in deze tijd en op zaken van gemeenschappelijk belang;
2. te gaan deelnemen in DOE-overleg tussen deputaten/commissie van GKV, NGK en CGK ten dienste van de samenwerkingsgemeenten en met het oog daarop enkele kerkrechtdeskundigen in de CCS te benoemen;

- 3. de commissies die door de LV worden benoemd, te verzoeken om bij de uitvoering van hun opdracht zoveel mogelijk de vergelijkbare deputaatschappen of andersoortige expertise uit de GKV te betrekken.**

Onderdeel B

Ten aanzien van de CGK

constateren

- 1. de Generale Synode van de CGK van Utrecht-W 2004 besloot de gesprekken op deputaten/commissieniveau met de NGK voort te zetten, in het bijzonder met het oog op de samenwerkingsgemeenten;**
- 2. er is in de afgelopen jaren sprake geweest van constructief overleg tussen CG deputaten eenheid en onze commissie, onder meer over de besluiten van de LV Lelystad over de vrouw in het ambt en over de positie van de samenwerkingsgemeenten;**
- 3. ondanks stagnatie op landelijk niveau is de afgelopen tijd op diverse plaatsen sprake geweest van groei in samenwerking en eenheid tussen CGK en NGK, en is er zelfs een nieuwe samenwerkingsgemeente gevormd;**
- 4. er is sprake van een groeiend aantal gemeenten van CGK en GKV die op weg zijn naar eenheid of aan die eenheid inmiddels concrete gestalte hebben gegeven in kanselruil, Avondmaals-gemeenschap of de vorming van één gemeente. Soms is daarbij ook de NGK betrokken;**
- 5. de CCS heeft con amore en zonder reserve ingestemd met de gemeenschappelijke verklaring van CGK en GKV inzake de toe-eigening des heils;**

overwegen

- 1. landelijk is er helaas geen verandering gekomen in de verhouding NGK - CGK, plaatselijk gaan de contacten door;**
- 2. de NGK hebben bij herhaling uitgesproken de eenheid te willen zoeken, ook landelijk, met de CGK, omdat zij zich met deze**

kerken een weten in geloof en belijden en overtuigd zijn dat de aanwezige verschillen niet kerkscheidend zijn;

3. tegelijkertijd constateren zij dat de CGK een aantal jaren op landelijk niveau hebben uitgesproken in de huidige situatie niet naar eenheid met de NGK te willen streven;
4. niettemin zijn contacten, gericht op het voorkomen of wegnemen van barrières voor plaatselijke samenwerking en eenheid tussen NGK en CGK, van groot belang;

spreken uit

1. de NGK berusten er voorshands in dat de CGK op dit moment geen basis zien voor gesprekken gericht op kerkelijke eenheid op landelijk niveau en willen de tijd van God verwachten waarin Hij de weg duidelijk zal maken (art. 31 AKS) die NGK en CGK samen hebben te gaan;
2. zij zijn ervan overtuigd dat NGK en CGK, samen met de GKV, elkaar in deze tijd nodig hebben om gezamenlijke antwoorden te zoeken op de vragen en uitdagingen waarvoor de gemeenten van Christus in deze tijd gesteld worden en willen elkaar daarom ook met het oog op die roeping nadrukkelijk in het oog houden;
3. zij vinden het van groot belang dat de plaatselijke kerken zich (blijven) inzetten voor meer samenwerking en eenheid met gemeenten van de CGK;
4. blijvend landelijk contact op deputatenniveau is daarbij wenselijk, zowel ten behoeve van de eenheid op plaatselijk niveau, in het bijzonder de positie van de samenwerkingsgemeenten als ten behoeve van zaken van gemeenschappelijk belang;
5. het is gewenst in dat contact te onderzoeken, welke bijdrage de instemming van de CCS met de gemeenschappelijke verklaring inzake de toe-eigening des heils kan leveren aan het wegnemen van barrières tussen beide kerken;

besluiten

1. de gesprekken met de CGK voort te zetten en te richten op alles wat nodig is met het oog op het wegnemen van belemmeringen voor de plaatselijke samenwerking en eenheid tussen NGK en GKV, het opheffen van de kerkrechtelijke knelpunten die de samenwerkingsgemeenten ervaren én met het oog op zaken van gemeenschappelijk behandeling.

Onderdeel C

Ten aanzien van de samenwerkingsgemeenten

constateren

1. de samenwerkingsgemeenten CGK/NGK geven in toenemende mate signalen dat ze zich in een klemsituatie voelen zitten, doordat de geldende kerkrechtelijke regelingen steeds minder passen op hun situatie en hen voor hun besef belemmeren in hun functioneren als gemeenten van Christus, en dat de loyaliteit aan beide kerkverbanden die ze graag willen betrachten, onder spanning komt te staan;

overwegen

1. de samenwerkingsgemeenten CGK/NGK, NGK/GKV en CGK/NGK/GKV en CGK/NGK/PKN zijn voorlopers en trekkers in het uitvoeren van de opdracht om de eenheid te zoeken met andere gemeenten van Jezus Christus en verdienen daarbij alle ondersteuning die nodig is;

spreken uit

1. het is gewenst om de bijzondere situatie die de samenwerkingsgemeenten innemen – zowel in geestelijke als in kerkrechtelijke zin – te heroverwegen en daaraan meer recht te doen dan op dit moment het geval is;
2. het DOE-overleg met het oog op de samenwerkingsgemeenten waartoe DKE van de GKV het initiatief namen, en dat zich wil richten op het bieden van ruimte aan en het versterken van het

confessioneel gehalte van de plaatselijke samenwerking, kan daaraan een waardevolle bijdrage leveren;

besluiten

- 1. Alle mogelijkheden zullen worden benut om aan de knelsituatie waarin de samenwerkings-gemeenten zich voelen zitten een eind te maken en om de (kerkordelijke) belemmeringen op te heffen die hen verhinderen als gemeente van Christus voluit en loyaal in diverse kerkverbanden te participeren.**

Onderdeel D

Ten aanzien van het COGG

constateren

- 1. het aantal deelnemende kerken in het COGG is in de afgelopen tijd toegenomen;**
- 2. in de afgelopen jaren is op een zinvoller en meer eigentijdse manier invulling gegeven aan de doelstelling van het COGG dan in het verleden door de gezamenlijke bespreking van actuele vragen waarvoor alle deelnemende kerken gesteld worden;**
- 3. dat binnen het COGG gesproken wordt over uitbreiding van de doelstelling van het zijn van ontmoetingsplaats van gereformeerde kerken naar het vooraf toetsen van voorgenomen uitspraken en besluiten van de deelnemende kerken en het gezamenlijk optreden naar buiten;**

overwegen

- 1. de samenstelling van het COGG is dermate heterogeen, dat het bespreken van voorgenomen uitspraken en besluiten van kerkelijke vergaderingen weinig perspectiefrijk lijkt;**
- 2. voor het gezamenlijk optreden naar buiten bestaan andere gremia, zoals het CIO;**

spreken uit

- 1. uitbreiding van de doelstelling van het COGG in genoemde richting is niet zinvol;**

besluiten

- 1. onze participatie in het Contact Orgaan Gereformeerde Gezindte voort te zetten, omdat de in 1963 geformuleerde doelstelling nog steeds het nastreven waard is en daaraan in de afgelopen tijd op een zinvolle manier invulling is gegeven.**

Onderdeel E

Draagt de Commissie voor Contact en Samenspreking op

- 1. de kerken te blijven representeren in het contact met de CGK en de GKV en waar nodig met andere kerken, gericht op de uitvoering van wat in het bovenstaande werd uitgesproken en besloten;**
- 2. namens de kerken mee te werken in het beoogde DOE-overleg;**
- 3. de relevante besluiten van deze Landelijke Vergadering aan de deputaatschappen van de CGK en de GKV toe te lichten en desgewenst daarover te spreken;**
- 4. plaatselijke kerken op hun verzoek te adviseren en te ondersteunen bij het realiseren of uitbouwen van plaatselijke samenwerking;**
- 5. de samenwerkingsgemeenten desgevraagd te dienen met advies;**
- 6. kerken van voorheen de Gereformeerde Kerken in Nederland (Synodaal), die overwegen zich bij onze kerken aan te sluiten, te informeren en te begeleiden, daarbij ook advies gevend aan onze regionale vergaderingen, één en ander zoals in de door de LV Lelystad vastgestelde regeling is aangegeven;**
- 7. namens onze kerken te blijven participeren in het werk van het Contact Orgaan Gereformeerde Gezindte;**
- 8. verantwoordelijkheid te blijven dragen voor de website van onze kerken.**

Het besluit wordt met algemene stemmen genomen.

40. Rapport Commissie voor Radio- en TV-aangelegenheden (LV2007.16.1)

Van de Commissie voor Radio- en TV-aangelegenheden is aanwezig br. R.W. Visee. Hij verontschuldigt de overige leden van de commissie t.w. ds. A.M. van Leeuwen, ds. W. van Dijk en br. H.J. van Rhee.

Br. Visee wijst op het bijzondere van de situatie in Nederland, dat van overheidswege de mogelijkheid tot het uitzenden van kerkdiensten wordt geboden. Hij geeft aan dat het mogelijk is kerkdiensten via de website te beluisteren en dat door ZVK veel aandacht aan nazorg wordt besteed, omdat er vaak veel reacties op uitzendingen binnenkomen.

Op een vorige LV is voorzichtig positief gereageerd op plannen voor korte programma's om mensen te bereiken die met een normale kerkdienst niet bereikt worden. Er is een voorbeeld-uitzending geweest en er is getracht subsidies te krijgen, zonder succes. Eind 2006 is dit project stopgezet.

De commissie geeft te kennen dat de uitzendingen gericht kunnen worden op twee verschillende doelgroepen: mensen die het Evangelie niet kennen of er van vervreemd zijn of zij die door ziekte of om andere redenen de kerkdiensten niet meer kunnen bezoeken. Zij vindt dat de verantwoordelijkheid voor een uitzending bij de plaatselijke gemeente ligt. Kan deze benadering worden gehandhaafd of moeten andere accenten worden gelegd?

De uitzendconcessie van ZVK is verlengd tot 2010. De subsidie is met 20% verminderd. Daarom zijn al diverse bezuinigingen doorgevoerd.

In de eerste besprekingsronde wordt de voorkeur uitgesproken de invulling van uitzendingen bij de gemeenten te laten.

Voorts wordt de commissie gevraagd, of er meer van internet gebruik kan worden gemaakt en of de uitgaven voor dit medium van nu en de toekomst verhoogd kunnen worden, nu de uitzendingen via radio en tv behoorlijk onder druk staan.

Vanuit de vergadering klinkt het advies de reserve van € 195.000 snel op te maken. Wellicht voor een herstart van het informatiebulletin?

Verslag derde zitting (agendapunten 38-42)

Zijn er negatieve reacties gekomen op het stopzetten van het informatiebulletin?

Zijn de luister- en kijkcijfers over 2006 al beschikbaar, zodat de afgevaardigden een indruk kunnen krijgen of de belangstelling toe- dan wel afneemt?

Br. Visee geeft in zijn beantwoording aan, dat de vergoedingen voor radio en televisie door de wet bepaald zijn. Voor internet geldt een aparte regeling.

De reserve van € 195.000 van ZVK is voor een deel gebruikt voor de vernieuwing van de internetsite en zal ook worden aangewend om de digitalisering van de informatie te bekostigen.

De commissie betreurt de stopzetting van het informatiebulletin. De rondzendbrief die eenmaal verschenen is, vroeg veel inspanning, die niet opwoog tegen het rendement. Reacties op het niet verschijnen zijn niet ontvangen. In een volgende bestuursvergadering zal de mogelijkheid voor het op andere wijze verstrekken van informatie nog eens ter sprake gebracht worden.

De luister- en kijkcijfers over 2006 zijn bekend. De commissie zal deze verstrekken.

Interactief internet vraagt een enorme inspanning. Met de nieuwe website is al een grote stap voorwaarts gezet, door de toepassing van audio- en videomogelijkheden. Mogelijkheden voor live-activiteiten zal door de commissie ter sprake worden gebracht.

In de tweede besprekingsronde wordt gevraagd naar de trainingsdagen voor radio- en tv-diensten. Het zou jammer zijn als die door bezuinigingen komen te vervallen. Is daarin bijv. samen met universiteiten iets te doen?

In zijn beantwoording concludeert br. Visee dat de vergadering, net als de commissie, de voorkeur geeft aan het houden van de verantwoordelijkheid bij de plaatselijke gemeenten.

De trainingsdagen voor predikanten die een radio- of tv-dienst zullen verzorgen, worden nog steeds gehouden.

Mogelijke samenwerking met universiteiten zal de commissie ter sprake brengen.

De vergadering neemt unaniem het volgende besluit:

De kerken, in Landelijke Vergadering te Zwolle bijeen,

hebben dankbaar kennisgenomen van het rapport van de Commissie voor Radio- en TV-aangelegenheden van de Nederlands Gereformeerde Kerken;

besluiten

- 1. de commissie décharge te verlenen voor de verrichte werkzaamheden gedurende de verslagperiode;**
- 2. de opdracht van de commissie te continueren;**
- 3. de commissie op te dragen de kerken te rapporteren over haar werkzaamheden met het oog op de volgende Landelijke Vergadering.**

42. Verzoek NGK Oegstgeest inzake pastorale handreiking homoseksualiteit en Verzoek Regio kerken in het Zuiden inzake pastorale handreiking homoseksualiteit (LV2007.50.3)

De preses geeft aan dat de discussie niet over de zienswijze van onze kerken op homoseksualiteit of homoseksuele relaties moet gaan, maar over het proces: hoe reageren wij op de verzoeken van de kerken die op tafel liggen? Uiteraard kan daarin ook een inhoudelijk oordeel meeklinken, maar dit moet niet de boventoon voeren. Hij roept de afgevaardigden op bij hun spreken te bedenken dat wellicht ook homoseksuele broeders of zusters meeluisteren. Rond dit onderwerp is sprake van verlegenheid, spanning en een worsteling om enerzijds recht te doen aan Gods Woord en anderzijds mensen tot hun recht te laten komen. Dat mag vanmiddag in de vergadering doorklinken.

In de eerste gespreksronde geeft de afgevaardigde van de kerk van Oegstgeest aan dat het Oegstgeest bij het verzoek om een pastorale

Verslag derde zitting (agendapunten 38-42)

handreiking niet gaat om een landelijke richtlijn, die aangeeft of homofiele broeders en zusters nu wel of niet aan het avondmaal mogen. Het gaat haar om een handreiking die de gemeenten steun biedt bij het verantwoord omgaan met broeders en zusters met een homofiele geaardheid en met vragen rond homoseksuele relaties in de gemeenten. Er zijn geen vaste voorstellen over de reikwijdte en vorm van een handreiking. Het zou bijvoorbeeld een voortdurend bijgewerkte website kunnen zijn.

De regio Enschede/Zwolle ondersteunt het verzoek om een pastorale handreiking, omdat keuzes van plaatselijke gemeenten rond dit onderwerp ook andere gemeenten raken. Daarbij zal nagedacht moeten worden over de ethische aspecten. In de gemeente(n) wordt verschillend gedacht over het verstaan van wat de Schrift ons hierover te zeggen heeft. Als we daar niet op ingaan, ontlopen wij de discussie. Homofiele broeders en zusters moeten niet de indruk krijgen, dat er binnen de gemeente geen veilige plek is. Voor hun nood en worsteling zal ruimte moeten zijn. Maar emotionele druk kan ertoe leiden dat we de Bijbel niet meer voluit kunnen laten spreken. Rond homoseksualiteit worden impliciet keuzes gemaakt, die ook van invloed zijn op de wijze waarop we over het huwelijk oordelen, tegen seksualiteit en tegen mannelijke en vrouwelijke identiteit aankijken.

De regio Utrecht is voor een handreiking, die uitgaat van de scheppingsorde zoals de Schrift ons die leert, die broeders en zusters die het betreft, tot hun recht doet komen, zowel degenen die in onthouding willen leven als degenen die een samenlevingsvorm aangaan. Daarbij moeten ook de positie van deze broeders en zusters in de gemeente en de ambtsopvatting aandacht krijgen.

De regio Dordrecht/Gorinchem ondersteunt het verzoek om een pastorale handreiking niet, omdat die snel een sjiiboletkarakter zal krijgen en het probleem niet oplost. Als er toch een handreiking moet komen, dan graag in samenspraak met de GKV en CGK.

De regio Amsterdam/Haarlem heeft grote aarzeling om de weg van de pastorale handreiking op te gaan: het AKS kent die niet, de kerkrechtelijke betekenis van een dergelijke handreiking is onduidelijk en het is niet uitgesloten dat er meer verzoeken komen voor een

Verslag derde zitting (agendapunten 38-42)

pastorale handreiking over andere onderwerpen. De afgevaardigde pleit ervoor om deze beide verzoeken te relateren aan het bezwaarschrift uit Zwolle. Als de commissie tot de conclusie komt, dat het bezwaar ontvankelijk is, dan zal de LV over de inhoud ervan moeten nadenken en dan is de vraag, hoe dat zich verhoudt met het opstellen van een pastorale handreiking? Mocht de vergadering toch tot opstelling van een handreiking besluiten, dan graag samen met de GKV en CGK.

Een afgevaardigde van de regio Kampen wijst erop, dat wij in de gemeenten met homoseksuele relaties te maken hebben. Er worden pastorale gesprekken met deze broeders en zusters gevoerd. Ze worden geaccepteerd in de kring van familie maar in de kring van de gemeente is het angstig stil zolang zij zich stilhouden. Als christelijke gemeente weten we niet goed wat we met hen aan moeten. We erkennen de strijd die ze hebben te voeren, we staan om hen heen, we bidden voor hen, maar wanneer het dichtbij komt, wordt het lastig. Accepteren wij wel of niet een homoseksuele relatie? Het is noodzakelijk dat er duidelijkheid komt, zowel voor de betrokken broeders en zusters als voor de gemeenten zelf. We zullen ons moeten confronteren met de problematiek, bij het licht van het Woord van God.

De regio Schiedam is van mening dat de verantwoordelijkheid hoe om te gaan met homoseksuele relaties in de eerste plaats bij de plaatselijke gemeente ligt. De regio kent een grote verscheidenheid van gemeenten en alle kwamen tot de conclusie, dat het onmogelijk is te komen tot één pastorale handreiking. Ze doet de suggestie te inventariseren wat er zoal aan handreikingen beschikbaar is. Mocht het tot het opstellen van een handreiking komen, dan adviseert de regio dit samen met andere kerken op te pakken. Verder wijst ze erop dat naast de pastorale aspecten ook kerkrechtelijke vragen over bijvoorbeeld de ambten en het aangaan aan het Avondmaal aan de orde zijn.

De regio Alkmaar-Zaandam ondersteunt het verzoek tot een handreiking, maar graag in samenwerking met de CGK en GKV. De (kleine) kerken in deze regio zien voor zichzelf geen mogelijkheden om als plaatselijke gemeente hieraan uitwerking te geven.

Ook in de regio Arnhem bestaan uiteenlopende inzichten. De kerken zijn geen voorstander van een landelijke gedragslijn.

Verslag derde zitting (agendapunten 38-42)

Die gaat als sjibbolet werken in de samenwerking met andere kerken. De regio wil de verlegenheid rond dit onderwerp houden daar waar het hoort: in de gemeente.

De regio Harderwijk vindt het onduidelijk hoe een handreiking er zou moeten uitzien. Ze is daarom terughoudend en pleit in ieder geval voor samenwerking met de GKV en CGK.

De regio Den Haag vindt het wenselijk dat er een handreiking komt.

De preses concludeert dat over het verzoek om een pastorale handreiking in de regio's heel verschillend wordt gedacht. Ook het beeld over hoe een handreiking er uit moet zien, is diffuus: variërend van een richtlijn tot een website. Veel regio's stellen: als je tot een handreiking besluit, doe het dan samen met verwante kerken. .

De preses vraagt de afgevaardigden in de tweede gespreksronde in te gaan op de volgende vragen. Heeft de stellingname van de regio's die niets zien in een pastorale handleiding, te maken met het beeld dat ze hebben van de vorm en het karakter ervan: zo denken de NGK erover of aan deze richtlijn moeten de kerken zich houden? Is een handreiking met een meer ondersteunend karakter voor hen wel aanvaardbaar? En zijn de regio's die afwijzend hebben gereageerd, bereid tot nuancering van hun standpunt?

In de tweede gespreksronde komen de volgende reacties naar voren:

De regio Schiedam ziet niets in een handreiking die één richting aangeeft en daarbij ook nog allerlei aspecten openlaat.

De preses vat de benadering van de regio Schiedam zo samen, dat de kerken over voldoende kennis en kundigheid beschikken om in voorkomend geval de ethische en pastorale vragen aan te vatten en af te ronden.

De kerk van Utrecht heeft geen behoefte aan een handreiking, omdat die zal worden gezien als een van bovenaf opgelegde richtlijn en ons ook niet dichterbij een oplossing brengt. De kerk van Utrecht heeft veel energie gestoken in het zoeken naar de goede omgangsvorm met homoseksuele broeders en zusters. Gebleken is, dat in kerkenraad en gemeente een grote diversiteit aan opvattingen leeft.

Verslag derde zitting (agendapunten 38-42)

Volgens de afgevaardigde is het belangrijker dat we elkaar leren verstaan en respecteren dan dat we proberen tot een eenduidige visie te komen.

De afgevaardigde van de regio Utrecht is voorstander van een handreiking in de vorm van een ondersteuning voor iedereen die met dit onderwerp te maken krijgt. Een landelijke uitspraak is niet de bedoeling, maar wel bijv. informatie over kerken of mensen die je kunt benaderen, als je hulp nodig hebt.

De regio Dordrecht/Gorinchem geeft aan geen behoefte te hebben aan een handreiking in welke vorm dan ook, omdat die de vragen waarmee we te maken krijgen, niet zal beantwoorden en het spanningsveld waarmee homofiele broeders en zusters te maken hebben, niet zal wegnemen.

Ds. K. Muller doet een ordevoorstel om de verzoeken aan te houden tot de commissie Mollema gerapporteerd heeft over de ontvankelijkheid van de ingediende bezwaarschriften. Hij begrijpt de behoefte aan duidelijkheid, maar verwacht dat een pastorale handreiking niet leidt tot een duidelijk gezamenlijk ethisch oordeel.

De afgevaardigde van de regio Arnhem heeft weinig vertrouwen in pogingen om tot een eensluidende uitspraak te komen. In eigen regio is al ervaren hoe moeilijk dat is. Zo'n uitspraak gaat verdeeldheid geven? Waarom zullen we elkaar dan niet helpen door de inzichten en ervaringen die er al zijn, toegankelijk en bespreekbaar te maken in de gemeenten en regio's?

De afgevaardigde van de regio Kampen constateert dat het niet eenvoudig is om tot een eensluidend antwoord te komen. Met bestaande uitspraken van kerkenraden kunnen we elkaar helpen en richting geven. Voor een richtlijn is een grote mate van eenparigheid nodig.

Tenslotte wijst de afgevaardigde van de regio Schiedam erop dat ook wanneer er een handreiking komt, je nog geen goede pastorale vaardigheden hebt, om er wat mee te doen.

De preses stelt het ordevoorstel van ds. Muller aan de orde. Hij waarschuwt voor een tijds-klem die daardoor kan ontstaan, omdat niet bekend is wanneer de commissie Mollema met een rapport komt.

Daarbij komt dat het bezwaarschrift van de kerk van Culemborg vooral gaat over de vraag, of de regiovergadering correct gehandeld heeft.

Ds. Muller wijst ook op de brief van br. Ros. Als die ontvankelijk wordt verklaard, dan moet de LV een inhoudelijk oordeel vellen.

De preses stelt voor de commissie Mollema te verzoeken met voorrang advies uit te brengen over de ontvankelijkheid van de brief van br. Ros. De vergadering stemt daarmee in.

**[99] Pastorale handreiking inzake homoseksualiteit (vervolg)
(LV2007.50.3)**

(In de zesde zitting is de bespreking voortgezet)

Het moderamen heeft een ontwerpbesluit aan de vergadering voorgelegd. De preses gaat uitgebreid in op de achtergronden van dit voorstel. De bespreking in de eerste gespreksronde over de verzoeken om een pastorale handreiking voor de omgang met homoseksuele gemeenteleden leverde een patstelling op. Hoe komen we daar uit op een wijze die in de breedte de steun van de kerken kan krijgen. Wegduiken kan niet. Om verschillende redenen niet. Ook onze kerken kennen in hun midden homoseksuele broeders en zusters. Als we als LV zouden zeggen: we wijzen de verzoeken om een pastorale handreiking af, met welke valide argumenten ook, zal dat op hen overkomen als de zoveelste ontkenning van hun bestaan, het zoveelste blijkt dat het in de kerk voor hen niet veilig is. Ook al bedoelen we dat geen van allen.

In het AKS zeggen we in art. 31.1: ‘De kerken die van Christus zijn, werken eendrachtig samen. Ze wekken elkaar op het Woord van God te bewaren.... Zij helpen en dienen elkaar ...’ Dat is het wezen van het kerkverband. Als dus individuele kerken en regio’s hulp vragen hen te dienen in deze moeilijke vragen, omdat het hun krachten te boven gaat, dan kun je zo’n verzoek niet negeren.

En tenslotte, verdeeldheid los je niet op met het staken van het gesprek. Integendeel, door plaatselijk en landelijk het gesprek te zoeken, bij een open bijbel, onder leiding van de Geest mogen we vertrouwen dat Hij ons verder brengt.

Verslag derde zitting (agendapunten 38-42)

Een aantal afgevaardigden heeft moeite met een landelijke gedragslijn, die voorschrijft, hoe plaatselijke kerken moeten omgaan met homoseksuele broeders en zusters in hun gemeente? Dat beeld was voor hen een reden om nee te zeggen tegen een pastorale handreiking. Het moderamen herkent die moeite. Pastoraat vindt immers allereerst plaats in de gemeente: daar waar het Woord van God opengaat en broeders en zusters elkaar kennen en gekend worden. Daar past geen strakke uniforme landelijke gedragslijn. De verantwoordelijkheid moet blijven liggen bij de plaatselijke gemeente.

De preses roept de suggestie een permanent bijgewerkte website te ontwikkelen in herinnering. Een website die bij elkaar brengt wat er aan bruikbaar materiaal op dit gebied is, die helpt met het ontsluiten daarvan en die actueel blijft. Deze kan een begaanbare weg bieden die ons als kerken verder brengt en die voor onze homoseksuele broeders en zusters een veiliger plek in onze kerken betekent. Een weg van luisteren naar elkaar en samen luisteren naar het Woord van onze God.

In de hierop volgende bespreking geven afgevaardigden aan waardering te hebben voor het voorstel. Met de erkenning dat er binnen onze kerken verschillen van inzicht bestaan en er overtuigingen leven die onverenigbaar lijken te zijn, wijzen afgevaardigden op de noodzaak om met elkaar in gesprek te gaan. Diverse afgevaardigden menen dat het opstellen van een rapport met een meerderheids- en minderheidsstandpunt ons niet verder brengt.

De verzamelde informatie op een website kan dan een goede aanzet leveren voor het gesprek, dat allereerst in de gemeenten moet plaatsvinden. Een afgevaardigde spreekt de wens uit dat er een overzicht komt van alle opvattingen en inzichten met motivatie en argumenten. Dan weten we met elkaar waar we aan toe zijn en waarover we met elkaar kunnen spreken. Hij waarschuwt voor gewijzigde opvattingen, terwijl nergens officieel enige verantwoording wordt afgelegd en benadrukt het belang van eenduidige hantering van de hermeneutiek.

Verslag derde zitting (agendapunten 38-42)

Over de tekst van het voorstel maken afgevaardigden de volgende opmerkingen:

- waar gesproken wordt over *verschil van mening* dit wijzigen in *verschil van inzicht*;
- waar staat dat de GKV en CGK bij het gesprek *dienen te worden betrokken* dit wijzigen in *dat het gewenst is* hen bij het gesprek te betrekken;
- het woordje *het* voor *allereerst* en *allermeest* weglaten;
- de redactie van Overwegen punt 2 wijzigen door de woorden *een gezamenlijke* en *maar daar juist een reden voor is* te laten vervallen;
- de redactie van Overwegen punt 4 wijzigen in *dat het tot het wezen van de gemeente van Jezus Christus en tot de pastorale verantwoordelijkheid van de kerken behoort om te bouwen aan een christelijke gemeenschap die veiligheid biedt en helpt te groeien in het leven met Jezus Christus*;
- de redactie van Overwegen punt 5 zo wijzigen dat niet de indruk kan ontstaan dat de kerken gezamenlijk een gedragslijn hebben ontwikkeld;
- waar gesproken wordt over *gemeenten* dit wijzigen in *kerken*;

In zijn beantwoording verwijst de preses nogmaals naar artikel 31 AKS. Bij verschillen van inzicht zullen we samen de tijd van God verwachten tot Hij ons duidelijkheid geeft. Niet passief, maar je doet dat al lezend, sprekend, overlegend, handelend. Ook rondom de vragen over de hermeneutiek. Daar dien je de kerken mee.

De bedoeling van het voorstel is met het oog daarop facilitair en ondersteunend behulpzaam te zijn.

Er is geen tegenstelling tussen wat voorgesteld wordt en een intensief gesprek met elkaar.

De tekst van punt 4 heeft de strekking homoseksueel gearde broeders en zusters veiligheid te bieden in de gemeente, zodat ze daar met alle anderen de gemeenschap met Christus kunnen beleven. Een voorgestelde algemenere omschrijving wordt niet overgenomen.

Verslag derde zitting (agendapunten 38-42)

Een gewijzigde formulering van punt 2 wordt niet als een verbetering gezien.

Alle anderen voorstellen worden in het ontwerpbesluit verwerkt.

In de tweede gespreksronde onderstrepen afgevaardigden het belang van het onderlinge gesprek, het toegroeien naar meer duidelijkheid, het inzichtelijk maken van verschillende opvattingen en daarvan publiek verantwoording af te leggen.

In zijn beantwoording stelt de preses voor om bij de Overweging art. 31.1 AKS in zijn geheel op te nemen. Verder geeft hij aan dat het moderamen, gehoord de vergadering, in de tekst bij de Besluiten punt 1.2 en bij de Overweging punt 4 wijzigingen heeft aangebracht. Het moderamen is het van harte eens met de stelling dat kerken zich moeten verantwoorden. Daaraan kan ook de website dienstbaar zijn.

De herziene tekst van het conceptbesluit wordt aan de vergadering voorgelegd.

De kerken, in Landelijke Vergadering bijeen te Zwolle,

hebben kennisgenomen van de verzoeken van de kerk van Oegstgeest en van de Regio van de Kerken in het Zuiden om een pastorale handreiking voor de omgang met homoseksuele gemeenteleden en homoseksuele relaties in de gemeente van Christus en van br. W.H. Ros te Zwolle om een algemene gedragslijn daarover vast te stellen;

constateren dat

- 1. in de kerken breed de behoefte leeft aan materiaal dat kan helpen om tot een bijbels verantwoorde visie op homoseksualiteit en een christelijke omgang met homoseksuele gemeenteleden te komen;**

2. in de kerken wisselend geoordeeld wordt over de wenselijkheid van het vaststellen van een pastorale handreiking of landelijke gedragslijn;
3. de kerken van mening zijn dat het gewenst is bij een bezinning op de vragen rond homoseksualiteit de CGK en GKV te betrekken;

overwegen dat

1. zij in artikel 31.1 van het AKS het volgende hebben uitgesproken: De kerken, die van Christus zijn, werken eendrachtig samen. Zij wekken elkaar op Gods Woord te bewaren en te blijven bij de leer van de kerk naar de drie Formulieren van Enigheid. Zij helpen en dienen elkaar en behartigen in regionaal en landelijk verband de zaken die zij gemeenschappelijk hebben. Zij heersen daarbij niet over elkaar, maar hebben geduld met elkaar en verwachten samen de tijd van God waarin Hij de weg duidelijk zal maken;
2. verschil van inzicht binnen de kerken geen reden mag zijn om af te zien van een gezamenlijke bezinning op de omgang met homoseksuele gemeenteleden, maar daar juist een reden voor is;
3. deze bezinning niet primair landelijk, maar allereerst en allermeeest in de plaatselijke gemeente moet plaatsvinden, daar waar mannen en vrouwen met en zonder homoseksuele geaardheid samen de gemeente van Jezus Christus vormen;
4. uit het wezen van de gemeente van Jezus Christus voortvloeit en tot de pastorale verantwoordelijkheid van de kerken behoort om met en voor gemeenteleden met een homoseksuele geaardheid te bouwen aan een christelijke gemeenschap, die hen veiligheid wil bieden en hen wil helpen om samen met andere broeders en zusters te groeien in het leven met Jezus Christus;
5. a) in de NGK, de GKV, de CGK en de buitenlandse zusterkerken veel waardevol materiaal verschenen is waarin gezocht wordt naar een bijbelse visie op

- homoseksualiteit en een christelijke omgang met homoseksuele gemeenteleden;**
- b) verschillende kerkenraden van de NGK, de GKV en de CGK gedragslijnen hebben ontwikkeld inzake de plaats van homoseksuele gemeenteleden in de gemeente van Christus, waarmee andere kerken gediend of geholpen kunnen worden;**
 - c) veel van dit materiaal momenteel onvoldoende toegankelijk is voor kerkenraden en gemeenteleden die zich op genoemde vragen bezinnen;**

besluiten

- 1. aan de genoemde verzoeken te voldoen door het doen ontwikkelen en actueel houden van een toegankelijke en overzichtelijke website die**
 - de plaatselijke kerken helpen kan om te komen tot een Bijbels verantwoorde visie op homoseksualiteit en tot een christelijke omgang met homoseksuele gemeenteleden te komen;**
 - recht doet aan de verschillen van inzicht binnen onze kerken op zo'n wijze dat het gezamenlijk luisteren naar de Schrift, het onderlinge gesprek en begrip en het vinden van eenheid in inzicht daardoor bevordert en gediend worden;**
 - toegang geeft tot hetgeen reeds binnen de NGK, CGK en GKV en de buitenlandse zusterkerken aan materiaal verschenen is;**
 - links bevat naar en informatie verschaft over hetgeen buiten deze kerken beschikbaar is aan bijdragen die het Woord van God als bron en norm voor het leven aanvaarden en dienstbaar kunnen zijn aan pastoraat, prediking, catechese en onderling gesprek;**
- 2. een commissie in te stellen die verantwoordelijk is voor het ontwikkelen en beheren van deze website op zo'n wijze dat**

Verslag derde zitting (agendapunten 38-42)

recht gedaan wordt aan het hierboven omschreven karakter daarvan;

- 3. de CGK en de GKV te verzoeken, of zij bereid zijn te participeren in het ontwikkelen en beheren van deze website.**

Het voorstel wordt met één stem tegen aanvaard.

Vierde zitting - 13 en 14 april 2007

52. (Gewijzigd) Rapport Landelijke Vertrouwens- en Adviescommissie (LV2007.51.1)

Namens deze commissie zijn aanwezig de brs. A. Wattèl en P.W. Blokland.

Br. Wattel geeft de volgende toelichting op de rapportage van de VAC.

1. Anders dan in de eerste drie jaar van haar bestaan hebben de kerken de afgelopen drie jaar de VAC als het ware ontdekt. Binnen de kerken bestaat kennelijk zoveel vertrouwen in de VAC, dat zij in toenemende mate wordt ingeschakeld bij spanningen of problemen tussen predikant en kerkenraad dan wel gemeente, of als er behoefte bestaat aan extern advies inzake de verhouding tussen kerkenraad en gemeente. De tussenkomst van de VAC leidt echter niet altijd tot de door alle betrokkenen gewenste oplossing van de problematiek. Wel lukt het vrijwel altijd om, ondanks de soms diepgaande geschillen, de onderlinge verhoudingen zo goed mogelijk te laten blijven of weer te laten worden.

Het is belangrijk dat de VAC tijdig wordt ingeschakeld. Dat soms bij dreigende conflicten en problemen erg lang geprobeerd wordt om zelf te zoeken naar een oplossing, draagt meestal niet bij aan de oplosbaarheid van de problematiek. De VAC is kleinschalig, werkt strikt vertrouwelijk en is in staat onbevangen en onafhankelijk naar de problematiek te kijken. Een bijkomend voordeel is, dat de VAC los staat van welke stap dan ook op de reguliere kerkelijke weg.

2. De commissie heeft een gedragslijn opgesteld die recht wil doen aan de vereisten van zorgvuldigheid en vertrouwelijkheid en die wordt gehanteerd, indien gemeentepredikanten dan wel beroepbaar gestelde predikanten of kandidaten aan de VAC verzoeken hulp te bieden dan wel te bemiddelen bij het zoeken naar een al dan niet andere gemeente. Inmiddels hebben twee predikanten van deze mogelijkheid gebruik gemaakt. Vacante gemeenten hebben zich nog niet gemeld.
3. De LV van Lelystad heeft de opdracht aan de VAC verbreed door de toevoeging 'Contact met beroepbaar gestelde kandidaten of predikanten om hen, indien zij dat wensen, te adviseren en bij te

staan tijdens de periode waarin zij wachten op een beroep'. In het kader van deze opdracht zijn met enkele beroepbaar gestelde kandidaten gesprekken gevoerd. Daarbij is gebleken, dat de pastorale zorg en de aandacht voor beroepbaar gestelde kandidaten (en hun gezin), zeker als een beroep uitblijft, te wensen overlaat. Daarom stelt de commissie voor dat

- a. de kerkenraad van de thuisgemeente van de betreffende kandidaat iemand aanwijst die de specifieke pastorale zorg voor de beroepbaar gestelde kandidaat en in voorkomend geval zijn gezin behartigt;
 - b. de regio bij de beroepbaarstelling uit haar midden een predikant aanwijst die de betreffende kandidaat begeleidt, deze met raad en daad bijstaat en indien gewenst als vertrouwenspersoon kan fungeren.
4. Een punt van zorg voor de VAC is de positie van de losgemaakte predikanten, van wie al dan niet op de voet van artikel 10 AKS de arbeidsverhouding met hun gemeente is verbroken.
- ✦ Een losmaking is buitengewoon ingrijpend voor een predikant. Zowel het soms langdurige proces dat aan de eigenlijke losmaking vooraf gaat als de losmaking zelf is emotioneel en psychisch belastend voor hem en zijn gezin. Daarbij komt nog het geestelijke oftewel het geloofsaspect. Hoe kan het dat iemand, die zich door God geroepen voelt tot het ambt van predikant, gedwongen wordt een andere weg te gaan? Vanuit de thuisgemeente zal de zo noodzakelijke pastorale zorg meestal niet kunnen worden geleverd. De commissie stelt daarom voor dat de regio bij het besluit tot losmaking dan wel goedkeuring van de ontbinding van de arbeidsverhouding specifieke aandacht zal besteden aan adequate pastorale zorg en bijstand voor de betreffende predikant en zijn gezin en dit tot haar verantwoordelijkheid rekent en waarborgt.
 - ✦ In de WAP-richtlijn is een bepaling opgenomen betreffende een door de kerkenraad van de los te maken predikant te treffen financiële regeling. Deze regeling moet voorzien in een aan de predikant toe te kennen uitkering na het ontslag.

Voorts is bepaald dat bij de vaststelling van de hoogte en de duur van de uitkering tenminste wordt gehandeld conform de WW-regels.

Naar de mening van de commissie is een dergelijke financiële regeling te mager. Weliswaar is er formeel sprake van een minimumregeling, maar in de praktijk fungeert dit minimum veelal als werkelijkheid. De vraag is, of wij als kerken daarmee aan onze losgemaakte predikanten recht doen. Zij hebben immers veel minder mogelijkheden om in de eigen 'baan' weer aan de slag te komen dan in het algemeen geldt voor ontslagen werknemers in het bedrijfsleven. Zij zijn daardoor min of meer genoodzaakt om zich om te scholen. Dat zal voor de wat oudere predikant niet zo gemakkelijk zijn, terwijl bij de jongere predikant de relatief korte duur van de uitkering (één maand per dienstjaar) een probleem zal kunnen zijn.

Voorts vindt de commissie dat er een onevenwichtigheid in de regeling zit. De volledige last van de financiële regeling wordt gelegd bij de laatste gemeente die door de predikant werd gediend, wat veelal niet een stimulans zal zijn om een wat ruimhartiger financiële regeling te treffen. Er valt dan ook veel voor te zeggen de financiële last (in ieder geval deels) bij het geheel van onze kerken te leggen. Onze kerken zijn immers ook als geheel verantwoordelijk voor de beroepbaarstelling en de toelating tot het predikantschap. De VAC verzoekt de vergadering daarom om de WAP-commissie op te dragen op de komende LV met voorstellen in die richting te komen dan wel deze opdracht mee te geven aan een eventueel in te stellen commissie, die zich met de (rechts)positie in het algemeen van de predikant gaat bezighouden.

5. De VAC bepleit de invoering van de mogelijkheid van het tijdelijk op non-actief stellen van een predikant, mits deze is omgeven door voldoende waarborgen voor de rechtspositie van de predikant. Op dit moment is er geen tussenweg tussen een volledige ambtsuitoefening enerzijds en losmaking anderzijds en soms kan dat wat te kort door de bocht zijn.

6. De VAC zou een initiatief toejuichen dat kan leiden tot de instelling van een onafhankelijk kerkelijk instituut, dat bindende uitspraken kan doen over rechtspositionele zaken die de predikanten betreffen. Die bevoegdheid ligt nu bij de regionale vergaderingen, maar deze beschikken niet standaard over de noodzakelijke deskundigheid. Daarbij doet zich het nadeel van taakvermenging voor. Het kan nu zo zijn, dat een regionale vergadering in een haar voorgelegde zaak moet oordelen, terwijl ze in een eerder stadium in dezelfde zaak heeft geadviseerd.

In de informatieve besprekingsronde worden door afgevaardigden enkele vragen gesteld. Wat kan er gedaan worden aan voorlichting aan de kerken over de WAP-richtlijn? Moet gezien de toename van de werkdruk uitbreiding van de VAC niet worden overwogen? Is met het oog op predikantsgezinnen die in de moeite komen, uitbreiding van de VAC met een vrouw met een psychologische achtergrond en/of vaardigheden niet gewenst? Hoe kan een predikant worden voorbereid op problemen die ontstaan vanuit de interactie tussen gemeente/kerkenraad en predikant?

Br. Wattèl geeft in zijn beantwoording aan dat de VAC soms onbekendheid met de WAP-richtlijn aantreft. Kennis daarover bij kerkenraden is van belang met het oog op de arbeidsrechtelijke aspecten van het predikantschap.

De VAC heeft op dit moment geen behoefte aan structurele uitbreiding: nu zijn de lijnen kort en de gesprekken overzichtelijk. In voorkomende gevallen kan de VAC mensen van buiten in schakelen. Zowel de stage tijdens de opleiding als de werkbegeleiding voor jonge predikanten kunnen bijdragen aan een betere voorbereiding op latere probleemsituaties. Daarbij komen o.a. de relatie met de kerkenraad en het omgaan met kritiek aan de orde. Bovendien raadt de VAC aan ook aandacht te geven aan scholing van kerkenraadsleden op het gebied van conflicthantering e.d.

Verslag vierde zitting (agendapunten 52-72)

In de opiniërende besprekingsronde geven de afgevaardigden aan veel waardering te hebben voor het werk, dat de commissie verzet.

Met verwijzing naar artikel 37 van het AKS, waarin gesproken wordt over het omzien naar elkaar, wordt gepleit voor een steviger rol van de regio. Nu wordt daar alleen de financiële kant beoordeeld. Moet de regio ook niet betrokken worden bij de match tussen gemeente, kerkenraad en predikant? Vanuit de kerken moet meer aandacht gegeven worden aan toerusting van – met name nieuwe – kerkenraadsleden in het hanteren van conflictsituaties, zo wordt bepleit. Gesignaleerd wordt dat sommige voorstellen die de VAC nu doet, zoals het voorstel om de kosten ingeval van losmaking van een predikant op grond van artikel 10 AKS landelijk te versleutelen, niet vooraf in de kerken en regiovergaderingen konden worden besproken.

In de door de VAC voorgestelde gedragslijn voor het beroepingswerk wordt vermeld, dat de gegevens tussen gemeente en VAC worden uitgewisseld, maar wordt ook overwogen, of de predikant past bij de gemeente? Wat zijn de spelregels voor het verstrekken door de VAC uit eigen beweging van gegevens over een predikant aan een gemeente? Kan de lastige rol van de regio - enerzijds adviserend, anderzijds oordelend - aan de orde komen in de bespreking van de kerkelijke rechtsgang? Moet er, bijvoorbeeld gekoppeld aan de TOP-regeling, niet worden nagedacht over een financieel vangnet voor predikanten die in financiële moeilijkheden komen of op grond van artikel 10 losgemaakt worden van hun gemeente?

Om een signaal te geven aan de predikanten en hun gezinnen inzake de zwaarte van de problemen ingeval van losmaking pleit een afgevaardigde nogmaals voor uitbreiding van de VAC met een zuster met psychologische vaardigheden.

De VAC heeft nog geen handreiking voor het beroepingswerk opgesteld. Is misschien uitbreiding van de commissie. Gewenst? Ook maakt de VAC in haar rapport niet duidelijk, hoeveel aanvragen er zijn ontvangen en hoe die gerubriceerd worden.

Wat kan de NGP doen in relatie tot het werk van de VAC? Tijdens de opleiding wordt er voldoende aandacht gegeven aan persoonlijkheidsvorming en de geschiktheid om te functioneren, maar

als het later misgaat, wat is dan nog de rol van de opleiding daarin? En hoe kan, gelet op de vele wisselingen binnen kerkenraden, de deskundigheidsbevordering van kerkenraden concreet worden ingevuld?

Zijn er cijfers beschikbaar over het aantal losmakingen? Het is van belang, dat er een commissie komt, die zich bezighoudt met de arbeidsrechtelijke positie van onze predikanten, zodat zij ook uit dien hoofde bescherming genieten. Is het niet raadzaam dat ingeval van losmaking en al of niet beroepbaarstelling de WAP-commissie, de VAC e.a. de regio adviseren, zodat die op grond van die adviezen tot een afgewogen oordeel kan komen?

Een afgevaardigde veronderstelt dat er blijkbaar vaak iets misgaat in het overleg tussen predikant en kerkenraad, omdat verwachtingen over en weer niet samenvallen en een goede overlegstructuur ontbreekt. Hij steunt daarom de suggestie, dat de regio al in de beroepingsfase een rol krijgt toebedeeld. Voorts vraagt hij, of er tijdens de opleiding ook aandacht besteed wordt aan de wijze, waarop een predikant zichzelf kan/moet presenteren tijdens het beroepingsproces.

Tenslotte wordt gewezen op het belang van toerusting van ambtsdragers en goede informatie voor kerkenraden over de mogelijkheden tot ondersteuning, wellicht met inschakeling van de STAGG.

In zijn beantwoording geeft br. Wattèl aan blij te zijn met de uitgesproken waardering en het grote aantal reacties, waaruit de belangstelling voor het werk van de VAC blijkt.

De VAC ondersteunt de gedachte de taak van de regio te optimaliseren in de vorm van zorg voor de lokale kerken en deze niet langer te beperken tot het financiële toezicht. Daarbij zullen de kerken die aandacht van de regio dan wel als positief moeten waarderen en niet zien als hinderlijke inmenging.

Ingaande op de betekenis van artikel 37 AKS en het vaak in stilte, los van de regio opereren van de VAC, stelt br. Wattèl dat de kerken daar zelf voor hebben gekozen. Bij de VAC mag men meer deskundigheid en een grotere onafhankelijkheid veronderstellen dan bij de regio.

Verslag vierde zitting (agendapunten 52-72)

Daarbij komt dat de regio nu nog een adviesfunctie heeft. Bij de burgerlijke rechter kan dat problemen opleveren, als de regio eerst adviseert en later beslist in dezelfde zaak. De inschakeling van de VAC blijft wel plaatsvinden binnen het kerkverband. In voorkomende gevallen worden met beleid en respectering van de vertrouwelijkheid, de regiokerken geïnformeerd.

Het verzoek om iemand namens de regio in te schakelen heeft niet de instemming van de VAC.

Enkele suggesties van de VAC, die ter vergadering zijn ingebracht als gevolg van voortschrijdend inzicht, beogen niet het nemen van maatregelen op dit moment, maar zijn gericht op nader onderzoek. Daarom moet het mogelijk zijn tot besluitvorming over deze punten te komen.

Wanneer een vacante gemeente op zoek is naar een predikant, acht de VAC het nog niet nodig om een profiel van de gemeente aan de predikant te verstrekken. Als een predikant aangeeft naar een andere gemeente uit te zien, wordt hem gevraagd zijn gegevens op te sturen en vindt er met hem een gesprek plaats. Vervolgens kunnen vacante gemeenten op de hoogte worden gesteld van zijn wens om te veranderen. Reageert de gemeente positief, dan krijgt zij de toegestuurde informatie, uiteraard alles in goed overleg met de desbetreffende predikant. De VAC laat de actie dan verder aan predikant en vacante gemeente over. 'Uit eigen beweging' in punt 4 slaat dus op deze situatie. De VAC benadert dus zelf de vacante gemeenten. Mocht een vacante gemeente de VAC benaderen, dan zal er om een profiel van de gemeente worden gevraagd en op basis daarvan gezocht worden naar een predikant die hierbij past.

De VAC steunt de suggestie tot het creëren van een financieel vangnet voor predikanten die met financiële problemen te maken krijgen.

Hoewel de VAC structurele uitbreiding niet nodig vindt, is ze bereid in voorkomende gevallen een zuster met psychologische kennis en/of vaardigheden in te schakelen.

Een handreiking voor het beroepingswerk had voor de VAC geen prioriteit. De commissie wil daartoe eerst de predikanten en kerken raadplegen.

Verslag vierde zitting (agendapunten 52-72)

In een volgende rapportage zal de commissie meer gedetailleerde cijfers geven. Van de negen gevallen die de commissie te behandelen kreeg, heeft dat vier keer geleid tot losmaking van de predikant van de gemeente. In andere situaties ging het om advies op ander terrein bijv. beroepingswerk.

Vanuit de vergadering wordt gewezen op de persoonlijkheidsvorming van de predikant en de rol van de opleiding daarbij. De NGP rekent de beoordeling, of iemand geschikt is voor het ambt, tot haar taakveld. Ook in de werkbegeleiding is daarvoor aandacht. Voor de regio's ligt hier eveneens een taak. Waar kijkt de regio naar bij de beroepbaarstelling? Het examen is vooral gericht op de intellectuele bagage en veel minder op geschiktheid. Als je als regio tot de slotsom komt, dat de kandidaat niet geschikt is, zul je dat, hoe vervelend ook, duidelijk moeten uitspreken.

Voor het goed functioneren van kerkenraadsleden verdient het aanbeveling bij de aanvang van de ambtsperiode een cursus te organiseren over o.a. conflicthantering.

De VAC ondersteunt van harte een regionale invulling van het mentoraat. Met inschakeling van de regio kunnen verschillende verwachtingen van predikant en gemeente beter op elkaar worden afgestemd.

De WAP commissie heeft aangegeven, dat bij het vaststellen van de uitkering bij losmaking gerekend wordt met arbeidsverleden en niet met dienstjaren. Of in de praktijk de twee jaar uitkering zal worden gehaald, is niet altijd zeker. Br. Wattèl wijst nog eens op het belang van onderzoek naar de hoogte van de uitkeringen, die wellicht aan de magere kant zijn. Ook een onderzoek naar een nieuwe opzet van lastenverdeling bij losmaking is aan te bevelen.

Bij arbeidsrechtelijke geschillen van predikanten kiest de VAC voor inschakeling van een onafhankelijke commissie die bindende uitspraken doet, waarbij beroep op de LV mogelijk is.

Het moderamen heeft een ontwerpbesluit opgesteld, waarin het voorstel van de VAC om onderzoek te doen naar het instellen van een onafhankelijke commissie Arbeidsrechtelijke geschillen predikanten is

Verslag vierde zitting (agendapunten 52-72)

opgenomen. Het andere voorstel van de VAC om onderzoek te doen naar de hoogte en duur van uitkeringen bij losmaking van predikanten hoort naar de mening van het moderamen aan de orde te komen bij de bespreking van de WAP-rapportage.

In de hierop volgende bespreking wordt gevraagd naar het onderscheid arbeids- en leergeschillen. Een afgevaardigde stelt, dat leergeschillen in eerste instantie door de regio worden beoordeeld en liefst ook opgelost. Voor andere zaken kan het goed zijn een onafhankelijk instituut te hebben. De preses verwacht daarover geen verschil van mening. Hij wil het aan de commissie over laten hieraan aandacht te geven.

Van de regio Arnhem is een voorstel over de kerkelijke rechtsgang binnengekomen. Kan het voorstel van de VAC (onderzoek naar onafhankelijke commissie arbeidsrechtelijke geschillen) hiermee niet gecombineerd worden? Wellicht kan met één commissie worden volstaan. Br. Wattèl adviseert dat niet te doen. Het voorstel van de regio Arnhem handelt over allerlei beroepszaken, terwijl het de VAC specifiek gaat om arbeidsrechtelijke geschillen rond predikanten. Onderling contact tussen beide commissies is wel aan te raden.

Een afgevaardigde stelt voor in het ontwerpbesluit de formulering zodanig aan te passen dat voor allen duidelijk is dat we als kerken in vergadering bijeen zijn, uitspraken doen en besluiten nemen. De Landelijke Vergadering is geen hoger orgaan dat adviezen aan de kerken geeft of de kerken iets verzoeken. Het moderamen neemt dit voorstel over.

De LV heeft in 2004 de commissie gemachtigd om – indien nodig - de hulp in te roepen van derden, bijv. de STAGG. Is die machtiging nog geldig? De preses bevestigt dat die machtiging alsnog kan worden toegevoegd als de commissie dat wenst. Wellicht kan dat beoordeeld worden tegelijk met de benoeming van commissieleden.

Verslag vierde zitting (agendapunten 52-72)

De voorstellen om in de tekst op te nemen, dat het wenselijk is de VAC tijdig in te schakelen bij dreigend ontslag van een predikant en in plaats van “arbeidsgeschillen” te spreken over “arbeidsrechtelijke geschillen” worden door het moderamen overgenomen. Evenals het voorstel de punten 4, 5 en 6 van het ontwerpbesluit onder de titel “spreken uit” te brengen.

Ds. P. Weij stelt als aanvulling voor dat de regio’s worden aangespoord bij het beroepingswerk toe te zien op voldoende communicatie tussen predikant, kerkenraad en gemeente en uitwisseling van elkaars verwachtingen. De preses benadrukt het belang dat verwachtingspatronen op elkaar worden afgestemd. Ook al is de communicatie voldoende geweest, dan nog is het de vraag of die heeft geleid tot zinnige afspraken. Hij vindt de formulering te kwetsbaar om er een besluit over te nemen.

Het voorstel wordt niet door minimaal vier afgevaardigden ondersteund, zodat het niet in behandeling komt.

Ds. R. Venderbos stelt als aanvulling op het conceptbesluit voor de commissie uit te breiden met een lid met een psychologische deskundigheid. De vergadering ondersteunt de indiening van dit amendement in voldoende mate.

Het amendement wordt met 32 stemmen tegen, 10 stemmen voor en geen onthoudingen verworpen.

Aan de vergadering wordt de definitieve tekst van het besluit voorgelegd.

De kerken, in Landelijke Vergadering te Zwolle bijeen,

hebben dankbaar kennisgenomen van het rapport van de Landelijke Vertrouwens- en Adviescommissie (VAC);

spreken uit

- 1. dat de pastorale zorg voor beroepbaar gestelde kandidaten en hun gezinnen de aandacht behoeft van hun gemeenten;**
- 2. het noodzakelijk te vinden dat de regio een mentor aanwijst, die beroepbaar gestelde kandidaten begeleidt;**
- 3. het noodzakelijk te vinden, dat de regio bevordert, dat predikanten die van hun gemeente zijn losgemaakt, pastorale zorg krijgen;**
- 4. dat het gewenst is, dat bij dreigende conflicten door betrokkenen in een vroeg stadium contact wordt gezocht met de VAC;**

besluiten

- 1. het door de commissie gevoerde beleid goed te keuren;**
- 2. de commissie onder dankzegging décharge te verlenen voor de verrichte werkzaamheden gedurende de verslagperiode;**
- 3. de door de commissie voorgestelde gedragslijn met betrekking tot zich beschikbaar stellende predikanten/kandidaten vast te stellen;**
- 4. de commissie op te dragen haar werkzaamheden voort te zetten, inhoudende:**
 - a. vertrouwelijk advies uit te brengen aan en te bemiddelen tussen predikanten, die graag een (andere) gemeente willen dienen en kerken, die een voorganger zoeken met in achtneming van de vastgestelde gedragslijn ten dienste van het beroepingswerk;**
 - b. het door middel van een attest adviseren van de regiovergadering bij overkomst van een predikant uit een ander kerkgenootschap;**
 - c. contact te leggen en te onderhouden met beroepbaar gestelde kandidaten en predikanten om hen, indien zij dat wensen, te adviseren en bij te staan tijdens de periode, waarin zij wachten op een beroep;**
 - d. bijstand en advies te geven in kerken, waar spanningen ontstaan of problemen zich voordoen tussen kerkenraad,**

- predikant en/of gemeente, op verzoek van of met instemming van beide partijen;**
- e. op verzoek van betrokkenen in een zo vroeg mogelijk stadium bij een dreigend ontslag van een predikant inspanning te verrichten om een andere uitweg te vinden;**
 - f. op verzoek vertrouwelijke adviezen te geven in kerkelijke en pastorale zaken aan kerken en ambtsdragers;**
- 5. de commissie op te dragen aan de kerken te rapporteren over haar werkzaamheden met het oog op de volgende Landelijke Vergadering;**
- 6. een commissie in te stellen met als opdracht de wenselijkheid en mogelijkheid te onderzoeken van een nafhankelijke commissie, die - zoals die bevoegdheid nu bij de Regio berust - bindende uitspraken doet in arbeidsrechtelijke geschillen t.a.v. predikanten en over de uitvoering van deze opdracht aan de kerken te rapporteren.**

De afgevaardigden stemmen unaniem in met dit besluit.

53. Verzoek van de NGK Steenwijk inzake beroepbaarstelling (LV2007.12.3)

Van de kerk van Steenwijk is niemand aanwezig. Het moderamen legt een conceptbesluit voor aan de vergadering.

In de eerste gespreksronde wordt gevraagd naar de rol van de regio Kampen. Het is immers gebruikelijk, dat een plaatselijke kerk een voorstel doet aan de regiovergadering, die dan een besluit neemt en een eventueel voorstel aan de LV toezendt. Kunnen verworven rechten worden ontnomen? De kandidaten zijn immers destijds zonder beperking in de tijd beroepbaar gesteld. Is hier geen sprake van rechtsongelijkheid?

Namens de regio Kampen meldt een afgevaardigde dat het voorstel op de regiovergadering alleen besproken is als onderdeel van de agenda voor de LV. De regio heeft toen met het voorstel ingestemd.

Verslag vierde zitting (agendapunten 52-72)

De preses concludeert, dat het voorstel op deze vergadering behandeld kan worden. Hij bevestigt dat er inderdaad in het verleden geen termijn aan beroepbaarstelling was verbonden. De LV Lelystad heeft gesteld, dat de beroepbaarstelling voor twee jaar geldt. Het moderamen legt dit besluit zo uit dat een regio, na ommekomst van die twee jaar, kan besluiten tot al dan niet verlenging van de beroepbaarstelling. Die mogelijkheid is er ook bij aanneming van het huidige voorstel. Achtergrond van het voorstel is, dat er per regio nu niet altijd hetzelfde beleid wordt gevoerd en pastoraal is het niet verantwoord de beroepbaarstelling oneindig te laten voortduren.

In de tweede gespreksronde wordt gesteld dat de intentie van het besluit van de LV Lelystad was, te voorkomen dat iemand voor altijd beroepbaar zou blijven. De regeling van twee jaar geldt ook voor predikanten die losgemaakt zijn van hun gemeente.

Een afgevaardigde doet de suggestie ook voor eerder beroepbaar gestelde kandidaten een termijn aan te geven. De termijn van twee jaar acht hij verstandig, omdat er niet altijd voldoende vacante gemeentes zijn op het moment dat de kandidaat beroepbaar wordt.

Vanuit de vergadering wordt erop aangedrongen in het besluit op te nemen dat het voorstel door de regio Kampen wordt ondersteund. Daarnaast wijst deze afgevaardigde erop, dat niet besloten kan worden de kerken te verzoeken etc. Hij stelt voor de redactie te wijzigen in: “en voorts uit te spreken”.

Het moderamen neemt deze voorstellen over.

Br S. Kadijk stelt voor het woordje ‘desgewenst’ weg te laten. De indiening van dit amendement wordt door voldoende afgevaardigden ondersteund.

Het amendement wordt verworpen met 8 stemmen voor en geen onthoudingen.

Hierna wordt de definitieve tekst van het voorstel aan de vergadering voorgelegd.

De kerken, in Landelijke Vergadering te Zwolle bijeen,

stellen vast

dat de Landelijke Vergadering van Lelystad 2004 besloten heeft, dat wie het toelatingsonderzoek met goed gevolg heeft afgelegd voor een termijn van twee jaren als kandidaat beroepbaar gesteld wordt;

hebben kennis genomen

van de door de regio Kampen ondersteunde brief van de Nederlands Gereformeerde Kerk te Steenwijk, waarin deze aangeeft, dat niet duidelijk is of de genoemde termijn van kandidaatstelling ook geldt voor hen die vóór 2005 beroepbaar zijn gesteld;

overwegen

**dat het om meerdere redenen gewenst is hierin duidelijkheid te scheppen;
dat een gelijke behandeling van kandidaten wenselijk is;**

spreken uit

dat bovengenoemd besluit van de Landelijke Vergadering Lelystad 2004 ook zal gelden voor hen die voor 2005 beroepbaar zijn gesteld, met dien verstande dat deze termijn voor hen ingaat op de dag dat de Landelijke Vergadering Zwolle 2007 het besluit neemt;

spreken voorts uit

de regio's te verzoeken zorgvuldig en pastoraal te handelen met degenen op wie dit besluit van toepassing is en desgewenst het advies van de Vertrouwens- en Adviescommissie in te roepen en tijdig voor het aflopen van de genoemde termijn van twee jaar passende maatregelen te nemen.

Het besluit wordt met algemene stemmen genomen.

54. Rapport Landelijke Adviescommissie Werkomstandigheden en Arbeidsvoorwaarden Predikanten (LV2007.41.2)

Namens de commissie zijn aanwezig ds. J.M. de Groot, zr. J. Siebenga-Moggré, br. H. van Rees.

Ds. De Groot geeft toelichting op het rapport.

De afgelopen drie jaren heeft de commissie kunnen werken met de richtlijn die op de Landelijke Vergadering van Lelystad 2004 is vastgesteld. Gaandeweg heeft ze ontdekt, dat aanpassingen gewenst zijn. In de brochure die na de LV van Lelystad is uitgebracht, is zonder overleg met de commissie een onbekende versie van de richtlijn opgenomen.

Toelichting bij deel A en deel C:

De commissie zou in principe aansluiting zoeken bij de GMV tabellen. Dat had een groot draagvlak in de kerken. Door de vele veranderingen zag zij zich genoodzaakt om binnen de gegeven ruimte nieuw beleid te ontwikkelen.

Het Steunpunt Kerkelijke Beheerszaken, het overkoepelend orgaan van commissies van beheer van de GKV, heeft de taken van het GMV overgenomen. Een dertig tal NG-kerken is lid van het SKB. Daarom is er regelmatig contact geweest tussen de commissie en het SKB. Het Steunpunt wil een steeds breder wordend pakket ontwikkelen, gericht op o.a. koster, pastoraal werkers, personeelsbeleid voor predikanten.

In het rapport wordt voorgesteld, wat betreft de traktementen, de binding met GMV/SKB los te laten. In het gezamenlijk overleg wordt wel nagestreefd om traktementen en vergoedingen zo mogelijk op elkaar af te stemmen, maar de commissie vindt het gewenst, dat we als NGK zelf deze blijven vaststellen. Een bijkomend voordeel is, dat leden van de WAP-commissie ook in SEV en TOP zitten. Door uniformiteit is de jaarlijkse opgave van traktement voor de SEV vereenvoudigd en worden de gegevens van SEV ook gebruikt bij de bepaling van het traktement.

Ds. De Groot noemt enkele verschillen. Het SKB geeft een veel grotere tegemoetkoming aan de predikant, als die een eigen woning betreft en het Steunpunt werkt met uitbetaaltabellen, waardoor niet meer

Verslag vierde zitting (agendapunten 52-72)

inzichtelijk gemaakt kan worden, hoe het traktement is opgebouwd. De WAP hanteert een eenvoudig invulformulier op onze website met daaronder een uitgebreide berekening.

De regeling voor 2007 is na de inleverdatum voor de stukken van de LV tot stand is gekomen. De commissie heeft ook in dit jaar gekozen voor een eigen tabel, waarbij in aansluiting met het SKB de laagste schaal is komen te vervallen. Omdat er naar één schaal wordt toegewerkt, zal ook de hoogste komen te vervallen. De commissie stelt geen nieuwe regeling voor de eigen woning voor. En wat de ziektekostenpremie betreft, is overeenstemming met het SKB over de tegemoetkoming voor 2007.

Toelichting bij deel D en deel E:

Op verzoek van de commissie vrouwelijke predikanten is een voorstel voor zwangerschapsverlof geformuleerd. Andere regelingen lijken niet wenselijk en zijn deels ook via de belasting te verrekenen.

Het voorstel om een artikel over op non-actiefstelling op te nemen in de richtlijn komt overeen met het voorstel van de regio Harderwijk.

In de eerste gespreksronde stellen afgevaardigden de volgende vragen: Is er onderzoek gedaan naar het aantal kerken, dat daadwerkelijk een taakomschrijving met tijdsbesteding heeft gemaakt, zoals de WAP-richtlijn aanbeveelt? Is er een richtlijn te bedenken voor het aantal werkuren?

Heeft het zin, dat Nederlands Gereformeerde Kerken lid zijn van het SKB terwijl onze commissie richtlijnen opstelt voor arbeidsvoorwaarden binnen onze kerken?

Door de SKB is een vergoeding voor de eigen woning vastgesteld. De WAP-commissie heeft voor een veel lager bedrag gekozen. Wat zijn daarvoor de argumenten? Is daarbij ook rekening gehouden met het belang van de predikanten? Is een middenweg tussen SKB en WAP niet aan te bevelen?

Een afgevaardigde vraagt naar de samenhang tussen de WAP en de Steunbehoevende Kerken. De laagste salaristabel in de WAP regeling is geschrapt. Een kleine kerk die daarover bij de WAP aanklopte, werd

Verslag vierde zitting (agendapunten 52-72)

doorverwezen naar de Cie Steunbehoevende Kerken. Maar die hanteert ook bepaalde criteria, waardoor deze kerk tussen wal en schip dreigt terecht te komen. Hoe kunnen we dit voorkomen?

In zijn beantwoording gaat ds. De Groot eerst nog in op een misverstand over de financiële regeling bij losmaking. Die zou wat mager zijn. De WW gaat niet uit van dienstjaren, maar van arbeidsverleden. Arbeidsverleden – begint bij 18 jaar - is meestal langer dan aantal dienstjaren. De vergoeding is 70% van het laatstverdiende traktement.

Het in het leven roepen van een afzonderlijk instituut voor arbeidsrechtelijke geschillen van predikanten is niet nodig, omdat wij daarvoor al een regeling kennen.

Afspraken tussen kerkenraad en predikant over de taken van de predikant laat de WAP aan de gemeenten over, maar de commissie raadt wel aan dat te doen.

Het aantal werkuren vaststellen is vrijwel ondoenlijk. Richtlijnen over vrije dagen en weekenden zijn wel vastgelegd in de WAP regeling.

De vraag over het SKB lidmaatschap van dertig NG-kerken ligt gevoelig. Zij leveren een financiële bijdrage aan het werk van het SKB. Daarom worden contacten onderhouden. Het SKB bestrijkt echter een veel breder terrein dan de WAP beoogt. Zij beperkt zich tot de predikanten.

Wat betreft de vergoeding van de eigen woning is de WAP altijd uitgegaan van het principe, dat de predikant vrij wonen krijgt in een pastorie. Een predikant is dan ook wat mobieler in het kader van het beroepingswerk. Het SKB stimuleert het eigen woningbezit en bij verhuizing kan de predikant dan in bepaalde omstandigheden een flink bedrag overhouden. Leg je beide regelingen naast elkaar, dan blijkt dat ze redelijk met elkaar in evenwicht zijn.

Het schrappen van de laagste salaristabel kan voor kleine gemeenten lastig zijn, maar de commissie denkt dat het in de praktijk meevalt.

Br. Van Rees geeft een nadere toelichting op toepassing van de SKB salarisschalen en het besluit deze te volgen. Voor zeven kerken

Verslag vierde zitting (agendapunten 52-72)

betekent het een lastenverzwaring van plm. € 1.000, landelijk gezien. Daarin ziet de WAP geen reden om het SKB niet te volgen.

Br. Bos van de Cie Steunbehoevende Kerken wijst erop, dat de criteria voor steun door de kerken zelf zijn vastgesteld. De commissie is in staat bij problemen snel onderzoek te doen.

Het moderamen heeft aan de afgevaardigden een concept besluittekst voorgelegd. Hierin is met instemming van de beide commissies het voorstel opgenomen om de TOP- en WAP-commissie om te vormen tot één nieuwe commissie. Verder wijst de preses op punt 8 van het ontwerpbesluit, om onderzoek te doen naar de hoogte van uitkeringen bij losmaking van predikanten.

In de tweede gespreksronde wordt het volgende naar voren gebracht:

Een voorstel om bij punt 8 toe te voegen “de commissie op te dragen onderzoek te doen”. Het moderamen neemt dit over.

Toevoeging van punt 8 is een goede gedachte, omdat huidige regelingen aan de lage kant zijn. Maar ontstaat er niet een vorm van rechtsongelijkheid ten opzichte van hen die onder “oude” regelingen vallen?

Veel predikanten hebben een eigen woning. Is het uitgangspunt van de WAP (vrij wonen) nog wel reëel? Een afgevaardigde veronderstelt dat er meer ruimte mogelijk is tussen de SKB-regeling en die van de WAP. en stelt voor de commissie te verzoeken daarnaar onderzoek te doen. Verder geeft hij in overweging, ook ter bescherming van de predikant, om het voorgaan van een op non-actiefgestelde predikant in andere gemeenten uit te sluiten.

Wat is de reden om nu al iets op te nemen over vrouwelijke predikanten? Er komen ingrijpende wetswijzigingen op het terrein van vervroegd uittreden. Een afgevaardigde verzoekt de commissie onderzoek te doen naar de fiscale consequenties daarvan. Ook vraagt hij de verstrekte toelichting van de commissie bij artikel 12.4 op te nemen.

Verslag vierde zitting (agendapunten 52-72)

In zijn beantwoording geeft ds. De Groot aan dat de commissie zoveel mogelijk wil aansluiten bij ontwikkelingen bij andere kerkgenootschappen en overheid. En dat kan inderdaad betekenen, dat financieel regelingen worden bijgesteld.

Wat betreft de woonvergoeding ziet de commissie geen reden om haar uitgangspunt los te laten.

Het kan juist goed zijn voor een predikant als hij ingeval van een op non-actiefstelling zo nu en dan nog eens uit preken kan gaan. De WAP-commissie meent dit aan het overleg tussen kerk en predikant te moeten overlaten.

Zr. Siebenga geeft aan dat fiscale effecten van de TOP-regeling los staan van komende wetwijziging op het terrein van vervroegd uittreden. Deze juridische regelgeving heeft betrekking op werknemers en predikanten zijn geen werknemers.

Ds. De Groot legt uit, dat de bepaling over vrouwelijke predikanten is opgenomen op verzoek van de CVP. De preses wijst erop, dat bij de bespreking van de rapportage over de vrouwelijke predikanten besloten is alle materiele aspecten bij bespreking van de WAP-rapportage aan de orde te stellen.

Br. K. Brouwer dient namens de regio Alkmaar-Zaandam een amendement in om punt E uit het voorstel betreffende de op non-actiefstelling te laten vervallen, omdat er niet veel aanleiding is voor een dergelijke regeling en naar de mening van de regio regelt het niet bijster veel.

Br. A.F.M. Schippers dient een amendement in dat betrekking heeft op aanpassing van het AKS op grond van wat in het voorstel onder E over op non-actiefstelling of ontslag op eigen verzoek is vermeld. De achtergrond hiervan is, dat op die wijze ook de regio haar rol kan vervullen. Hij wil dit nieuwe onderdeel van de WAP-regeling ook in het AKS borgen.

Het tweede amendement van br. Schippers heeft betrekking op punt 8 van het voorgenomen besluit. Hij stelt voor de tekst te wijzigen in "(gedeeltelijk) is beëindigd". Hierdoor wordt het mogelijk afspraken over taakverlichting te maken.

Verslag vierde zitting (agendapunten 52-72)

Ds. R. Venderbos dient een amendement in, waarin de commissie wordt gevraagd een onderzoek te doen naar een reële kostenvergoeding in geval van een eigen woning, omdat de overgang van pastorie naar eigen woning ingrijpende financiële consequenties kan hebben.

De preses vat de ingediende amendementen samen:

- a. Br. Brouwer: onderdeel E (op non-actiefstelling) laten vervallen.
- b. Br. Schippers: als E wordt aangenomen, op te nemen, dat de regeling in het AKS wordt geborgd.
- c. Br. Schippers: bij niet-vrijwillige beëindiging van de arbeidsverhouding “gedeeltelijk” in te voegen.
- d. Ds. Venderbos: onderzoek naar reële kostenvergoeding eigen woning.

De amendementen worden alle door meer dan vier afgevaardigden ondersteund.

De preses brengt de amendementen in stemming.

Amendement a: 5 stemmen voor, geen onthoudingen, amendement verworpen

Amendement b: 2 stemmen tegen, 3 onthoudingen, amendement aangenomen

Amendement c: unaniem aangenomen

Amendement d: 25 stemmen voor, 3 onthoudingen, amendement aangenomen.

De vergadering neemt unaniem het volgende besluit:

De kerken, in Landelijke Vergadering te Zwolle bijeen,

hebben dankbaar kennisgenomen van het rapport van de Landelijke Adviescommissie Werkomstandigheden en Arbeidsvoorwaarden Predikanten;

besluiten

- 1. het door de commissie gevoerde beleid goed te keuren;**

2. in te stemmen met de door de commissie voorgestelde wijzigingen in de WAP-richtlijnen onder C, D en E; t.w.

Artikel 3 Traktement en kostenvergoedingen

- Lid 1. Voor een behoorlijke voorziening in het levensonderhoud van de predikant stelt de Landelijke Adviescommissie WAP per kalenderjaar een Regeling Traktementen en Vergoedingen op. Onderdeel hiervan is een traktementstabel, die onderscheid maakt naar aantal gemeenteleden per predikant en naar het aantal ambtsjaren van de predikant. De commissie voorziet in een evenwichtige invulling van de belangen van predikanten en kerken en stelt zich daartoe ook op de hoogte van vergelijkbare regelingen in andere kerken. Een predikant of een kerkenraad kan bij de Landelijke Adviescommissie WAP navragen wat deze regeling betekent in de eigen situatie. De WAP-richtlijn en de Regeling worden gepubliceerd op www.ngk.nl.
- Lid 2. Het wordt niet aanbevolen de predikant voor de loonbelasting als pseudo-werknemer te behandelen.

Artikel 4a Zwangerschap en bevalling

- Lid 1. De vrouwelijke predikant heeft recht op een verlof van tenminste 16 weken voor zwangerschap en bevalling. De ingang van het verlof kan na overleg met de kerkenraad gekozen worden in de periode van 6 tot 4 weken voor de vermoedelijke datum bevalling en loopt in ieder geval onafgebroken 16 weken door. Wordt het kind na de vermoedelijke bevallingsdatum geboren, dan wordt de periode tussen vermoedelijke en daadwerkelijke bevallingsdatum nog bij de 16 weken opgeteld. Het verlof heeft geen invloed op het vakantieverlof zoals vermeld onder artikel 4 lid 1. De predikante overlegt aan de kerkenraad een kopie van de verklaring van een arts of

Verslag vierde zitting (agendapunten 52-72)

verloskundige, waarop de vermoedelijke bevallingsdatum staat.

- Lid 2. Het traktement wordt gedurende het zwangerschapverlof volledig door de gemeente doorbetaald. De onkostenvergoeding wordt eveneens doorbetaald, voor zover de kosten ook daadwerkelijk worden gemaakt.
- Lid 3. De kosten van eventuele waarneming van werkzaamheden komen voor rekening van de gemeente.

Artikel 14a Op non-actief stellen

- Lid 1. De predikant kan voor een periode van maximaal drie maanden op non-actief worden gesteld. Dit kan ten hoogste drie maal met eenzelfde periode worden verlengd.
- Lid 2. Op non-actief stellen kan slechts plaatsvinden indien het belang van de gemeente en/of van de predikant dit vergt.
- Lid 3. Op non-actief stellen kan de gehele of een deel van de taak van de predikant betreffen. In het algemeen zal de predikant kunnen blijven voorgaan in andere gemeenten.
- Lid 4. De kerkenraad stelt de predikant schriftelijk in kennis van het voornemen over te gaan tot op non-actief stellen.
- Lid 5. De predikant brengt, indien gewenst, binnen een week nadat hij van bovengenoemd voornemen in kennis is gesteld, schriftelijk en/of mondeling zijn zienswijze naar voren. De predikant kan zich doen bijstaan door een raadsman/vrouw.
- Lid 6. Indien de predikant zijn zienswijze mondeling heeft toegelicht, wordt door de kerkenraad hiervan verslag gemaakt. Het verslag wordt getekend door de kerkenraad en door de predikant. Indien de predikant ondertekening weigert, wordt daarvan op het verslag melding gemaakt, alsmede van de motivering voor de weigering.
- Lid 7. Binnen een week nadat de predikant zijn zienswijze kenbaar heeft gemaakt wordt een besluit genomen.
- Lid 8. Van een besluit tot op non-actief stellen kan de predikant binnen tien dagen in beroep komen bij de regio.

Lid 9. De regio beslist binnen zes weken op het beroep.

3. **de commissie onder dankzegging décharge te verlenen voor de verrichte werkzaamheden gedurende de verslagperiode;**
4. **de uitvoering van de WAP-regeling tezamen met de uitvoering van de TOP-regeling op te dragen aan een nieuwe commissie;**
5. **de opdracht van de commissie WAP over te laten gaan naar de nieuwe commissie;**
6. **de nieuwe commissie op te dragen om te komen tot een integratie van beide regelingen;**
7. **de nieuwe commissie op te dragen aan de kerken te rapporteren over haar werkzaamheden met het oog op de volgende Landelijke Vergadering;**
8. **de nieuwe commissie op te dragen onderzoek te doen naar inhoud, duur en vorm van de financiële regeling voor predikanten van wie – anders dan op eigen verzoek – de arbeidsverhouding met de gemeente (gedeeltelijk) is beëindigd en daarbij ook de vraag te beantwoorden in hoeverre de lasten daarvan voor rekening van de gezamenlijke kerken moeten komen;**
9. **de nieuwe commissie op te dragen onderzoek te doen naar een reële kostenvergoeding in geval van een eigen woning, omdat de overgang van pastorie naar eigen woning ingrijpende financiële consequenties kan hebben.**

(het onder 9 genoemde onderzoek werd abusievelijk niet opgenomen in het besluit dat in de notulen van de zitting van 13/14 april 2007 is vermeld)

55. Voorstel regio Harderwijk inzake WAP (LV2007.41.2)

Op een vraag van een afgevaardigde bevestigt de preses, dat met de in deze zitting genomen besluiten het voorstel van de regio Harderwijk inzake het op non-actief stellen van een predikant is gehonoreerd.

56. Rapport Taakverlichting Oudere Predikanten (LV2007.32.1, 32.2 en 32.3)

(gedachtewisseling en besluit zijn aansluitend aan agendapunt 9 in het verslag van de eerste zitting opgenomen)

57. Rapport Commissie Steunbehoevende Kerken (LV2007.6.28.1)

Namens deze commissie zijn aanwezig de brs. J. Bos en W.L. Boone.

Br. Bos laat de vergadering weten dat dankzij de goede richtlijnen en de middelen die de kerken ter beschikking stellen, de commissie het werk met veel genoegen uitvoert. Ze hecht grote waarde aan de contacten met en de adviezen van de regio's, zeker als die laatste over een langere periode dan een jaar gaan. Op grond van de wijzigingen in de WAP-regeling, had de commissie al veel eerder verzoeken van kerken om steun verwacht, maar ze tot heden niet ontvangen. Br. Bos vraagt een uitspraak van de kerken, hoe te handelen met missionaire projecten en stichtingen die om steun vragen.

In de eerste gespreksronde vraagt een afgevaardigde om bij steunverlening aan missionaire projecten ook aan evangelisatieprojecten te denken.

Aan de afgevaardigden wordt een ontwerpbesluit voorgelegd.

In de tweede gespreksronde reageert br. Bos op de bepaling in het ontwerpbesluit van de kerken een bijdrage van maximaal € 1,50 per lid te vragen. De vorige LV heeft de bijdrage op maximaal € 3.-- per lid gesteld. De commissie heeft echter € 2.-- of € 1,50 per lid in rekening gebracht. Ze wil niet aan fondsvorming doen, maar een bijdrage vragen die voldoende is om aan de verplichtingen te voldoen. In de aanvragen zitten grote schommelingen. Vandaar dat om maximaal € 3.-- wordt gevraagd. De commissie zegt toe niet meer te zullen innen dan nodig is. Om de doelstelling van steunverlening aan kerken te behouden, komt de commissie met een gewijzigd tekstvoorstel.

Het moderamen heeft geenszins de bedoeling gehad de hoogte van de bijdrage in te perken ten opzichte van wat eerdere Landelijke

Verslag vierde zitting (agendapunten 52-72)

Vergaderingen hebben besloten. De preses stelt daarom voor de bijdrage op maximaal € 3 per lid te handhaven.

De definitieve tekst van het voorstel wordt aan de vergadering voorgelegd.

De kerken, in Landelijke Vergadering te Zwolle bijeen,

hebben dankbaar kennisgenomen van het rapport van de Commissie Steunbehoevende Kerken;

besluiten

- 1. het door de commissie gevoerde beleid onder dankzegging goed te keuren;**
- 2. de commissie op te dragen haar steunverlening ook uit te strekken tot kerken die projecten voorstellen die gemeentestichting als doel hebben;**
- 3. de commissie voorts op te dragen criteria op te stellen voor de ondersteuning van dit soort projecten;**
- 4. de bijdrage van de kerken vast te stellen op maximaal € 3,00 per lid;**
- 5. de commissie onder dankzegging décharge te verlenen voor de verrichte werkzaamheden gedurende de verslagperiode;**
- 6. de opdracht aan de commissie te continueren;**
- 7. de commissie op te dragen aan de kerken te rapporteren over haar werkzaamheden met het oog op de volgende Landelijke Vergadering.**

De vergadering stemt unaniem in met dit voorstel.

58. Rapport Bestuur NGP, onderdeel werkbegeleiding predikanten (LV2007.47.1.0 Par. 17)

De NGP is voor dit onderdeel vertegenwoordigd door br. A. Wattèl. In zijn toelichting op het rapport benadrukt br. Wattèl. het belang van de werkbegeleiding voor beginnende predikanten. Van predikanten

Verslag vierde zitting (agendapunten 52-72)

worden naast de theologische vakbekwaamheid steeds meer vaardigheden gevraagd. Inmiddels is de werkbegeleiding voor zes predikanten van start gegaan. Zes werkbegeleiders, allen uit de kring van de Nederlands Gereformeerde predikanten, zijn hiervoor beschikbaar. Aan het begin van het begeleidingstraject wordt aan de kerkenraad gevraagd aandachtspunten aan te leveren voor de begeleiding.

(De bespreking over het onderdeel werkbegeleiding predikanten is geïntegreerd in die over agendapunt 66.)

65. Rapport Raad van Toezicht en Advies TSB (LV2007.47.1.7)

Namens de RTA TSB zijn aanwezig br. B. Wesseling en ds. C. Smit.

Br. Wesseling wijst er in zijn toelichting op, dat de Raad van Toezicht en Advies TSB nog verantwoording had af te leggen over de jaren 2003-2005. Op de NGP-dag in september 2006 is uitvoerig teruggeblikt op het werk van de TSB. De voortgezette LV 2005 heeft de TSB gevraagd een rapport te schrijven over de laatste nog te verrichten werkzaamheden. De taken van de TSB zijn opgenomen in het programma van de NGP en het werk van de RTA is opgegaan in de nieuwe Raad van Toezicht. Deze is verbonden aan de NGP, met dezelfde bemensing.

Geen van de afgevaardigden vraagt het woord over het rapport.

Unaniem stemt de vergadering in met het voorstel:

De kerken, in Landelijke Vergadering te Zwolle bijeen,

hebben dankbaar kennisgenomen van het rapport van de Raad van Toezicht en Advies voor de Theologische Studiebegeleiding;

besluiten

- 1. het door de raad gevoerde beleid goed te keuren;**
- 2. de raad hartelijk dank te zeggen voor alle in het verleden verrichte werkzaamheden.**

66. Rapport Bestuur Stichting Nederlands Gereformeerde Predikantenopleiding (LV2007.47.1.0, 47.1.5 en 47.1.8, 47.1.9)

Namens het bestuur zijn aanwezig: br. A. Wattèl, ds. K. Muller, ds. W.H. Louwerse, br. C.J. Bos, br. C.H. Visser en namens de docenten ds. J. Dekker.

In de toelichting op het rapport gaat br. Wattèl in op de thema's 'studievrijheid' en 'deugdelijke opleiding'. Van meet af aan is het beginsel van de 'studievrijheid' buitengewoon belangrijk gevonden. Tegelijkertijd hebben onze kerken uitgesproken dat de studie aan de TUA de voorkeur verdient boven een studie aan andere onderwijsinstellingen. Dit Apeldoorn-advies werd niet door iedere student opgevolgd. Door de oprichting van de NGP als eigen deelopleidingsinstituut aanleunend tegen de TUA is dit bestaande spanningsveld niet weggenomen. Het NGP-deel van de studie is in beginsel verplicht voor iedereen die binnen onze kerken predikant wil worden; voor het overige gedeelte van de studie blijft het beginsel van de studievrijheid gelden. Omdat het NGP-programma is afgestemd op het programma van de TUA kunnen lacunes ontstaan in het programma van elders studerende studenten in combinatie met het NGP-programma. De NGP zal in overleg met de betreffende student zoeken naar een oplossing hiervoor, maatwerk dus. In de praktijk zal dit veelal neerkomen op verwijzing naar de TUA of een ander onderwijsinstituut, omdat voor eigen docenten formatieruimte ontbreekt om zelf voor opvulling van lacunes zorg te dragen.

Wat betreft het thema 'deugdelijke opleiding' verzoekt De NGP de vergadering uit te spreken dat onder 'deugdelijke opleiding' als bedoeld in artikel 5.1 van het AKS dient te worden verstaan een 'confessioneel betrouwbare, voltooide academische theologische opleiding op masterniveau'.

In het rapport komt ook de verhouding tot het Nederlands Gereformeerd Seminarie ter sprake. De NGP respecteert het besluit van het NGS om de eigen opleiding in stand te houden, maar had graag een andere beslissing gezien. Bij de tot standkoming van de NGP is gestreefd naar bundeling van beschikbare krachten en is zowel bij de

Verslag vierde zitting (agendapunten 52-72)

opzet van het programma als bij de benoeming van docenten rekening gehouden met de wensen van het NGS.

Met teleurstelling heeft de NGP kennis genomen van enkele publicaties van de penningmeester van het Bestuur van het NGS. Bovendien blijken twee kerken hun bijdrage aan het NGS in mindering te brengen op de bijdrage voor de NGP. Het bestuur dringt daarom bij de vergadering aan het bestuur van het NGS op te roepen de positie van de NGP te respecteren en haar eer en goede naam te bevorderen en voorts de kerken op te roepen loyaal te zijn aan de besluitvorming van de LV Zwolle 2005, de NGP van harte en ondubbelzinnig te steunen en in overeenstemming daarmee aan hun financiële verplichtingen jegens de NGP onverkort te voldoen.

Door de invoering van de verplichte werkbegeleiding voor beginnende predikanten lijkt het regionale mentoraat in feite overbodig te zijn geworden. De NGP stelt daarom voor om hieraan een nieuwe invulling te geven. Het behoort tot de verantwoordelijkheid van de regio om toe te zien hoe dit mentoraat feitelijk functioneert. Vanzelfsprekend dient de aangezochte mentor over de juiste vaardigheden en attitude te beschikken. In voorkomende gevallen zou het volgen van een training op dat terrein zinvol kunnen zijn.

Een zaak van blijvende aandacht is de binnenkomst van nieuwe studenten. Dat vraagt van de NGP inzet op het gebied van publiciteit en werving, én van de kerken aandacht voor en betrokkenheid bij de predikantenopleiding. De NGP hoopt van harte dat in de gemeenten, in de kerkenraden en bij de predikanten de predikantenopleiding wordt gezien als een zaak die hen allen heel direct aangaat.

Br. Wattèl stelt aansluitend de vraag aan de orde aan welke opleidingscriteria de predikant van morgen zal moeten voldoen. De NGP hecht sterk aan het vereiste van een voltooide academische opleiding voor de predikant, maar ziet ook mogelijkheden voor bijvoorbeeld een Hbo-pastor als kerkelijk werker. In hoeverre heeft de NGP eveneens een taak in het bijscholen van kerkelijke werkers en/of in de voortgezette vorming van predikanten? Het bestuur stelt voor een

Verslag vierde zitting (agendapunten 52-72)

studiecommissie in te stellen die zich met dergelijke vragen rondom het ambt van predikant in de toekomst gaat bezighouden en is bereid hieraan een bijdrage te leveren.

Het jaar 2005/2006 kon in financieel opzicht positief worden afgesloten. Verreweg de meeste kerken hebben aan hun financiële verplichtingen jegens de NGP voldaan. Twee kerken hebben niet de volledige bijdrage betaald; twee andere kerken hebben hun bijdrage helemaal nog niet betaald. Bij de ene kerk is sprake

van een misverstand; de betaling kan op korte termijn tegemoet worden gezien. De andere kerk heeft vragen omtrent de realisering van de NGP en de wijze waarop de besluitvorming haar beslag heeft gekregen.

De LV Zwolle 2005 heeft de jaarlijkse bijdrage voor de NGP vastgesteld op € 6,60 per lid. In dat bedrag zit

€ 0,50 voor de werkbegeleiding. Nu deze werkbegeleiding pas in 2006 van start is gegaan en het bedrag al wel in 2005 was geïnd, is de bijdrage voor het jaar 2006 verminderd met € 0,50 en vastgesteld op € 6,10. Voor het jaar 2007 wordt op grond van de begroting een bijdrage van € 6,40 per lid gevraagd. En voor de volgende jaren tot en met 2010 stelt de NGP een maximum bedrag van € 6,60 per lid voor, jaarlijks (voor het eerst per 1 januari 2007) te indexeren volgens het CBS consumentenprijsindexcijfer alle huishoudens.

Uit een onderzoek naar de mogelijkheid van het verkrijgen van overheidssubsidie voor de NGP is gebleken dat kerkelijke opleidingen uitsluitend worden bekostigd wanneer er sprake is van een volwaardige mastersopleiding die een formele relatie heeft met een in de wet opgenomen bekostigde instelling die regulier is geaccrediteerd. De NGP in de huidige opzet voldoet hieraan niet. Het bestuur zal wel mogelijke nieuwe ontwikkelingen in de ministeriële wet- en regelgeving blijven volgen.

Er is een rooster van aftreden van de bestuursleden vastgesteld. Volgens dat rooster treedt br. Bos dit jaar af. Het bestuur stelt de vergadering voor om met ingang van heden drie nieuwe bestuursleden

Verslag vierde zitting (agendapunten 52-72)

te benoemen en wel ds. C.T. de Groot te Zeewolde als beoogd opvolger van ds. K. Muller die in 2010 hoopt af te treden, zr. mr. J. Siebenga-Moggré ter versterking van de juridische kennis binnen het bestuur en br. A.O. Sierksma te Ede als opvolger van br. Bos. Alle drie genoemde kandidaten hebben aangegeven hun eventuele benoeming te zullen aanvaarden.

In de eerste gespreksronde wordt door afgevaardigden het volgende naar voren gebracht.

Een appèl op het NGS krijgt van harte ondersteuning. Voor de opleiding van pastorale medewerkers wordt gewezen op de vele goede mogelijkheden, die er in Nederland al zijn.

De kerk van Krommenie heeft nog geen bijdrage aan de NGP heeft betaald. Een brief over de moeite die ze heeft met de besluiten van de vorige LV inzake de NGP kon niet correct geadresseerd worden, omdat de NGK geen adres heeft. Er is geen rechtspersoon om uitvoering van besluiten van de LV te controleren. De afgevaardigde wijst erop dat in het besluit tot oprichting van de NGP de voorwaarde was opgenomen, dat de opleiding van het NGS zou worden beëindigd. Dat is niet gebeurd. Desondanks is de NGP er toch gekomen. Daar heeft de kerk van Krommenie moeite mee. Voorts merkt hij op, dat het grootste deel van de inkomsten van de NGP opgaat aan personeels- en salariskosten. Hij acht het onaanvaardbaar, dat de kerken € 200.000 per jaar moeten opbrengen voor een opleiding die slechts 20% van de totale predikantsopleiding beslaat en bepleit een onderzoek naar een juridische rechtspersoon, waarin tal van activiteiten en belangen kunnen worden samengevoegd.

Een afgevaardigde vraagt om een nadere uitleg over de toepassing van indexering van de bijdrage. Het is hem niet duidelijk of aanpassing van de opleiding noodzakelijk is of dat bedoeld wordt op ondersteuning van Hbo-predikanten, waar gesproken is over lacunes in de academische opleiding van predikanten. Verder vraagt hij een toelichting bij de opmerking, dat de eer en goede naam van de commissie door het NGS zijn aangetast.

Verslag vierde zitting (agendapunten 52-72)

In zijn beantwoording geeft br. Wattèl aan dat de interesse van de NGP voor de groep pastorale werkers zich vooral richt op specifieke onderwerpen, vaardigheden e.d. die nodig zijn voor de Nederlands Gereformeerde Kerken, dus nadrukkelijk bedoeld als aanvulling op andere hbo-opleidingen.

De brief van de kerk van Krommenie kan niet door de NGP worden beantwoord. Deze was gericht aan de Landelijke Vergadering van de NGK gehouden te Zwolle, p/a ds. K. Muller, scriba van de LV Lelystad 2004. De scriba heeft daarop geantwoord, dat de door Krommenie aangerode vragen op de regio dienen te worden gesteld. En wanneer een kerk bezwaren heeft tegen een door de LV genomen besluit, kan zij daartegen in beroep gaan bij de volgende LV.

De LV Lelystad 2004 heeft voor de uitvoering van het NGP-besluit niet de voorwaarde van opheffing van het NGS gesteld. Zij kon dat ook niet, omdat het NGS een zelfstandige rechtspersoon is. Wel heeft deze Landelijke Vergadering het NGS opgeroepen de NGP voluit te steunen en versnippering van krachten te voorkomen.

De vorige LV heeft de begroting van de NGP goedgekeurd. De uitgaven zijn volledig binnen de begroting gebleven. De personeelskosten maken inderdaad een groot deel van de uitgaven uit. De kerken hebben echter het besluit om de NGP deze opzet te geven na lang wikken en wegen en met open vizier genomen. De controle van de boeken geschiedt door een accountant en de goedgekeurde cijfers met toelichting zijn beschikbaar voor de kerken.

De LV Zwolle 2005 heeft de bijdrage voor de NGP 2006 vastgesteld op € 6,60 per lid. Geïnd werd tot nu toe € 6,10. Statutair is het zo geregeld dat de LV de bevoegdheid heeft de jaarlijkse bijdrage goed te keuren en vast te stellen. De NGP vraagt nu voor de jaren 2007-2010 de bijdrage ongewijzigd vast te stellen op € 6,60 met dien verstande, dat vanwege prijsstijgingen de bijdrage jaarlijks geïndexeerd kan worden. Van jaar tot jaar zal worden bezien welk bedrag per lid nodig is. Er zal zo mogelijk een lager bedrag worden gevraagd, maar in elk geval nooit meer dan de € 6,60 + indexering.

Verslag vierde zitting (agendapunten 52-72)

Lacunes in de opleiding kunnen voorkomen bij studenten die niet gekozen hebben voor TUA+NGP of TUK+NGP. Aanvullende vorming zal dan nodig zijn. Dat is een taak van de NGP, maar de huidige bezetting en financiële mogelijkheden bieden daartoe geen mogelijkheid.

Tot slot benadrukt br. Wattèl nogmaals dat de NGP, ingesteld door de kerken, zich ook gedragen wil weten door de kerken, ook in die zin dat eer en goede naam worden bevorderd. De penningmeester van het NGS heeft zich een aantal keren laatdunkend uitgelaten over de NGP en de Landelijke Vergadering Zwolle 2005. Aan het bestuur van het NGS is gevraagd afstand te nemen van deze publicaties, maar dit heeft het bestuur nog niet gedaan.

In de tweede besprekingsronde beklemtoont een afgevaardigde van de regio Alkmaar-Zaandam, dat er binnen de kerk van Krommenie en de regio geen sprake is van wantrouwen t.o.v. de NGP. Hij vraagt echter aandacht voor de financiële consequenties van het huidige beleid voor de toekomst.

Een andere afgevaardigde vraagt naar meer motivatie om een studiec commissie toekomstige predikantsprofiel in te stellen. Waar het gaat over het niveau van de opleiding vraagt hij, of de spits ligt in de confessionele betrouwbaarheid.

De preses merkt op, dat de discussie over de bereidheid zoveel geld beschikbaar te stellen voor de predikantenopleiding uitgebreid in de NGK is besproken en door de LV Zwolle 2005 is beantwoord, op basis van een uitgebreide rapportage. De kerken die het hiermee niet eens zijn, hebben de mogelijkheid om krachtens art. 34 AKS en op de in dit artikel vermelde gronden het besluit niet te bekrachtigen en daarvan rekenschap aan de zusterkerken te geven. Dat is de kerkelijke weg.

Br. Wattèl sluit zich hierbij aan. Vragen over de inhoud en meerwaarde van de NGP moeten niet aan de NGP maar aan de kerken worden gesteld.

De financiële verhouding tot de kerken is geregeld via de statuten. De door het bestuur goedgekeurde jaarstukken gaan, vergezeld van de

Verslag vierde zitting (agendapunten 52-72)

accountantsverklaring, ter kennisneming naar de Financiële Commissie van de LV. De NGP legt dus geen verantwoording af aan de LV. De LV stelt wel de jaarlijkse bijdrage vast op grond van de begroting van de NGP.

Het rapport is niet diep ingegaan op de noodzaak van een studiecommissie toekomstig predikantsprofiel, maar gelet op de vele discussies en publicaties in diverse kerken, kunnen wij niet achterblijven. Het gaat om het bewustwordingsproces in onze kerken.

Vorige LV-en hebben al eens omschreven wat zij onder een deugdelijke opleiding verstaan, maar door veranderingen in de opleiding (van TSB naar NGP) en in de opzet en structuur van het academisch onderwijs is er nu behoefte aan een nieuwe formulering.

Aan de afgevaardigden is door het moderamen een conceptbesluit voorgelegd.

In de bespreking van dit conceptbesluit vragen afgevaardigden aandacht voor het volgende:

Onderdeel B kan krachtiger worden geformuleerd.

Het verdient de voorkeur een keuze te maken tussen indexering van de bijdrage of de marge gebruiken om de bijdrage aan te passen.

Een voorstel om aan de tekst van onderdeel B het woordje “nog” toe te voegen, wordt door het moderamen overgenomen.

Geeft de omschrijving bij onderdeel C voldoende helder weer wat de NGP heeft gevraagd?

Een zinsnede over het NGS wordt gemist.

De preses stelt voor de tekst van onderdeel B te wijzigen in: “de kerken doen een beroep op deze kerken”. De vergadering stemt hiermee in.

Het bestuur van de NGP kan instemmen met de formulering van onderdeel C. De nadruk ligt op academische voltooide opleiding. Doel is de uitspraak van de LV Doorn op dat punt te vervangen. Confessioneel betrouwbaar is voor verschillende uitleg vatbaar. Wij hebben als kerken onze confessie. Binnen die grenzen oordelen wij.

Verslag vierde zitting (agendapunten 52-72)

Het gaat erom bij het afgeven van de attesten voor de regiovergadering door de NGP een handvat te hebben, wat de criteria zijn.

In het conceptbesluit is niets opgenomen over de verhouding tot het NGS. Om recht te doen aan het gevoel dat zowel bij het NGP-bestuur als bij de afgevaardigden leeft, stelt de preses voor dat het moderamen de verantwoordelijkheid neemt, om in overleg met het bestuur van de NGP dit gevoel tegenover het NGS te vertolken.

De vergadering stemt hiermee in.

Br. J.C. Verburg dient een amendement in om de bijdrage te maximeren op € 6,70 en de indexering te laten vervallen. De indiening wordt door voldoende afgevaardigden ondersteund.

Het amendement wordt met 10 stemmen voor verworpen; er zijn geen onthoudingen.

De definitieve tekst van het voorstel wordt aan de vergadering voorgelegd.

De kerken, in Landelijke Vergadering te Zwolle bijeen,

hebben dankbaar kennisgenomen van het rapport van het bestuur van de Stichting ‘Nederlands Gereformeerde Predikantenopleiding’;

**Onderdeel A
besluiten**

- 1. het door het bestuur gevoerde beleid goed te keuren, daarin begrepen het besluit om af te zien van verder onderzoek naar de mogelijkheid van het verkrijgen van overheidssubsidie, maar wel de vinger aan de pols te blijven houden in verband met mogelijke nieuwe ontwikkelingen in de ministeriële wet- en regelgeving;**
- 2. de jaarlijkse bijdrage van de kerken voor de periode 2007 t/m 2010 vast te stellen op een maximum van € 6,60 per lid,**

jaarlijks te indexeren volgens het CBSconsumentenprijsindexcijfer alle huishoudens;

- 3. de opdracht aan het bestuur te continueren;**
- 4. het bestuur op te dragen de kerken te rapporteren over zijn werkzaamheden met het oog op de volgende Landelijke Vergadering.**

Onderdeel B

constateren

dat nog niet alle kerken voldoen aan hun financiële verplichtingen jegens de NGP;

overwegen

dat de kerken hun besluiten inzake de NGP hebben genomen na jaren van voorbereiding en overleg en dat geen enkele kerk in de weg van artikel 34 AKS aan de zusterkerken rekenschap heeft afgelegd, waarom zij deze besluiten niet heeft bekrachtigd;

doen een beroep op deze kerken om de kerkelijke besluiten en afspraken inzake de NGP na te komen en loyaal uit te voeren.

Onderdeel C

constateren

dat het besluit van de LV Doorn 1998 over wat onder een “deugdelijke opleiding” als bedoeld in artikel 5 AKS in de regel dient te worden verstaan, achterhaald is door het beëindigen van de Theologische Studie Begeleiding en de wijziging van de opzet en structuur van de academische opleiding;

overwegen

dat voor de NGP, die ten behoeve van het toelatingsonderzoek door de regio dient te verklaren dat de betreffende student een “deugdelijke opleiding” heeft gevolgd, een richtinggevende invulling daarvan gewenst is;

besluiten

dat onder een “deugdelijke opleiding” als bedoeld in artikel 5 AKS dient te worden verstaan: een confessioneel betrouwbare, voltooide academische theologische opleiding op masterniveau.

Onderdeel D

constateren

dat het instellen van de werkbegeleiding in 2005 de aanbeveling over het regionale mentoraat uit 2001 overbodig maakt;

besluiten

- 1. de aanbeveling over het regionale mentoraat uit 2001 in te trekken;**
- 2. er - zowel als kerkenraden als in regioverband - op toe te zien, dat een beginnende predikant een oudere collega (al dan niet binnen de regio) zoekt, die voor hem of haar de functie van mentor kan vervullen en van dit mentoraat daadwerkelijk gebruik maakt.**

Onderdeel E

constateren

dat in brede kerkelijke kring, zowel binnen als buiten de NGK, bezinning plaatsvindt of wenselijk wordt geacht over de vraag, hoe het predikantschap in de toekomst dient te worden ingevuld en in hoeverre er in de kerken naast de academisch gevormde predikant behoefte is aan en plaats is voor kerkelijke werkers op hbo-niveau;

overwegen

dat het voor de NGP noodzakelijk is toekomstgericht bezig te zijn met de predikantsopleiding en dat het derhalve voor de NGP gewenst is de opleiding te richten op het profiel van de predikant zoals die in de toekomst in de kerken zal functioneren;

besluiten

een studiec commissie in het leven te roepen met als opdracht onderzoek te doen naar de gewenste toekomstige invulling van het predikantschap in onze kerken en daarbij in elk geval de vraag onder ogen te zien naar de behoefte en plaats van kerkelijke werkers op hbo-niveau.

Het besluit wordt met algemene stemmen genomen.

[101] Gewijzigde opdracht bestuur NGP

(In de zesde zitting zijn enkele aanpassingen op het voorgaande besluit aanvaard)

Het moderamen legt aan de vergadering een nieuw conceptbesluit voor, omdat gebleken is dat bij onderdeel A 3 van het aanvaarde voorstel geen rekening is gehouden met gewijzigde omstandigheden na de LV Zwolle 2005 en met de juridische vormgeving van de NGP als kerkelijke instelling.

De vergadering stemt unaniem in met het voorstel:

De kerken, in Landelijke Vergadering bijeen te Zwolle,

constateren

dat zij op 14 april 2007 naar aanleiding van het rapport van het bestuur van de Stichting Nederlands Gereformeerde Predikantenopleiding onder meer hebben besloten:

Onderdeel A

.....

- 3. *de opdracht aan het bestuur te continueren;***
- 4. *het bestuur op te dragen de kerken te rapporteren over zijn werkzaamheden met het oog op de volgende Landelijke Vergadering.***

overwegen

dat in deze besluiten geen rekening is gehouden met de gewijzigde omstandigheden sinds de Landelijke Vergadering van Zwolle 2005 zijn opdracht aan het NGP-bestuur verstrekte en met de te realiseren overgang van de NGP van stichting naar kerkelijke instelling;

besluiten

de punten 3 en 4 van onderdeel A van de besluiten van 14 april inzake de NGP te vervangen door de volgende besluiten:

- 3. de opdracht aan het bestuur van de stichting te continueren, met inachtneming van besluit IV van 14 april 2007 om een kerkelijke instelling voor de Nederlands Gereformeerde Predikantenopleiding op te richten en de stichting NGP te verzoeken om overdracht en ontbinding zo mogelijk te realiseren vóór 1 januari 2008;**
- 4. het bestuur van de kerkelijke instelling NGP op te dragen de instelling te besturen overeenkomstig het op die datum vastgestelde Reglement;**
- 5. het bestuur van de stichting respectievelijk van de kerkelijke instelling op te dragen de kerken te rapporteren over zijn werkzaamheden met het oog op de volgende Landelijke Vergadering.**

[101b] Wijziging bijlage 5-3 bij art. 5 AKS t.g.v. besluit over ‘deugdelijke opleiding’ d.d. 14 april

Het moderamen legt de vergadering een nieuw conceptbesluit voor, zodat bijlage 5-3 bij art 5 AKS volledig wordt aangepast en alle relevante besluiten over de opleiding bij elkaar zijn geplaatst.

De kerken in Landelijke Vergadering bijeen te Zwolle,

besluiten

1. dat voor alle studenten het volgen van de Nederlands Gereformeerde Predikantenopleiding verplicht is;
2. dat onder een 'deugdelijke opleiding' als bedoeld in art. 5. AKS verstaan dient te worden een confessioneel betrouwbare, voltooide academische theologische opleiding op masterniveau;
3. dat van studenten die aan een andere universiteit dan de Theologische Universiteit Apeldoorn of de Theologische Universiteit Kampen (Broederweg) studeren een op het predikantschap toegesneden opleiding tot en met het masterdiploma gevraagd wordt en dat het ter beoordeling van de Nederlands Gereformeerde Predikantenopleiding staat of daarop aanvullende tentamens nodig zijn.

Het besluit wordt met algemene stemmen genomen. Het moderamen draagt zorg voor het opstellen van een nieuwe, geactualiseerde versie van het AKS.

67. Rapport Raad van Toezicht Nederlands Gereformeerde Predikantenopleiding (LV 2007.47.1.6)

Namens de RvT NGP zijn aanwezig ds. C. Smit en br. B. Wesseling.

Ds. Smit geeft een toelichting. De Raad van Toezicht heeft een concept reglement opgesteld. Hierin moet de verwijzing in artikel 21 naar de artikelen 17 en 18 gewijzigd worden in 18, 19 en 20. Ook stelt de RvT voor een landelijk adviescollege in te stellen, om helder te krijgen hoe regio's dienen om te gaan met kandidaten die toelating tot het ambt vragen op grond van artikel 5.4. AKS. Daarbij speelt de vraag hoe deze toelating tot het ambt zich verhoudt tot degenen die na een afgeronde studie predikant worden. Enkele regels uit het rapport op blz. 2 kunnen vervallen: *Bij uitbreiding hoeft niet alleen gedacht te worden aan personen met bijzondere gaven. Ook kan gedacht worden aan predikanten die overkomen uit andere kerken en aan de zogenaamde*

Verslag vierde zitting (agendapunten 52-72)

late roepingen; er is immers nog een gebied tussen regulier en singulier. Hierin is al op een andere wijze voorzien.

Aan de afgevaardigden is een conceptbesluit uitgereikt. Hierin is het verzoek om instelling van een landelijk adviescollege niet opgenomen. Naar de mening van het moderamen is dit een vrij zwaar instrument voor een naar verwachting weinig voorkomende situatie. Een beroep op de NGP is mogelijk wanneer een aanvullende opleiding gewenst is.

In de eerste besprekingsronde spreekt ds. P.J. Weij namens de regio Den Haag een voorkeur uit voor een adviescollege boven een theologisch college, juist omdat bij een kandidaat met singuliere gaven de theologische opleiding ontbreekt. De uitspraak dat de leden van de Raad van Toezicht lid moeten zijn van de NGK, maar de LV kan besluiten hiervan af te wijken, roept vragen op.

Wat wordt er bedoeld met de woorden: hierin is op een andere wijze voorzien?

In de regio Amsterdam-Haarlem zijn de meningen verdeeld over het instellen van een landelijk adviescollege. Ds.K. Muller stelt dat ook gedacht kan worden aan een breder samengestelde commissie, bijv. gelieerd aan de RvT, die het hele veld van de examens bekijkt en met voorstellen kan komen. Niet in alle regio's wordt eenzelfde beleid gevoerd en sommige regio's krijgen met veel examens te maken. Ook beschikken enkele regio's over onvoldoende geschikte examinatoren.

In zijn beantwoording geeft ds. Smit aan dat de RvT de mogelijkheid wil scheppen dat leden van samenwerkingsgemeenten, hoewel geen lid van de NGK, toch kunnen toetreden tot de Raad. Ook kan speciale expertise gewenst zijn, vanzelfsprekend uit kringen, die dezelfde confessie als wij hebben.

Wanneer een predikant uit een ander kerkgenootschap overkomt naar de NGK zal de VAC advies geven.

Hij vindt de suggestie van ds. Muller niet op voorhand de goede oplossing. De taak van de RvT is toezicht op de predikantsopleiding,

niet om toe te zien op of voorstellen te doen over de kerkelijke examens.

In de tweede gespreksronde blijkt dat voldoende afgevaardigden het indienen van een amendement door ds. Weij willen steunen.

Ds. Muller kondigt een amendement aan voor een bredere commissie, die het totaal pakket van examens inclusief de vraag naar een landelijk adviescollege, gaat bekijken. Ook dit wordt door voldoende afgevaardigden ondersteund.

[102] Raad van Toezicht NGP – amendement ds. P.H. Weij en amendement ds. K. Muller (LV2007.47.1.6)

(bespreking van beide amendementen en besluitvorming vonden plaats in de zesde zitting)

Ds. L.C. Compagnie geeft bij afwezigheid van ds. Weij een toelichting op het amendement. Hij wijst erop dat kandidaten die geen adequate opleiding hebben gevolgd op grond van singuliere gaven toch tot het predikambt werden toegelaten. De studiebegeleiders achten zich niet goed in staat voor hen het vereiste getuigenis af te geven. Ds. Weij stelt nu voor een “slapende” commissie in te stellen, die zulke aanvragen kan beoordelen. De criteria daarvoor kunnen ontleend worden aan de regeling die de PKN kent.

Ds. Muller meent, dat zijn voorstel en dat van ds. Weij elkaar enigszins overlappen. Hij wil ook de wijze van onderzoeken eens tegen het licht houden. Deze komen nu vaak bij een of twee regio's terecht. Soms ook hebben regio's te weinig bekwame examinatoren, zodat de hulp van andere regio's moet worden ingeroepen.

Voorts kan het voorkomen dat een regio beide onderzoeken samenvoegt bij een student die beroepen wordt in de regio waar hij woont.

In de eerste besprekingsronde wordt door afgevaardigden het volgende naar voren gebracht:

Voor toelating tot het ambt op grond van art. 5.4 AKS is door regio's niet altijd dezelfde criteria gehanteerd. Soms werd nogal gemakkelijk

Verslag vierde zitting (agendapunten 52-72)

ingestemd met een verzoek. Vooral studenten die een jarenlange reguliere opleiding volgden, hebben moeite met deze wijze van toelating. De studiebegeleiders zagen het niet als hun taak kandidaten met singuliere gaven te beoordelen. Een adviescollege zou die taak op zich kunnen nemen.

Het voorstel van ds. Muller heeft iets paradoxaals. Enerzijds wijst hij op enkele regio's die veel examens moeten afnemen, anderzijds op veel onderlinge verschillen. Kerkelijke onderzoeken mogen niet te formalistisch worden. Het gelijkheidsbeginsel is een moeilijk te hanteren begrip bij examens, zeker bij de mondelinge onderzoeken zoals wij die kennen.

Als er inderdaad zulke grote verschillen zijn als ds. Muller veronderstelt, moet dan niet de hele regeling onder de loep worden genomen? Een kleine commissie of wellicht de studiebegeleiders zouden richtlijnen kunnen formuleren. De regelingen moeten zo dicht mogelijk bij de plaatselijke kerken blijven.

De preses heeft vastgesteld dat in de afgelopen vier jaar vijftien examens in een groot aantal regio's zijn afgenomen. Hij deelt niet het argument van ds. Muller dat de last van de examens vooral op een paar regio's drukt.

Ds. Muller onderschrijft wat andere afgevaardigden hebben opgemerkt. Niettemin is al op meerdere LV aangegeven, dat sommige regio's meer examens moeten regelen en om een mogelijke oplossing gevraagd. Hij wil de toelatingsexamens bij kandidaten die een beroep aannemen, bij de betrokken regio's laten.

In een tweede besprekingsronde wordt gewezen op de vele mogelijkheden, ook voor oudere studenten, om een theologiestudie te volgen, zodat toelating tot het ambt op grond van singuliere gaven tot een minimum kan worden beperkt en rechtsongelijkheid met hen die de reguliere studieweg gaan, wordt voorkomen.

De preses oordeelt dat het amendement van ds. Muller toelaatbaar is en brengt het in stemming.

Verslag vierde zitting (agendapunten 52-72)

Het amendement wordt met 11 stemmen voor verworpen; er zijn 3 onthoudingen.

Ook over het amendement van ds. Weij wordt na enige aanpassingen en een toevoeging gestemd.

Het amendement wordt met 9 stemmen voor verworpen; er zijn 5 onthoudingen.

De afgevaardigden nemen unaniem het volgende besluit:

De kerken, in Landelijke Vergadering te Zwolle bijeen,

hebben dankbaar kennisgenomen van het rapport van de Raad van Toezicht van de Nederlands Gereformeerde Predikantenopleiding;

besluiten

- 1. het door de raad gevoerde beleid goed te keuren;**
- 2. in te stemmen met de door de raad opgestelde reglement;**
- 3. de opdracht van de raad te continueren;**
- 4. de raad op te dragen de kerken te rapporteren over zijn werkzaamheden met het oog op de volgende Landelijke Vergadering.**

REGLEMENT RAAD VAN TOEZICHT NEDERLANDS GEREFORMEERDE PREDIKANTENOPLEIDING

Benoeming, ontslag, deskundigheid en samenstelling

1. De Raad van Toezicht is ingesteld door de Landelijke Vergadering van de Nederlands Gereformeerde Kerken en bestaat uit tenminste vijf en maximaal zeven leden.
2. De Landelijke Vergadering benoemt de leden van de Raad van Toezicht. Slechts zij die lid zijn van de Nederlands Gereformeerde Kerken kunnen worden benoemd in de Raad van Toezicht.

Verslag vierde zitting (agendapunten 52-72)

De Landelijke Vergadering kan in bijzondere gevallen besluiten hiervan af te wijken.

3. Leden van de Raad van Toezicht dienen de grondslag als vervat in artikel 3 van de Statuten van de kerkelijke instelling Nederlands Gereformeerde Predikantenopleiding volledig te onderschrijven.
4. De Raad van Toezicht heeft de bevoegdheid aan de Landelijke Vergadering kandidaten voor te dragen voor benoeming in de Raad van Toezicht.
5. Leden van de Raad van Toezicht worden voor een periode van drie jaar benoemd.
6. Leden van de Raad van Toezicht mogen niet tevens werkzaam zijn ten behoeve van het door de NGP georganiseerde onderwijs.
7. Leden van de Raad van Toezicht worden benoemd op basis van deskundigheid. In de Raad van Toezicht dienen de volgende disciplines te zijn vertegenwoordigd: onderwijskunde en theologie. De Raad van Toezicht behoudt zich het recht voor om specifieke deskundigheid te raadplegen. Bij de samenstelling van de Raad wordt gestreefd naar een bepaalde mate van regionale spreiding.
8. De Raad van Toezicht is bevoegd om bij het ontstaan van een vacature tussen twee Landelijke Vergaderingen in, desgewenst, met instemming van het moderamen van de laatstgehouden Landelijke Vergadering, tijdelijk een vervangend lid van de Raad van Toezicht aan te stellen . De eerstvolgende Landelijke Vergadering zal definitief voorzien in de vacature overeenkomstig het bepaalde in artikel 2,4 en 5.
9. De Landelijke Vergadering stelt een rooster van aftreden voor de leden van de Raad van Toezicht op. Aftredende leden zijn terstond herbenoembaar voor een periode van drie jaar, met dien verstande dat de maximale zittingsperiode negen jaar bedraagt.
10. De Landelijke Vergadering is bevoegd een lid van de Raad van Toezicht te ontslaan of te schorsen indien daartoe termen aanwezig geacht worden.
11. De LV kan besluiten de Raad van Toezicht op te heffen.

Taak en werkwijze

12. De Raad van Toezicht houdt namens de Nederlands Gereformeerde Kerken toezicht op de inhoud van het door de kerkelijke instelling Nederlands Gereformeerde Predikantenopleiding verzorgde onderwijs en toetst dit onderwijs aan artikel 12 van de statuten van deze stichting.
13. De Raad van Toezicht brengt ieder jaar schriftelijk verslag van zijn bevindingen uit aan het bestuur. Voorts brengt de Raad van Toezicht iedere drie jaar schriftelijk verslag van zijn bevindingen uit aan de Landelijke Vergadering.
14. Als de Raad van Toezicht daartoe aanleiding ziet, rapporteert hij tussentijds aan de Landelijke Vergadering dan wel aan daartoe door haar aangewezen vertegenwoordigers, na eerst overleg te hebben gehad met het bestuur en de docenten.
15. Twee maal per jaar vergadert de Raad van Toezicht gezamenlijk met het bestuur van de stichting over de inhoud van de opleiding en met als bijzonder accent het toezicht op leer en leven. De in artikel 13 en 16 genoemde verslagen zullen in één van deze vergaderingen worden besproken.
16. Het bestuur van de kerkelijke instelling Nederlands Gereformeerde Predikantenopleiding verschaft de Raad van Toezicht alle informatie (o.a. betreffende doelen/eindtermen van de opleiding) die nodig is voor een goede uitoefening van de taak van de Raad van Toezicht. Het bestuur brengt bovendien jaarlijks verslag uit aan de Raad van Toezicht.
17. Voor het goed functioneren van de Raad van Toezicht vindt eenmaal per jaar een gesprek plaats met de docenten. Tevens stelt de Raad van Toezicht zich op de hoogte van de gang van zaken door bijvoorbeeld het bijwonen van colleges. Hij toont daarmee betrokkenheid, belangstelling en openheid.
18. De Raad van Toezicht stelt zich op als klankbord voor het bestuur en kan, gevraagd en ongevraagd, advies leveren.
19. Indien er sprake is van voorgenomen schorsing of ontslag van kerndocenten vanwege bezwaren tegen leer en leven, zoals beschreven in artikel 16 lid 1 en 2 van de statuten, behandelt de

Raad van Toezicht deze zaak gezamenlijk met het bestuur. De Raad van Toezicht brengt vervolgens zelfstandig zijn advies uit aan het bestuur. Het bestuur beslist in de zaak gehoord het advies van de Raad van Toezicht.

20. Indien er sprake is van een voorgenomen schorsing van een bestuurslid door de overige bestuursleden, zoals beschreven in artikel 4 lid 9 van de statuten, brengt de Raad van Toezicht zijn advies daarover uit aan het bestuur.
21. Een besluit over het uit te brengen advies als genoemd in artikelen 17 en 18 van dit reglement kan worden genomen in een vergadering, waarin tenminste drie/vierde gedeelte van het aantal leden aanwezig of vertegenwoordigd is en tenminste drie/vierde gedeelte van de door de aanwezige of vertegenwoordigde leden uitgebrachte geldige stemmen voor het voorstel wordt uitgebracht.
22. Is in een vergadering, waarin een uit te brengen advies wordt behandeld, niet het vereiste aantal leden aanwezig of vertegenwoordigd, dan wordt binnen dertig dagen, doch niet binnen tien dagen, een nieuwe vergadering gehouden, waarin ongeacht het aantal aanwezige leden over het advies wordt besloten, mits tenminste drie/vierde gedeelte van de alsdan geldig uitgebrachte stemmen voor het voorgestelde advies wordt uitgebracht en mits de leden bij aangetekende verzonden brief zijn opgeroepen.
23. Een lid van de Raad van Toezicht kan zich schriftelijk door een ander lid laten vertegenwoordigen. Een lid kan daarbij slechts voor één medelid als gevolmachtigde optreden.

69. Brief en Rapport Commissie Herziening Akkoord voor Kerkelijk Samenleven (LV2007.12.4.1 en 12.4.2.)

Namens de commissie zijn aanwezig: ds. W. Smouter, zr. H.G. Bronsveld-Taute, ds. W.H. Louwerse en ds. K. Muller.

In zijn toelichting roept ds. Smouter in herinnering de aanleiding om tot een herziening van het AKS te komen: we hadden een predikantsopleiding opgericht, maar de NGK samen ontbrak het aan voldoende rechtspersoonlijkheid om zo'n opleiding te besturen. De zrs. Bronsveld-Taute en Janssens-Boer maakten in hun studie duidelijk dat

iedere plaatselijke kerk een rechtspersoon is, maar dat een synode of LV van een confederatie van zelfstandige kerken óók een zelfstandige rechtspersoon is. Daarbij moet wel aan twee voorwaarden worden voldaan: uit haar papieren moet blijken dat ze een rechtspersoon wil zijn én dat er geregeld is wie deze rechtspersoon vertegenwoordigen. De commissie heeft geconcludeerd dat de kerken er goed aan doen om voor burgerlijk recht en bij vermogensrechtelijke aangelegenheden een centraal adres te hebben.

Er zijn goede redenen om van de opleiding een kerkelijke instelling te maken en de stichtingsvorm los te laten. De predikantsopleiding hoort zó wezenlijk tot de gezamenlijkheid van onze kerken, dat je een vorm zoekt die aan deze gezamenlijke verantwoordelijkheid optimaal recht doet. Ook op financieel gebied is de huidige situatie niet chique. Als het erop aankomt, zijn de bestuursleden hoofdelijk aansprakelijk voor de aangegane verplichtingen, waaronder het in dienst nemen van docenten. En tenslotte, krijgen we te maken met twee ontwikkelingen op wettelijk terrein: de fiscale voorwaarden waaronder je giften aan de kerk mag aftrekken voor de belastingen, zijn gewijzigd. Vanaf 1 januari a.s. mag dat alleen als je kerk een officiële erkenning heeft als “Algemeen nut beogende instelling”, waar een heel aantal eisen en formulieren aan verbonden is. Als we niks doen dan zal elke plaatselijke kerk zo’n aanvraag moeten indienen met alle rompslomp daaraan verbonden. Nu kun je deze ook gezamenlijk laten doen door de “koepel van een kerkgenootschap” oftewel de centrale vertegenwoordiging in vermogensrechtelijke aangelegenheden. Daarnaast is de overheid gaande de Kamer van Koophandel om te bouwen tot een basisregister van ondernemingen en rechtspersonen, waarbij ook kerken zich apart moeten registreren. Onduidelijk is nog of daarbij gekozen wordt voor een centrale of decentrale registratie.

Resumerend stelt ds. Smouter, dat het gaat om een viertal zaken in de besluitvorming:

- ✦ wijziging AKS op onderdelen;
- ✦ regeling te maken voor commissies en kerkelijke instellingen;
- ✦ herzien reglement voor de NGP;
- ✦ ontbinding stichting NGP en vorming kerkelijk instituut.

Verslag vierde zitting (agendapunten 52-72)

In de eerste gespreksronde worden door afgevaardigden de volgende vragen gesteld en kanttekeningen geplaatst:

Zal het de kerken die hechten aan een losvast kerkverband lukken te komen tot vorming van een kerkgenootschap?

Is het niet gewenst dit besluit te bekrachtigen in een voortgezette LV, waarin alle kerken vertegenwoordigd zijn en uitspreken de gezamenlijke financiële last en verantwoording voor hun rekening te zullen nemen? En moeten dan ook niet alle NGK het AKS aanvaarden? Hoe zit het met de uitgebreidere bevoegdheid van het moderamen tussen twee Landelijke Vergaderingen in?

Hoewel in de Schrift geen duidelijke aanwijzingen te vinden zijn voor het primaat van de plaatselijke kerk, blijft het aan de kerken zelf, welke bevoegdheid zij willen geven aan de zelfstandige rechtspersonen.

Aandacht wordt gevraagd voor enkele aspecten, die bij het verzekeren van risico's

(o.a. bestuurdersaansprakelijkheid) een rol kunnen spelen, speciaal ook met het oog op de financiële consequenties.

Waarom is het nodig, dat ook de regiovergaderingen rechtspersoonlijkheid krijgen?

In hoeverre is het nuttig het moderamen aan te vullen met een of twee leden, bijv. met een penningmeester?

Waarom zijn deze zaken niet aan de orde gesteld bij de oprichting van de NGP?

Zou het zittende moderamen niet een volgende LV bijeen kunnen roepen?

Het voorstel biedt een halve oplossing. Eenzelfde problematiek kan zich ook voordoen bij o.a. arbeidsrechtelijke zaken, sociale voorzieningen, zendingsprojecten. Gepleit wordt voor de vorming van een rechtspersoon voor alle materiële zaken van de kerken.

Hoe zal het moderamen verantwoording afleggen over zaken, die het tussen twee LV regelt?

In zijn beantwoording geeft ds. Smouter aan dat het nu gaat om het publiekrechtelijke karakter van onze kerken. Hij wijst erop dat formeel geen enkele kerk het AKS heeft ondertekend. Niettemin maken alle

Verslag vierde zitting (agendapunten 52-72)

deel uit van ons kerkverband en is er nooit een discussie geweest over het al dan niet bereid zijn de lasten van het kerkverband te dragen.

De vraag of de voorgestelde wijzigingen door een voortgezette LV van de kerken moet worden bekrachtigd, ligt ter beoordeling bij deze LV.

De commissie vindt een voortgezette LV niet noodzakelijk.

De positie van het moderamen verdient zeker alle aandacht.

Ds. Smouter acht het verstandig voor de kerken de mogelijkheid tot het collectief afsluiten van WA-verzekeringen te creëren.

Dat ook regiovergaderingen rechtspersoonlijkheid kunnen krijgen, is enerzijds ingegeven door het feit, dat dit ook bij onze zusterkerken het geval is. Anderzijds meent de commissie dat er geen redenen zijn regiovergaderingen daarvan uit te sluiten. De keuze is aan henzelf.

Uitbreiding van het moderamen met een penningmeester is denkbaar, maar financiële zaken kunnen ook aan de FC worden opgedragen.

Op de LV Zwolle 2005 is ook gesproken over een kerkelijke instelling. Toen was al duidelijk dat de stichting geen elegante oplossing was.

Ds. Smouter adviseert nu geen besluit te nemen over het bijeenroepen van een volgende LV door het moderamen, maar de besluitvorming te beperken tot wat de commissie voorstelt.

De commissie denkt niet aan een doorlopend bestuur voor de NGK, hoewel de recente ontwikkelingen (giftenaftrek en inschrijving in KvK register) meer aanleiding geven om na te denken of omvorming tot een kerkelijke instelling ook voor bijvoorbeeld Zending en Jeugdwerk zou moeten gelden.

De verantwoordingsplicht van het moderamen is gelijk aan die van commissies, d.w.z. rapportage aan de LV.

In de tweede besprekingsronde geeft een afgevaardigde aan blij te zijn dat de “centralisatie” beperkt blijft tot de vermogensrechtelijke zaken en vraagt of de inschrijving in het KvK-register ook consequenties heeft voor de rechtspositie van predikanten?

Ds. Smouter antwoordt dat de inschrijving in het KvK-register geen gevolgen heeft voor de predikanten.

De vergadering neemt unaniem het volgende besluit:

De kerken, in Landelijke Vergadering te Zwolle bijeen,

hebben dankbaar kennisgenomen van het rapport van de Commissie AKS;

besluiten

- 1. het door de commissie gevoerde beleid goed te keuren;**
- 2. de door de commissie in haar rapport gedane voorstellen onder Besluit I, II, III en IV conform vast te stellen;**
- 3. de commissie décharge te verlenen voor de verrichte werkzaamheden gedurende de verslagperiode.**

70. Voorstel doorlichting beroepsprocedures (LV2007.12.1)

De regio's Arnhem en Amsterdam-Haarlem hebben dit voorstel voorbereid.

Br. G.S. van der Bijl geeft een toelichting. Juridische deskundigen hebben ons op het belang van goede procedures gewezen, want de burgerlijke rechter is kritisch over onvolkomenheden in de kerkelijke rechtsgang. In het AKS is dit niet goed geregeld. Ingeval de burgerlijke rechter bij een geschil betrokken wordt, maakt dat onze positie zwak.

De afgevaardigden stemmen unaniem in met het voorgelegde voorstel:

De kerken, in Landelijke Vergadering te Zwolle bijeen,

besluiten

een Commissie Doorlichting Beroepsprocedures te benoemen met als opdracht:

- 1. te inventariseren welke beginselen van behoorlijke procesorde gewaarborgd dienen te worden in de kerkelijke rechtsgang bij beroepszaken, rekening houdend met de bijzondere aard van de kerkelijke rechtsgang;**

2. **te bestuderen welke vormen en wegen daarvoor in verwante kerken worden gebruikt;**
3. **te adviseren welke richtlijnen en procedures onze kerken en kerkelijke vergaderingen zouden moeten of kunnen hanteren binnen de grondslagen van het AKS en voornoemde rechtsbeginselen;**
4. **en daarbij in elk geval te betrekken de mogelijkheid van (permanente dan wel ad-hoc benoemde) commissies met deskundigen (uit de regio dan wel breder) die in een appélprocedure advies uitbrengen aan de betreffende kerkelijke vergadering;**
5. **alsmede te adviseren over de in het licht van het voorgaande eventueel noodzakelijke (of wenselijke) aanpassing van het AKS en de concrete tekst van aanvullende reglementen, inclusief een voorstel over de vraag of dergelijke reglementen verplicht toegepast moeten worden dan wel als een mogelijkheid aan de onderscheiden kerkelijke vergaderingen aangereikt worden;**
6. **om op die manier over dit geheel tot een gemotiveerd en concreet uitgewerkt voorstel voor de eerstvolgende Landelijke Vergadering te komen, en om in de tijd tot de komende Landelijke Vergadering voor advies beschikbaar te zijn.**

71. Verzoek Nederlands Gereformeerde Kerk Steenwijk inzake AKS (LV2007.12.2)

De kerk van Steenwijk is niet aanwezig om vragen te beantwoorden. Een afgevaardigde van de regio Kampen deelt mee, dat het gevoel van de kerk van Steenwijk door meer kerken in de regio wordt gedeeld en het verzoek wordt ondersteund. Hij verwijst naar de Acta van de LV Lelystad 2004 (pag.107) over de instemming met het AKS. Het gevoel bestaat, dat het AKS in twee categorieën wordt verdeeld: een deel voor het samenleven van kerken als geheel en een deel voor de plaatselijke gemeente. Dat wordt als kunstmatig ervaren en strookt niet met de geest van het AKS.

Enkele afgevaardigden vinden de brief niet helder. Er wordt niet aangegeven welke kerken zich niet voegen naar alle in het AKS vastgelegde regels. Voorts wordt erop gewezen dat de stemming in Lelystad ging over de wijzigingen in het AKS en niet over het al of niet aanvaarden van het AKS.

Verbazing wordt uitgesproken dat er een brief van een kerk ter tafel komt zonder schriftelijke ondersteuning van de betrokken regiovergadering. Als er problemen gesignaleerd worden, dan is het gebruikelijk daarop de betrokken kerk aan te spreken en vervolgens eventueel via de regio de zaak op de Landelijke Vergadering aanhangig te maken.

Het moderamen legt een ontwerpbesluit voor aan de vergadering.

De kerken, in Landelijke Vergadering in Zwolle bijeen,

hebben kennisgenomen van het verzoek van de NGK Steenwijk om een eind te maken aan de situatie, dat kerken die in Lelystad wel voor het AKS hebben gestemd, zich toch niet kunnen voegen naar alle in het AKS vastgelegde regels;

overwegen

dat door de kerk van Steenwijk niet concreet wordt aangegeven op welke kerken en op welke situaties wordt gedoeld;

dat door de kerk van Steenwijk niet duidelijk wordt gemaakt, dat haar verzoek een zaak betreft, die niet door haarzelf en door de regionale vergadering kan worden afgehandeld (art. 32 AKS);

besluiten

- 1. om bovenstaande redenen niet aan het verzoek van de kerk van Steenwijk te voldoen;**
- 2. de kerk van Steenwijk te adviseren zich in de kerkelijke weg eerst tot de betrokken kerken, en zonodig de betrokken regio's te wenden.**

De afgevaardigden stemmen in met het voorstel; er zijn 3 onthoudingen.

72. Rapport Commissie waarnemers Raad voor Contact en Overleg betreffende de Bijbel RCOB (LV2007.20.1)

Aanwezig namens de commissie is ds. A.M. van Leeuwen.

Ds. Van Leeuwen geeft de volgende aanvullende informatie: Vanaf 1 januari 2008 participeert het Nederlands Bijbelgenootschap, de KBS en PKN niet meer in de RCOB. De doelstelling van de RCOB is tweeledig: bezinning op vragen rond de vertaling van de bijbel en bevordering van het Bijbelgebruik. Dit laatste wordt voor 95% verzorgd door het NBG. Voortbestaan van de RCOB zonder NGB is geen levensvatbare optie. Wij maken deel uit van het RCOB in verband met de Nieuwe Bijbelvertaling.

De vergadering stemt unaniem in met het voorgelegde voorstel:

De kerken, in Landelijke Vergadering te Zwolle bijeen,

hebben dankbaar kennisgenomen van het rapport van de waarnemers bij de RCOB;

overwegen

dat de beperkte opdracht met het oog waarop de Landelijke Vergadering van Enschede in 1985/86 besloot om waarnemers bij de RCOB te benoemen, namelijk de zaken rond het vertalen van de bijbel, met de totstandkoming van de Nieuwe Bijbelvertaling, is gerealiseerd;

besluiten

- 1. het door de commissie gevoerde beleid goed te keuren;**
- 2. de commissie onder dankzegging décharge te verlenen voor de verrichte werkzaamheden gedurende de verslagperiode;**
- 3. de gang van zaken rond de RCOB kritisch te volgen;**

Verslag vierde zitting (agendapunten 52-72)

- 4. in geval het komt tot een wezenlijke herstructurering van de RCOB, het waarnemerschap van de NGK bij deze Raad te beëindigen;**
- 5. indien zich een sterk gewijzigd of ander platform aandient voor vragen rond de vertaling van de bijbel te handelen naar bevind van zaken en in dezen met voorstellen te komen voor de volgende Landelijke Vergadering.**

Vijfde zitting - 12 mei 2007

83. Toespraken vertegenwoordigers kerken uit het buitenland

Namens de Christian Reformed Church of North America zijn aanwezig de brs. G. Dykstra en P. Borgdorff.

Br. Dykstra spreekt de vergadering toe. Dit jaar viert de CRC, gesticht door Nederlandse emigranten, op allerlei plaatsen haar 150-jarig bestaan. In deze vieringen zal centraal staan wat God door ons heeft gedaan. Wij kijken terug naar het verleden, verheugen ons over het heden en willen ons toewijden aan de toekomst.

De vraagstukken waarmee de NGK zich bezighouden, lijken heel veel op die van de CRC. Ook bij ons gaat het over de plaats van vrouwen in de kerk en hoe je op Bijbels verantwoorde wijze Gods liefde en genade aan homoseksuele broeders en zusters kunt tonen.

De ontwikkelingen in de wereld hebben ook hun invloed op onze kerken. Het zendingsveld ligt niet langer in andere delen van de wereld, maar in onze eigen buurt. Dat vraagt nieuw leiderschap en training van predikanten, onderwijzers e.a. Ook de NGK besloten tot onderzoek hoe het predikambt in de toekomst moet worden ingevuld. Onder de leiding van de Heilige Geest zullen we manieren vinden om de mensen te raken met het Evangelie van Jezus Christus. We moeten het samen doen. Ik bid de Heer om een zegen voor deze vergadering en voor uw kerkgemeenschap en zie er naar uit de weg met u in de toekomst verder te gaan.

Namens Die Gereformeerde Kerken in Suid-Afrika zijn aanwezig de brs. A. le Roux du Plooy en C.J. Smit.

Br. Smit spreekt de vergadering in het Zuid-Afrikaans toe. Ook bij de GKSA staan voor een groot deel dezelfde vraagstukken op de agenda, zoals de plaats van de vrouw in de kerk en de hermeneutische uitgangspunten over bijv. homoseksualiteit. De GKSA zien de oecumenische verhoudingen in drie concentrische cirkels. In de buitenste cirkel praten we met andere kerken; in de middencirkel bestaan er oecumenische banden en in de binnenste cirkel spreken wij over oecumenische eenheid. Om een variatie op een Bijbelwoord te

gebruiken: Uw God is onze God, uw Bijbel is onze Bijbel, uw belijdenis is onze belijdenis.

De GKSA bestaan in 2009 eveneens 150 jaar en zij beleggen dan een internationale conferentie over Gereformeerde identiteit, waarvoor de NGK van harte zijn uitgenodigd. Die uitnodiging geldt ook voor een congres over hermeneutische uitgangspunten t.a.v. de vrouw in het ambt, dat volgend jaar wordt georganiseerd in Potchefstroom.

In 2009 zal voor de eerste keer zwarte en blanke kerken gezamenlijk op de synode bijeenkomen. Na langdurige gesprekken is het mogelijk geworden ook tot structurele eenheid te komen. Het begin van grote ontwikkelingen waarvoor de GKSA gebed vragen.

Wij wensen u een gezegende synode en wijsheid om te onderscheiden waarop het aankomt.

84. Rapport Commissie Contact en Samenspreking met andere kerken (CCS Buitenland) (LV2007.22.1.1)

Ds. J. Horsman geeft namens de commissie een korte toelichting. Bij bezoeken aan kerken in het buitenland blijkt dat zij veelal dezelfde problemen als wij kennen. Het bezoek aan Zuid-Afrika in 2006 heeft diepe indruk gemaakt. Ds. Horsman hoopt in juni a.s. de viering van het 150-jarig bestaan van de CRC bij te wonen.

Aan de afgevaardigden is een conceptbesluit voorgelegd.

In de eerste besprekingsronde spreekt een afgevaardigde zijn dankbaarheid uit over de hoopvolle ontwikkelingen in de GKSA in Zuid-Afrika. Voorts vraagt hij waarom wij als NGK geen officiële contacten hebben met de Gereformeerde kerken in Roemenië en Hongarije, hoewel veel plaatselijke gemeenten contacten met die kerken onderhouden.

Waardering is er voor het initiatief van de CCS allerlei studies en materiaal van buitenlandse zusterkerken toegankelijk te maken voor onze kerken.

De voorzitter van de CCS, br. A.P. de Boer, bevestigt dat in Opbouw verslag zal worden gedaan van bezoeken aan buitenlandse kerken en

aandacht zal worden geschonken aan interessante en belangrijke studies en rapporten. Ook de website van de NGK met links naar de buitenlandse kerken kan daartoe worden geraadpleegd.

Ds. Horsman geeft aan dat officiële contacten met de Gereformeerde Kerk in Hongarije nooit zijn gelegd, omdat die kerk het karakter van een brede volkskerk heeft en diverse vleugels kent, terwijl we met de CRC en GKSA meer een gemeenschappelijke gereformeerde basis hebben.

In de tweede besprekingsronde wijst een afgevaardigde op de hartelijke verbondenheid die plaatselijk wordt ervaren in de contacten met kerken in Oost-Europa, ook al is er sprake van verschillende belijdenisgeschriften.

Een andere afgevaardigde doet – met het oog op de contacten in de toekomst – de suggestie meer gelegenheid te creëren voor ontmoetingen tussen studenten in de theologie, in samenwerking met bijv. de CRC en GKSA.

Ds. Horsman wijst erop, dat de commissie tot op heden werkt vanuit de contacten in het verband van de oude Gereformeerde Oecumenische Synode. Het is aan de kerken of deze aanpak voortgezet moet worden. Hij waarschuwt niet te veel hooi op de vork te nemen.

Br. De Boer merkt op, dat contacten met lokale gemeenten in het buitenland waardevol zijn. Daarvoor zijn contacten op het niveau van kerkverbanden niet persé nodig. Als de kerken menen, dat ook voor de CCS hier een taak ligt, zal daar eerst verder over moeten worden nagedacht.

De preses stelt het conceptbesluit aan de orde.

De kerken, in Landelijke Vergadering te Zwolle bijeen,

**hebben dankbaar kennisgenomen
van het rapport van de Commissie voor Contact en Samenspreking
met andere kerken, deel Buitenland;**

besluiten

- 1. het door de commissie gevoerde beleid goed te keuren;**
- 2. de commissie décharge te verlenen voor de verrichte werkzaamheden gedurende de verslagperiode;**

dragen de commissie op

- 1. contacten te blijven zoeken en onderhouden met Die Gereformeerde Kerke in Suid-Afrika, de Églises Réformées Evangéliques Indépendantes de France, de Vrije Kerken van Oost-Soemba, de Christian Reformed Churches of Australia, The Reformed Church of Japan, de Christian Reformed Church in North America, de Orthodox Presbyterian Church (VS), de Presbyterian Church in Korea en eventuele andere kerken van gereformeerd belijden;**
- 2. de wenselijkheid en mogelijkheid te onderzoeken van een zusterkerkrelatie met de Spaanse reformatorische kerken van Barcelona en Tenerife;**
- 3. zich te bezinnen op de mogelijkheid van een faciliterende rol ten aanzien van contact met en steun aan plaatselijke kerken in landen waar totnogtoe geen contacten mee bestaan, door gebruikmaking van contacten met internationaal werkende organisaties, kerkleden die zijn uitgezonden naar andere landen e.d.;**
- 4. voort te gaan met het verstrekken van informatie over onze kerken aan belangstellenden via internet;**
- 5. bezinningsmateriaal uit buitenlandse kerken toegankelijk te maken o.a. via Opbouw en internet voor onze kerken, voor zover dit materiaal voor de eigen bezinning van belang kan zijn;**
- 6. aan de kerken met het oog op de komende Landelijke Vergadering te rapporteren over haar werkzaamheden.**

Dit besluit wordt met algemene stemmen genomen.

85. Besluitvorming Commissie Contact en Samenspreking met andere kerken (CCS Binnenland) (LV 2007.22.2.1)

(gedachtewisseling en besluit zijn aansluitend aan agendapunt 38 in het verslag van de derde zitting opgenomen)

86. Rapport Raad van Toezicht Nederlands Gereformeerd Jeugdwerk (LV2007.48.1 en 48.2)

Namens de Raad van Toezicht NGJ zijn aanwezig br. J.W. Bosman, br. A. Maliepaard en zr. H. van de Beek.

Br. Maliepaard presenteert een overzicht van de opzet, aanpak, visie en werkzaamheden van het NGJ. Daaruit blijkt onder meer dat vanuit onze kerken steeds vaker een beroep op het NGJ wordt gedaan.

In de eerste besprekingsronde vraagt een afgevaardigde naar de toekomstvisie van het NGJ, aangezien hij een groeiende afstand bespeurt tussen de huidige generatie en de jongeren.

Een andere afgevaardigde spreekt zijn waardering uit voor het werk van het NGJ en informeert naar de samenwerking met het jeugdwerk van de CGK en GKV.

Br. Maliepaard legt uit dat in het jeugdwerk met drie begrippen wordt gewerkt: *belong*, *believe* en *behave*. Lag vroeger het accent op het gedrag (*behave*), tegenwoordig is het gevoel dat je erbij hoort (*belong*) heel belangrijk. Als we als kerken de jongeren dat gevoel geven, heeft het jeugdwerk toekomst en ontstaan er veel mogelijkheden.

Br. Bosman geeft aan, dat het NGJ primair het jeugdwerk binnen de NGK ondersteunt en daarbij samenwerkt met de CGJO (Christelijk Gereformeerd) en waar mogelijk eveneens met de HGJB (Gereformeerde Bond) en de GKV.

In de tweede besprekingsronde wordt door afgevaardigden het volgende aan de commissie voorgelegd:

- ♦ Hoe benader je jongeren die verder van de kerk afstaan dan de gemiddelde jeugd? Wat kan de kerk doen om hen weer binnen de gemeente te krijgen?

- ✦ Waar moet de grootste omslag plaatsvinden, bij de ouderen (die nog op de *behave*-lijn zitten) of bij de jongeren?
- ✦ Bij het *belong* zit de zekerheid van Gods Verbond: we horen erbij. Maar er ligt wel een dilemma. Hoe ontwikkelen we bij jongeren dát *belong*-gevoel. *Believe* en *behave* vormen daartoe toch de basis?
- ✦ Willen wij de jeugd behouden, dan moeten wij onze traditionele instelling prijsgeven en de oude boodschap in nieuwe vormen brengen.

Br. Bosman noemt in zijn beantwoording enkele hoofdlijnen. Het gaat allereerst om de inhoud, maar de vorm moet aansluiten bij de leefwereld van de jongeren. Randjongeren zullen alleen via jongeren bereikt kunnen worden. Om het werk te doen slagen is gebed onmisbaar. Wees authentiek in wat je doet. Het leven met God en het volgen van Jezus heeft consequenties. Dat accepteren jongeren.

Hierna wordt het conceptbesluit aan de vergadering voorgelegd.

De kerken, in Landelijke Vergadering te Zwolle bijeen,

hebben dankbaar kennisgenomen van het rapport van de Raad van Toezicht van het Nederlands Gereformeerd Jeugdwerk;

besluiten

- 1. het door de Raad gevoerde beleid goed te keuren;**
- 2. de bijdrage van de kerken te handhaven op € 1,00 per lid;**
- 3. de Raad décharge te verlenen voor de verrichte werkzaamheden gedurende de verslagperiode;**
- 4. de opdracht van de Raad te continueren;**
- 5. de Raad op te dragen de kerken te rapporteren over haar werkzaamheden met het oog op de volgende Landelijke Vergadering.**

Dit besluit wordt met algemene stemmen genomen.

88. Brief en Rapport Commissie Zending en Hulpverlening (LV2007.49.1 en 49.2)

Namens de Commissie Zending en Hulpverlening zijn aanwezig ds. J. Bouma, ds. D.W. Fijan, ds. H. van der Velde, ds. M.J. Strengholt, zr. G.S. Rietkerk en br. D. Eikelboom.

Br. P. Borgdorff van de CRC geeft op verzoek een toelichting op de organisatie van het zendings- en hulpverleningswerk. De CRC gaat uit van twee principes. Ten eerste dat de kerk maar één missie heeft. De bediening is aan de kerk gegeven en kan veel dimensies en uitingvormen hebben, maar komt uiteindelijk op hetzelfde neer. Ten tweede dat we in een “global village” leven. Afstanden bestaan als zodanig niet meer. In het verleden kreeg ieder nieuw project een commissie met een budget. De veranderende omstandigheden vroegen om een nieuwe aanpak. Dit heeft ertoe geleid dat er nu sprake is van één zendingscommissie met verschillende afdelingen, eigenlijk onderafdelingen van een doelstelling. Deze aanpak verhoogt de effectiviteit van de zending. Al noemen sommigen deze ontwikkeling centralisatie, ze dient de zo goed mogelijke vervulling van de taak die de Heer ons op de schouders legt.

In een toelichting op het rapport roept br. Eikelboom in herinnering dat de vorige LV heeft vastgesteld dat de situatie op het gebied van de zending toenemend complex is en dat het noodzakelijk is om onder de kerken door bundeling van krachten meer bekendheid en meer enthousiasme voor de zending te kweken. Binnen de CGK en GKV is meer slagkracht door een centrale organisatie. De LV meende dat er ruimte is voor een orgaan, dat landelijk meer sturend en stimulerend werkt op het gebied van zending en hulpverlening. De verantwoordelijkheid van de zendende kerken zou daarbij gewaarborgd moeten blijven.

Een enquête in eigen kring heeft duidelijk gemaakt dat er veel betrokkenheid is bij het eigen zendingswerk en bij interkerkelijke projecten. De betrokkenheid voor het traditionele zendingswerk neemt echter af. Iets meer dan 50% van de ondervraagden staat positief

Verslag vijfde zitting (agendapunten 83-89)

tegenover een centraal orgaan. De 42% die afwijzend reageerde, vreest gevaar voor bureaucratie, hoge kosten, vergroting afstand kerk/zending en dwarsbomen van plaatselijke initiatieven.

Br. Eikelboom geeft aan dat het te vormen centraal orgaan zich moet richten op advies, voorlichting en uitwisseling van informatie en coördinatie. Beoogd wordt een kleine netwerkorganisatie die de deskundigheid binnen onze kerken bij elkaar brengt en die motiverend en stimulerend actief is met als doel de betrokkenheid van kerken en gemeenteleden te vergroten.

De commissie stelt voor het steunpunt als stichting of als kerkelijke instelling onder de LV te brengen. Een consulent voor twee dagen per week kan niet alleen als motor voor het werk fungeren, maar ook als coördinator, als deskundige, als inspirator met inschakeling van taakgroepen.

De kosten komen uit op plm. € 0,80 per lid en worden voornamelijk gevormd door de vergoeding voor de consulent. De verantwoordelijkheid voor bestaande zendingsprojecten blijft bij de kerken.

In de eerste besprekingsronde brengen afgevaardigden het volgende naar voren:

Goed voorstel, maar de aanpak is wel erg minimaal. Van een consulent voor twee dagen in de week wordt heel veel verwacht. De gevraagde bijdrage is laag.

De regio Den Haag juicht een landelijke en coördinerende aanpak toe, mits het geen grote, uitgebreide organisatie wordt.

De regio Arnhem vraagt zich af of de oprichting van een steunpunt de betrokkenheid van de kerken zal vergroten. Een top-down benadering draagt niet bij aan de vergroting van de betrokkenheid. De opdracht is breed, twee dagen is weinig. Verder ontbreekt in de kerken een eenduidige visie op zendingswerk. Met het oog op het verbeteren van de samenwerking tussen de huidige organisaties in onze kerken beveelt de regio de instelling van een ambtelijke commissie aan.

Verslag vijfde zitting (agendapunten 83-89)

De regio's Harderwijk en Alkmaar-Zaandam betwijfelen of er wel behoefte is aan een landelijk steunpunt. Ook de kosten zijn een punt van zorg.

De regio Schiedam betwijfelt of de genoemde knelpunten via een landelijk steunpunt en de inzet van een consultant in deeltijd opgelost worden en doet de suggestie om de krachten regionaal of per project te bundelen.

De regio Kampen is van mening dat de commissie goede argumenten aandraagt voor het oprichten van een steunpunt en kan zich vinden in de aanbevelingen van de commissie. Ze verzoekt na te gaan of het steunpunt kan worden ondergebracht in het gebouw van de GKV, zodat door de aanwezigheid van meerdere bij zending en hulpverlening betrokken organisaties goede uitwisseling van kennis en inzicht kan plaatsvinden. Het profiel van de consultant is tamelijk algemeen omschreven. Wellicht is het goed dit aan te scherpen.

De kerken in de regio Dordrecht-Gorinchem delen de zorg over het gebrek aan betrokkenheid, maar twijfelen over het aanstellen van een consultant. Als zelfs de aanwezigheid van zendingswerkers de gemeente niet bij het werk betreft, is een consultant dan de oplossing? We moeten vanaf de basis beginnen: in de kerkdiensten regelmatig de aandacht richten op de zending. Gaat een steunpunt de taken van de zendingscommissies overnemen? Zijn taak moet zich richten op adviserende en dienstverlenende activiteiten en niet op leiding geven aan het zendingswerk. Kunnen we aanleunen tegen deputaatschappen van GKV en CGK?

De regio Amsterdam-Haarlem kan instemmen met het voorstel van de commissie, zij het dat het takenpakket van de consultant wel wat bescheidener zal moeten zijn. Wat is de oorzaak van de afnemende betrokkenheid? Wellicht kan de versplintering een oorzaak zijn. Bij langlopende projecten kan een zekere slijtage optreden. Daarnaast zijn er kortlopende projecten, waar jongeren enthousiast aan meewerken. Het kerkelijke zendingswerk blijft dan wat in de schaduw. Zou een jaarlijkse uitgave van enkele bulletins, waarin naast het reguliere zendingswerk ook aandacht wordt gegeven aan allerlei projecten waarin gemeenteleden werkzaam zijn, niet meer effect sorteren?

Verslag vijfde zitting (agendapunten 83-89)

Als reactie op wat door de afgevaardigden naar voren is gebracht, geeft br. Eikelboom aan blij te zijn met de bevologenheid voor het zendingswerk die in de bijdragen doorklonk. In het rapport worden een aantal primaire en secundaire taken van de consulent genoemd. De bedoeling is gebruik te maken van een netwerkorganisatie. Hij moet via taakgroepen gebruik maken van kennis en kunde die aanwezig zijn. Synergie is het kernbegrip.

Hoewel de interesse voor het traditionele zendingswerk afneemt, is br. Eikelboom positief gestemd over de betrokkenheid voor zendingswerk in het algemeen. Hij wijst op de vele jongeren die actief zijn op een breed terrein.

Het aanstellen van een consulent alleen zal de betrokkenheid niet doen toenemen. Hij zal helder moeten communiceren wat het moderne zendingswerk inhoudt en zo ook een bijdrage moeten leveren aan het enthousiast maken van jongeren. Het geven van een presentatie door zendingswerkers is niet voldoende. Zij werken in een heel andere cultuur en weten niet altijd hoe ze mensen hier moeten benaderen.

Ook voorbereiding van zendingswerkers op hun werk zal een belangrijke taak van de consulent zijn.

De commissievoorstellen beogen geen centraal orgaan, geen fusie, maar een platform, waarin kennis en energie worden samengebracht om het zendingswerk te bevorderen. Het is geen top-down structuur, maar het samenbrengen van en het samenwerken met bestaande organisaties om de zending dichterbij de gemeenten te brengen door middel van taakgroepen.

Samenwerking met de GKV is al wel overwogen, maar nog niet uitvoerig onderzocht. Huisvesting zal in overleg met de consulent worden gekozen. We zullen zo enigszins mogelijk aanschuiven bij een organisatie of kerk.

Ds. Van der Velde wijst erop, dat wij een kleine kerkgemeenschap vormen met kleine gemeentes. Het kan dan een stimulans zijn om te zien welke grote dingen er elders gebeuren. Het steunpunt is een bruggehoofd om een veelheid van activiteiten te bundelen en een centraal punt te creëren, waar men terecht kan voor informatie en advies.

Verslag vijfde zitting (agendapunten 83-89)

Ds. Fijan is van mening dat de plaatselijke betrokkenheid ook is teruggelopen, omdat die eigenlijk alleen bestaat uit een financiële bijdrage zonder het daadwerkelijk dragen van verantwoordelijkheid. Aanleunen tegen het werk van de GKV en CGK is een mogelijkheid. Overigens worstelen ook GKV en CGK met het probleem van de betrokkenheid, juist vanwege een te sterke centralisatie. Beschikbaarheid van informatie is geen garantie voor betrokkenheid. Daarom kiest de commissie voor de meer persoonlijke benadering via een consulent.

De preses constateert, dat sommige regio's moeite hebben met een bepaalde vorm van centralisatie. Hij pleit voor consistentie in de besluitvorming en herinnert de vergadering aan de breed gedragen uitspraak van de LV Lelystad. Wanneer een landelijk steunpunt niet de geëigende weg is, ligt wel de vraag voor hoe het dan zou moeten.

**[100] Rapport Commissie Zending en Hulpverlening (vervolg)
(LV2007.49.1 en 49.2)**

(voortgezette bespreking en besluitvorming vonden plaats in de zesde zitting)

Namens de commissie zijn aanwezig br. D. Eikelboom en ds. H. van der Velde.

Br. Eikelboom geeft aan dat de commissie naar aanleiding van de vorige besprekingsronde enkele wijzigingen in het concept besluit heeft aangebracht. Daarmee wil ze de vrees wegnemen voor centralisatie van het zendingswerk en het gevaar dat de consulent allerlei taken van de gemeenten gaat overnemen. De consulent zal worden bijgestaan door taakgroepen, bestaande uit deskundige vrijwilligers, die adviserend en stimulerend zullen werken. Er moet een goede en actieve communicatie tussen de diverse activiteiten tot stand komen. Jongeren moeten meer actief bij zending betrokken worden. Dat alles vraagt een sterk steunpunt.

De commissie kiest na de recente wijziging van het AKS voor de juridische vorm van een kerkelijke instelling. Dat betekent een sterke

Verslag vijfde zitting (agendapunten 83-89)

band tussen LV en Steunpunt. Er is grote unanimititeit in de breed samengestelde commissie over de voorstellen die nu zijn gedaan.

In de tweede besprekingsronde vragen de afgevaardigden (nogmaals) aandacht voor de volgende punten:

- ✦ de afnemende betrokkenheid op het zendingswerk raakt mogelijk het reguliere zendingswerk, maar niet de kortlopende, kleinschalige projecten.
- ✦ het nut van een steunpunt: kan een commissie niet voor landelijke overkoepeling zorg dragen?
- ✦ het nut en de taak van de consulent.
- ✦ de uitdrukking 'missionaire taak'. Die duidt op een directe invulling, terwijl het gaat om missionaire openheid en gerichtheid van de gemeente op de wereld.
- ✦ de topdown benadering.
- ✦ de kosten en de kostenbeheersing, mede gegeven de brede taakstelling van de consulent.
- ✦ de noodzaak van inspirerende communicatie

Br. Eikelboom maakt in zijn beantwoording duidelijk dat de commissie wil vasthouden aan het aanstellen van een consulent, omdat het gaat om een specialistisch onderwerp, dat ook internationale aspecten heeft. Dat vereist een andere kijk op zending.

Het steunpunt zal niet alleen bestaan uit de consulent. Er moeten ook een goed functionerend bestuur en deskundige taakgroepen zijn.

Voor de langere termijn is er iemand nodig die over voldoende tijd en deskundigheid beschikt om de taken die als noodzakelijk worden gezien op zich te nemen. Risico van uitbreiding van de taak van de consulent is zeker aanwezig, maar daarover beslist de LV.

De preses vraagt de vergadering zich uit te spreken of er al of niet een landelijk steunpunt moet komen, waarbij voor twee dagen per week een consulent wordt aangesteld.

Dit voorstel wordt met 23 stemmen voor aanvaard; 12 afgevaardigden wijzen het voorstel af; er zijn 7 onthoudingen.

In de toelichting op het ontwerpbesluit geeft br. Eikelboom aan dat er zeker gebruik zal gemaakt worden van de kennis en inzichten van zusterkerken, maar de commissie geeft er de voorkeur aan, dat nog niet in een besluit vast te leggen.

Als juridische vestigingsplaats is in het concept reglement gekozen voor Bunschoten-Spakenburg.

De preses legt de volgende besluittekst aan de vergadering voor:

De kerken, in Landelijke Vergadering te Zwolle bijeen,

hebben dankbaar kennis genomen van het rapport van de Commissie Zending en Hulpverlening (hierna: het rapport);

stellen vast

- 1. de missionaire roeping in woord en daad is een Bijbels kenmerk van het kerkzijn en primair een taak van de plaatselijke gemeente;**
- 2. aan deze taak wordt vorm gegeven - hetzij kerkelijk gebonden, hetzij niet kerkelijk gebonden – door het starten van eigen projecten en/of het ondersteunen van bestaande, gezamenlijke projecten;**
- 3. de betrokkenheid bij en financiële verantwoordelijkheid voor zending en hulpverlening plaatselijk en gezamenlijk nemen af in vele van onze kerken. Dit verdraagt zich niet met de hierboven genoemde missionaire taak;**
- 4. de zorg omtrent de ontwikkeling van het zendingswerk, die al werd geuit in de opdracht aan de Commissie Zending en Hulpverlening door de Landelijke Vergadering te Lelystad, blijkt na onderzoek gerechtvaardigd te zijn en roept om gezamenlijke actie ter stimulering van onze missionaire visie en betrokkenheid;**

overwegen

dat de motivatie voor het vervullen van de missionaire taak kan worden verbeterd door

- 1. toeneming van organisatorische professionalisering bij opzet en uitvoering van deze missionaire taak;**
- 2. praktische ondersteuning van lopende projecten en goede voorlichting en/of advisering bij het opstarten van nieuwe projecten;**
- 3. het hebben van een centraal adres voor het geven van informatie;**
- 4. het tot stand brengen van een inspirerende communicatie ten aanzien van zending en hulpverlening;**

spreken uit

- 1. de best passende vorm om in de behoefte aan ondersteuning en advies te voorzien, vindt plaats door het oprichten van een landelijk steunpunt voor zending en hulpverlening met een bestuur dat zich bezighoudt met de taken als gemeld in het rapport, en bij welk steunpunt een consulent werkzaam kan zijn met de taken als omschreven in het rapport (waarbij het bestuur prioritering en verdere invulling van deze taken bepaalt);**
- 2. het oprichten van een landelijk steunpunt met betrekking tot zending en hulpverlening ondersteunt en stimuleert de plaatselijke verantwoordelijkheid van de kerken en daaraan gelieerde zendingsorganisaties;**

besluiten

- 1. hierbij een Nederlands Gereformeerd Steunpunt Zending en Hulpverlening (kortweg: NGSZH) op te richten, zijnde een kerkelijke instelling naar artikel 31.4 AKS met het Reglement dat is aangehecht;**
- 2. dat het moderamen van de huidige Landelijke Vergadering bij separaat besluit de bestuursleden van het NGSZH benoemt, in beginsel uit leden van de Commissie Zending en Hulpverlening;**

- 3. voor het totale werk van het NGSZH voor de komende drie jaar een omslag vast te stellen van € 0,80 per lid en de inning daarvan op te dragen aan de Financiële Commissie;**
- 4. de Commissie Zending en Hulpverlening décharge te verlenen en te ontbinden.**

De vergadering stemt unaniem in met het besluit.

De preses stelt het door de commissie voorgestelde concept reglement aan de orde.

Een afgevaardigde stelt voor de maximale zittingstermijn in artikel 4 lid 5 te stellen op 9 jaar, zulks in overeenstemming met de afspraken voor andere commissies.

De commissie neemt dit over.

De vergadering stemt unaniem in met het reglement van orde, waarbij het moderamen de vrijheid krijgt nog enkele taalkundige wijzigingen aan te brengen.

89. Rapport Commissie voor Categorieel Pastoraat (LV2007.19.1.1 en 19.1.2)

Namens deze commissie zijn aanwezig: br. B. Verheij, ds. C. Smit, ds. J.D. Smit, br. H.C.F. van den Berg en br. P.A. van Veelen.

Br. Van den Berg geeft een toelichting bij respectievelijk de voorstellen 3, 4 en 6.

De overheid heeft de neiging om allerlei zaken naar zich toe te trekken en de kerken min of meer op een zijspoor te rangeren. In de gezondheidszorg en bij het justitiepastaat vinden steeds vaker benoemingen plaats zonder overleg met de kerken en zonder aanwezigheid van ambtelijke pastores. Het is dus nodig de vinger aan de pols te houden en de opdracht aan de commissie te herbevestigen.

De LV Lelystad 2004 heeft een mandaat verstrekt om toe te treden tot het Interkerkelijk Dovenpastaat. Overleg met het IDP heeft geleid tot een voorstel, waaraan financiële consequenties verbonden zijn.

Verslag vijfde zitting (agendapunten 83-89)

De nadruk op de relevantie van het christelijk geloof voor de samenleving hangt direct samen met het werk van de categoriale pastores. Hoe actueel zijn wij met het Woord van God in de samenleving waarin wij opereren? Begrijpen wij als kerken wat er in de wereld leeft? Is de kerk wel nuttig voor en dienstbaar aan de samenleving?

In de eerste besprekingsronde komt het volgende naar voren:

Meerdere afgevaardigden spreken namens hun regio uit moeite te hebben met de bijdrage van € 1 per jaar voor het IDP. Dat is niet conform het besluit van de LV Lelystad 2004 en gemeenten die het IDP al steunen moeten dubbel afdragen.

Een afgevaardigde vraagt om een richtlijn, zodat duidelijk is wanneer een omslagstelsel wordt toegepast.

De regio Arnhem verzoekt het moderamen bij de commissies erop aan te dringen dat zij de stukken voor de LV 2010 tijdig indienen, opdat eerst de kerkenraden en daarna de regiovergaderingen zich kunnen uitspreken. Als tegenprestatie voor het behoud van het predikantschap wordt bepleit, dat ambtsdragers die een bijzondere opdracht vervullen in het categoriaal pastoraat, iets voor de kerk en het kerkverband (blijven) doen.

Ten aanzien van voorstel 6 wordt opgemerkt dat het toch vanzelfsprekend is dat de prediking relevant is voor de samenleving. Een afgevaardigde vindt het voorstel overbodig en enigszins beschamend als de LV daarover een uitspraak zou doen. Een ander vraagt zich af wat bedoeld wordt met relevantie. De formulering is nu te abstract.

In de formulering van voorstel 7 proeft een afgevaardigde dat de kerken hierin passief zouden zijn, terwijl juist vanuit de kerken zoveel vrijwilligers actief zijn in o.a. de gezondheidszorg. Ook betwijfelt hij dat er veel kerken zijn die hun predikant voorstellen zich beschikbaar te stellen voor het categoriaal pastoraat. Dit is meer een taak van de commissie.

Verslag vijfde zitting (agendapunten 83-89)

Br. Van den Berg stelt in zijn beantwoording dat de bijdrage van € 1 per lid voor het IDP de consequentie is van het aanstellen van een parttime predikant, in overeenstemming met het besluit van de vorige LV. Over die financiële gevolgen is in Lelystad niet expliciet gesproken. Vandaar dat de commissie nu een uitspraak van de vergadering vraagt.

Predikanten die zijn afgestaan voor het categoriaal pastoraat zijn van harte bereid de kerken te helpen met hun kennis en ervaring. Het stelt teleur dat de kerken zo weinig van hun expertise gebruik maken.

De voorstellen 6 en 7 worden inderdaad niet praktisch ingevuld. Toch wil de commissie dit punt genoemd hebben. Categoriaal werkende pastores constateren een zekere vervreemding tussen kerk en samenleving.

Kerkenraden worden niet gevraagd hun predikant op te roepen over te stappen naar het categoriaal pastoraat. Wel zou echter in allerlei organen binnen onze kerken meer aandacht besteed kunnen worden aan de mogelijkheden van het categoriaal pastoraat.

Ds. C. Smit bevestigt dat predikanten die werkzaam zijn in het categoriaal pastoraat zich voor 100% predikant in de NGK voelen. Zij ervaren het niet als een gunst, dat de kerken hen afstaan. Ze zijn beroepen voor het werk dat ze doen.

De voorstellen waarin gesproken wordt over relevantie komen voort uit de eigen ervaringen in het werk. De categoriaal pastores zijn a.h.w. de voorhoede van de kerk. Er is in onze samenleving grote behoefte aan zinbeleving en zingeving. De hofleveranciers daarvoor, de kerken, spreken hierover in een taal die door de wereld niet verstaan wordt. Dat de kerken relevant zijn is buiten kijf. Toch hebben zij op een of andere manier het contact op dit gebied verloren. Het voorstel van de commissie vervult een signaalfunctie.

De preses gaat in op de besluitvorming van de LV Lelystad over het dovenpastoraat. De vergadering heeft toen een voorstel afgewezen om te komen tot aanstelling van een pastoraal opbouwwerker onder doven, waarvoor een bijdrage van € 0,25 per lid werd gevraagd. Het voorstel om toe te treden tot het IDP en de commissie opdracht te geven te

kijken naar een parttime predikant is wel aanvaard. Daarbij bestond de indruk dat het een los stond van het ander. De commissie geeft nu aan dat toetreding tot het IDP alleen kan onder voorwaarde van aanstelling van een parttime predikant.

Br. Van den Berg bevestigt dat toetreding tot het IDP een financiële bijdrage vraagt van plm. € 28.000, voldoende voor het bekostigen van een parttime predikant.

In de tweede besprekingsronde geven de afgevaardigden van de regio Arnhem aan geen voorstander te zijn van aansluiting bij het IDP.

[106] Commissie Categorieaal Pastoraat (vervolg)
(LV2007.19.1.1 en 19.1.2)

(de bespreking van het voorstel en de besluitvorming vonden plaats in de zesde zitting)

Aan de vergadering worden twee voorstellen voorgelegd, opgesteld door het moderamen in nauw overleg met de commissie. Het eerste betreft het categoriaal pastoraat, het tweede de participatie in het IDP.

Na de bespreking van het eerste voorstel wordt een aangepast conceptbesluit aan de vergadering voorgelegd:

De kerken, in Landelijke Vergadering te Zwolle bijeen,

hebben dankbaar kennisgenomen van het rapport van Commissie van de Nederlands Gereformeerde Kerken voor Categorieaal Pastoraat,

spreken uit

- 1. het door de commissie gevoerde beleid goed te keuren;**
- 2. het door de commissie opgestelde beleidsstuk integraal te aanvaarden, zodat het als uitgangspunt kan dienen voor de in de komende periode te verrichten werkzaamheden;**

besluiten

- 1. dat het van groot belang is voor zowel de categoriaal pastores als de kerken samen te zoeken naar een bij het Evangelie passende rol en plaats binnen de cultuur waarvan we deel uitmaken;**
- 2. dat omdat de categoriale pastores door hun plaats en werk in de samenleving kwetsbaar zijn in hun verbondenheid met de kerken, de kerken alert zijn op de band met hen en er zorg voor dragen dat zij zowel zendende als dragende instantie blijven voor het werk van de categoriale pastores;**
- 3. predikanten in haar midden met gaven voor deze vorm van pastoraat op te roepen om te reageren op toekomstige vacaturemeldingen;**
- 4. te bevestigen dat de Commissie Categoriaal Pastoraat een actieve rol heeft te vervullen jegens hen die als ambtsdragers in de zin van artikel 11.2 van het AKS namens de NGK een bijzondere opdracht in de gezondheidszorg (gaan) vervullen;**
- 5. nadrukkelijk onder de aandacht van de kerken te brengen dat diegenen die zich in onze kerken inzetten voor mensen met somatische klachten, psychiatrische problemen of een verstandelijke beperking én voor hen die in een huis van bewaring of andere Penitentiaire Inrichting verblijven, gebruik kunnen maken van de expertise die bij onze Geestelijke Verzorgers aanwezig is;**
- 6. de commissie décharge te verlenen voor de verrichte werkzaamheden gedurende de verslagperiode;**
- 7. de opdracht van de commissie te continueren;**
- 8. de commissie op te dragen de kerken te rapporteren over haar werkzaamheden met het oog op de volgende Landelijke Vergadering.**

Het besluit wordt met één onthouding genomen.

De preses stelt het moderamenvoorstel inzake het dovenpastoraat aan de orde. Hij wijst erop, dat het CCP-voorstel verstrekkender is dan het

Verslag vijfde zitting (agendapunten 83-89)

voorstel van het moderamen. Het eerste hield in toetreden tot het IDP (bijdrage € 28.000) en een dovenpastor aanstellen. Het moderamen stelt voor alsnog het besluit van Lelystad uitvoeren.

In de bespreking geven enkele afgevaardigden aan hoe zij de besluiten van LV Lelystad 2004 verstaan:

Er is alleen bepaald, dat er gekeken zal worden naar de mogelijkheid voor het aanstellen van een dovenpastor; het voorstel om daarvoor een budget beschikbaar te stellen, is verworpen.

De vergadering heeft ingestemd met een onderzoek of er een (parttime) predikant in onze kerken is, die ruimte heeft om die taak op zich te nemen. Dat is niet gelukt, hetgeen betekent dat we er nu van afzien.

De besluiten geven de mogelijkheid twee kanten op te redeneren.

Ds. Mudde stelt dat de LV Lelystad besloten heeft, deel te nemen in het IDP en te zoeken naar een deeltijdpredikant, die door de CSK ondersteund zou kunnen worden. Als de CCP deze opdracht had uitgevoerd, was er al een predikant voor het dovenpastoraat aangesteld. Het enige wat de LV Zwolle 2007 heeft te doen is de besluiten uitvoeren die de LV Lelystad 2004 genomen heeft.

De preses brengt het volgende conceptbesluit in stemming:

De kerken, in Landelijke Vergadering te Zwolle bijeen,

hebben kennisgenomen van het voorstel van de Commissie van de Nederlands Gereformeerde Kerken voor Categorieel Pastoraat om deel te nemen aan het Interkerkelijk Dovenpastoraat (IDP) en van de voorwaarden waaronder deze deelname mogelijk is;

stellen vast

- 1. dat de LV van Lelystad 2004 met betrekking tot het IDP heeft besloten om te gaan participeren in het IDP;**

- 2. in overleg met het IDP te zoeken naar een dienstdoende predikant die in deeltijd het dovenpastoraat op zich neemt;**

overwegen dat de CCP

- 1. niet is toegekomen aan het in overleg met het IDP zoeken naar een dienstdoende predikant die in deeltijd het dovenpastoraat op zich neemt;**
- 2. heeft aangegeven dat betrokkenheid op het IDP zich maar zeer moeilijk laat verenigen met de eigenlijke taak van de commissie;**

besluiten

- 1. alsnog uitvoering te geven aan de LV van Lelystad 2004 genomen besluiten;**
- 2. een commissie in te stellen die**
 - a. namens de kerken gaat participeren in het IDP;**
 - b. in overleg met het IDP onderzoek doet of een Nederlands Gereformeerde predikant bereid is om in deeltijd als dovenpastor in het IDP te functioneren;**
- 3. de bijdrage in de kosten voor deelname aan het IDP vast te stellen op € 1,00 per lid.**

Dit besluit wordt met 13 stemmen tegen verworpen. Er worden 11 stemmen voor uitgebracht en er zijn 15 onthoudingen.

Met dit besluit blijft het besluit van Lelystad in tact. De preses nodigt de afgevaardigden uit met nieuwe voorstellen te komen om tot een goede afronding van dit onderwerp te komen.

[106] Commissie Categorieaal Pastoraat (vervolg 2)
(LV2007.19.1.1 en 19.1.2)

(de voortzetting van de bespreking en de besluitvorming vonden plaats in de zesde zitting)

Ds. K. Muller, ds. P.J.H. Krol en br. S. Kadijk hebben elk een nieuw conceptbesluit voorbereid.

Ds. K. Muller stelt voor te besluiten dat voor dit moment wordt afgezien van actieve deelname in het IDP en attent te blijven op mogelijkheden om dat in de toekomst alsnog te doen.

Br. Kadijk stelt voor om een Commissie Dovenpastoraat in te stellen die namens de kerken participeert in het IDP en in overleg met het IDP zoekt naar een Nederlands Gereformeerde predikant die de zorg voor doven in een bepaalde regio van de bij het IDP aangesloten kerken op zich neemt.

Ds. Krol stelt voor een commissie in te stellen die voor de volgende LV een nieuw voorstel formuleert.

De preses brengt de drie voorstellen in stemming.

Het voorstel van ds. Muller krijgt steun van 11 afgevaardigden; het voorstel van br. Kadijk van 6 afgevaardigden en dat van ds. Krol van 19 afgevaardigden. Hiermee is het voorstel van ds. Krol aangenomen.

Na enige taalkundige aanpassingen wordt het volgende conceptbesluit aan de vergadering voorgelegd:

De kerken, in Landelijke Vergadering te Zwolle bijeen,

overwegen

1. dat de LV Lelystad 2004 betreffende het dovenpastoraat het besluit heeft genomen:

- a. De kerken gaan deelnemen aan het IDP en de commissie krijgt opdracht te kijken naar de mogelijkheid van een parttime predikant als dovenpastor, die mogelijk via de CSK ondersteund zou kunnen worden.*
- b. De kerken stellen een budget beschikbaar voor een opbouwwerker zoals voorgesteld door de commissie; deze wordt aangesteld voor maximaal één dag per week (omslag 0,24 B 0,27 eurocent per ziel). Verder krijgt de CDP de opdracht te onderzoeken hoe een en ander juridisch*

uitgewerkt zou kunnen worden, en of in de komende jaren uitbreiding van het aantal uren gewenst is.

2. dat zij zelf in de 6e zitting d.d. 1 juni 2007 van de Landelijke Vergadering Zwolle 2007 betreffende het dovenpastoraat het volgende conceptbesluit hebben verworpen:

De kerken, in Landelijke Vergadering te Zwolle bijeen, hebben kennisgenomen van het voorstel van de Commissie van de Nederlands Gereformeerde Kerken voor Categorieel Pastoraat om deel te nemen aan het Interkerkelijk Dovenpastoraat (IDP) en van de voorwaarden waaronder deze deelname mogelijk is;

stellen vast

1. *dat de LV van Lelystad 2004 met betrekking tot het IDP heeft besloten om te gaan participeren in het IDP;*
2. *in overleg met het IDP te zoeken naar een dienstdoende predikant die in deeltijd het dovenpastoraat op zich neemt;*

overwegen dat de CCP

1. *niet is toegekomen aan het in overleg met het IDP zoeken naar een dienstdoende predikant die in deeltijd het dovenpastoraat op zich neemt;*
2. *heeft aangegeven dat betrokkenheid op het IDP zich moeilijk laat verenigen met de eigenlijke taak van de commissie;*

besluiten

1. *alsnog uitvoering te geven aan de door LV Lelystad 2004 genomen besluiten;*
2. *een commissie in te stellen die*
 - a. *namens de kerken gaat participeren in het IDP;*

Verslag vijfde zitting (agendapunten 83-89)

- b. in overleg met het IDP onderzoek doet of een Nederlands Gereformeerde predikant bereid is om in deeltijd als dovenpastor in het IDP te functioneren;*
- c. de bijdrage in de kosten voor deelname aan het IDP vast te stellen op € 1,00 per lid.*

- 3. dat deze beide beslissingen zich niet met elkaar laten verenigen;
- 4. dat dit om een oplossing vraagt;

besluiten

- 1. een commissie in te stellen in elk geval bestaande uit:
 - een lid van het moderamen van de LV Lelystad 2004
 - een lid van het moderamen van de LV Zwolle 2007
 - een lid van de Commissie Categorieaal Pastoraat
- 2. deze commissie op te dragen de volgende LV te dienen met een voorstel om, zoveel mogelijk recht doende aan de genomen beslissingen, uit deze impasse te komen.

Het besluit wordt met algemene stemmen genomen.

Zesde zitting – 1 en 2 juni 2007

(op 1 juni vergaderde de LV in het kerkgebouw van de GKV te Zwolle-Berkum)

- 99. Pastorale handreiking inzake homoseksualiteit (vervolg) (LV2007.50.3)**
(gedachtewisseling en besluit zijn aansluitend aan agendapunt 42 in het verslag van de derde zitting opgenomen)
- 100. Rap Rapport Commissie Zending en Hulpverlening (vervolg) (LV2007.49.1 en 49.2)**
(gedachtewisseling en besluit zijn aansluitend aan agendapunt 88 in het verslag van de vijfde zitting opgenomen)
- 101. Gewijzigde opdracht bestuur NGP (LV2007.47.1.0, 47.1.5 en 47.1.8, 47.1.9)**
(besluit is aansluitend aan agendapunt 66 in het verslag van de vierde zitting opgenomen)
- 101b. Wijziging bijlage 5-3 bij art. 5 AKS t.g.v. besluit over ‘deugdelijke opleiding’ d.d. 14 april**
(besluit is aansluitend aan agendapunt 66 in het verslag van de vierde zitting opgenomen)
- 102. Raad van Toezicht NGP – amendement ds. P.H. Weij en amendement ds. K. Muller (LV2007.47.1.6)**
(gedachtewisseling en besluitvorming zijn aansluitend aan agendapunt 67 in het verslag van de vierde zitting opgenomen)
- 104. Commissie Steunbehoevende Studenten Theologie (vervolg) (LV2007.23.1)**
(besluit is aansluitend aan agendapunt 24 in het verslag van de tweede zitting opgenomen)

- 105. Diaconale Commissie–Bestemming Noodfonds (LV2007.42.1)**
(besluit is aansluitend aan agendapunt 23 in het verslag van de tweede zitting opgenomen)
- 106. Commissie Categorieaal Pastoraat (vervolg) (LV2007.19.1.1 en 19.1.2)**
(gedachtewisseling en besluitvorming zijn aansluitend aan agendapunt 89 in het verslag van de vijfde zitting opgenomen)
- 107. Bezwaarschrift NGK Culemborg – behandelingsvoorstel (LV2007.01)**
(gedachtewisseling vond plaats in comité; besluit is aansluitend aan agendapunt 28 in het verslag van de tweede zitting opgenomen)
- 108. Brieven dr. R.R. Ganzevoort (geen codering)**
(besluit is aansluitend aan agendapunt 28 in het verslag van de tweede zitting opgenomen)
- 113. Rapport Commissie Contact met de Hoge Overheid (LV 2007.24.1)**

Namens de commissie zijn aanwezig zr. J. Janssens-Boer en br. R.R. Roukema.

Br. Roukema geeft in een toelichting aan dat uit contacten met de belastingdienst duidelijk wordt dat de kerken een vrijstellingsbeschikking moeten aanvragen om als Algemeen Nut Beogende Instellingen te worden aangemerkt. De wijziging van het AKS biedt de mogelijkheid centraal die beschikking aan te vragen voor al onze kerken. Het CCHO zal deze taak op zich nemen.

De Tweede Kamer heeft bij wet besloten het huidige handelsregister uit te breiden tot een basisbedrijven-register. Daarin moeten alle in Nederland gevestigde rechtspersonen worden opgenomen. Dat betekent dat ook de kerken en hun zelfstandige onderdelen moeten worden geregistreerd. Het CIO is in gesprek met het Ministerie van Economische Zaken over de verdere uitwerking.

Verslag zesde zitting (agendapunten 99-125)

Op onderwijsgebied heeft het CIO een nieuwe commissie ingesteld: het CIO-O. Daarin hebben zich de protestants-christelijke instanties verenigd die toezien op de vakbekwaamheid van godsdienstdocenten in het openbaar onderwijs. Om de kwaliteit van dat onderwijs te borgen dienen de docenten ondermeer een zendende instantie achter zich te hebben. Door de CCHO is zr. T. Klos-de Vries uit Barendrecht voorgedragen om onze kerken te vertegenwoordigen in het CIO-O.

In de eerste besprekingsronde wordt door afgevaardigden het volgende naar voren gebracht:

Brengt het indienen van een beleidsplan bij de aanvraag tot erkenning als ANBI ook werk voor de plaatselijke kerken mee?

Is er ook overleg over de soms zeer bijzondere eisen, bijv. voor monumentale gebouwen, die de brandweer stelt?

Wordt bij de ANBI-aanvraag ook rekening gehouden met allerlei losse commissies, zoals een comité Thuisfront voor een zendingsechtpaar of Roemenië-commissies met eigen bankrekening?

Wanneer een gezamenlijke aanvraag wordt gedaan, zijn dan ook de kerken die zich bijv. niet laten vertegenwoordigen op regio- of landelijke vergaderingen hierbij inbegrepen?

Vertegenwoordigers in de verschillende CIO's maken deel uit van een commissie, zodat zij een klankbord hebben. Is het een idee om onze vertegenwoordiger bij het CIO-O bij de Commissie Categorieel Pastoraat onder te brengen?

Zr. Janssens geeft in haar beantwoording aan dat bij de ANBI-aanvraag kan worden volstaan worden met een beleidsplan voor de overkoepelende organisatie. Over de uitwerking bestaan nog veel vragen. In de toelichting op de Algemene Maatregel van Bestuur is expliciet vermeld, dat over kerken en kerkelijke instellingen nader overleg moet plaatsvinden met name over de vraag of alle eisen relevant en uitvoerbaar zijn voor de kerken.

De CCHO heeft besloten, in afwachting van definitieve regelingen, zich te prepareren op het opstellen van een beleidsplan. Door de wijziging in het AKS kan de aanvraag centraal worden ingediend voor alle

Verslag zesde zitting (agendapunten 99-125)

Nederlands Gereformeerde Kerken. Alle commissies en instellingen die gelieerd zijn aan de NGK, ook zij die een eigen bestuur en bankrekening hebben, kunnen onder de centrale aanvraag gebracht worden. Commissies die onder CGK en NGK beide vallen zijn nog onderwerp van overleg.

Br. Roukema maakt duidelijk dat vragen rond brandweereisen onder de CIO-K(erkgebouwen) vallen. In deze commissie zijn de NGK niet vertegenwoordigd. Bij problemen kan op de CCHO een beroep worden gedaan.

Voor de nieuwe vertegenwoordiger van onze kerken in het CIO-O is er geen commissie als klankbord. Wellicht is daarvoor de Commissie Categorieaal Pastoraat inderdaad een goede mogelijkheid.

In de tweede besprekingsronde vraagt een afgevaardigde, of naar de mening van de commissie de overheid zich steeds intensiever met de kerken gaat bemoeien.

Br. Roukema antwoordt dat de vraag terecht is. Wel moeten we bedenken, dat veel regels te maken hebben met het z.g. gelijkheidsbeginsel. Het ministerie noemt als argument het effectiever doen verlopen van het economisch verkeer. Kerken zijn rechtspersonen en dus moeten ze geregistreerd worden. Terughoudendheid met het verstrekken van informatie is zeker geboden.

Aan de vergadering wordt het volgende conceptbesluit voorgelegd:

De kerken, in Landelijke Vergadering te Zwolle bijeen,

hebben dankbaar kennisgenomen van het rapport van de Commissie Contact met de Hoge Overheid (CCHO),

besluiten

- 1. het door de commissie gevoerde beleid goed te keuren;**
- 2. de commissie décharge te verlenen voor de verrichte werkzaamheden gedurende de verslagperiode;**

3. de opdracht aan de commissie te continueren, namelijk alles te doen wat nodig is om de kerken bij de overheid te presenteren en te doen presenteren, zodat de continuïteit van een goed contact tussen beide verzekerd is;
4. de commissie opdracht te verlenen om namens de gezamenlijke Nederlands Gereformeerde Kerken de Belastingdienst te 's-Hertogenbosch te verzoeken te worden aangemerkt als een instelling c.q. een groep van instellingen als bedoeld in artikel 6.33 1e lid onderdeel b van de Wet Inkomstenbelasting 2001 jo artikel 41c Uitvoeringsregeling Inkomstenbelasting 2001, en al datgene te doen wat daarvoor nodig is;
5. de commissie op te dragen ook tussen twee Landelijke Vergaderingen in de kerken te informeren over relevante ontwikkelingen in de relatie tussen kerk en overheid;
6. de commissie te mandateren namens de kerken kandidaten voor te dragen voor commissies van het CIO;
7. aan het overleg in het Interkerkelijk Contact in Overheidszaken (CIO) te blijven deelnemen;
8. de commissie op te dragen de kerken te rapporteren over haar werkzaamheden met het oog op de volgende Landelijke Vergadering.

Dit besluit wordt met algemene stemmen genomen.

114. Rapport Commissie Meldpunt Seksueel Misbruik (LV2007.29.1 en 29.3)

Namens de commissie zijn aanwezig br. R.R. Roukema, zr. A. Kaldeway-Jansen, br. F. van Egmond en zr. J. Verheij-van der Wiel.

Br. Roukema geeft de volgende toelichting op het rapport:

Het protocol van de PKN voor gemeenten die met misbruik geconfronteerd worden, is volgens de commissie zeer gedegen en goed bruikbaar. Een enkele aanpassing is nodig vanwege de andere organisatiestructuur van onze NGK. De gezamenlijke commissies (GKV, CGK, NGK) hebben het plan een eigen inleiding toe te voegen.

Verslag zesde zitting (agendapunten 99-125)

Op de LV 2004 is de wens geuit dat de predikanten met een eigen gedragscode zouden komen. Nu blijkt dat er nog geen echte initiatieven in die richting ontplooid zijn. Daarom heeft de commissie besloten het oude voorstel nog eens op tafel te leggen.

De commissie heeft de vraag gekregen waarom het reglement voor de klachtencommissie niet voorziet in de mogelijkheid dat een predikant roddels tegen zijn persoon aanhangig maakt. Ze is van mening dat roddels niet te onderzoeken zijn en zich dus aan een objectieve uitspraak onttrekken. Een roddelcircuit aanpakken behoort tot de (moeilijke) taak van de kerkenraad.

Adviezen in het PKN-protocol zijn voor de commissie aanleiding geweest om gemeentebegeleiders aan te stellen: communicatiedeskundigen, die gemeenten in een crisissituatie rond misbruik, met enige afstand en zonder loyaliteiten ter plekke, van dienst kunnen zijn. Br. H.K. Griffioen uit Voorschoten en br. H.J. van Rhee uit Nieuwer ter AA hebben zich hiertoe bereid verklaard. Verder zou de klachtencommissie voor de hoorzittingen graag in contact komen met een goede notulist.

In de eerste besprekingsronde wordt door afgevaardigden opgemerkt dat op de laatstgehouden predikantendag over de gedragscode voor predikanten is gesproken, maar onduidelijk bleef of dit onderwerp in opdracht van de LV op de agenda stond.

In bijlage A over het voorlopig Crisis Protocol wordt onder al gesproken over het moment dat de kerkenraad contact opneemt met het MSM. Moet dat wanneer melding van seksueel misbruik wordt gemaakt of op het moment dat iets hierover bekend wordt. Het is van belang de juiste formulering te gebruiken.

Geeft de kerkenraad in zo'n situatie een deel van zijn zelfstandig handelen uit handen?

Bij seksueel misbruik van een minderjarige neemt een commissie contact met de politie op. Is het niet beter dit bij al onder te brengen? De commissie heeft immers een begeleidingstaak.

Is het niet beter, om beschadiging in een vroeg stadium te voorkomen, te volstaan met de mededeling, dat er sprake is van een klacht, en dat

Verslag zesde zitting (agendapunten 99-125)

die eerst vertrouwelijk zal worden onderzocht in plaats van het beleggen van een gemeenteavond? Als het gaat om een klacht over een predikant is de regeling, dat hij op non actief wordt gesteld. Dat kan moeilijk vertrouwelijk blijven.

De voorgestelde regeling bepaalt de kerkenraden bij de noodzaak zich tijdig te verdiepen in wat er moet gebeuren ingeval van een klacht. Voorts is van belang dit onderwerp regelmatig in de kerkenraden (gezien de wisselende samenstelling) aan de orde te stellen en ervoor te zorgen, dat er in elke gemeente een regeling is.

Een strikte procedure, aandacht voor bescherming van de aanklager en de aangeklaagde, het aantal personen dat bij het eerste onderzoek betrokken wordt tot een minimum beperken en één woordvoerder aanstellen om publiciteit onder controle te houden, worden nog naar voren gebracht.

Br. Roukema grijpt in zijn beantwoording nog eens terug op de uitslag van de bespreking op de vorige LV. Toen gaven de predikanten er de voorkeur aan zelf een regeling op te stellen. De commissie hecht aan de totstandkoming van een gedragscode. Hij wijst er voorts op, dat de concepten crisis protocol die aan de afgevaardigden zijn verstrekt, achterhaald zijn. De commissie heeft in samenwerking met de CGK en GKV besloten met het protocol van de PKN aan de slag te gaan. Het PKN protocol is zodanig opgesteld, dat voor kerkenraden snel duidelijk is wat in voorkomende gevallen van hen wordt verwacht. De bedoeling is, zodra zich iets voordoet, zo snel mogelijk deskundigheid van buitenaf in te schakelen, om o.a. loyaliteitsvragen te voorkomen. De kerkenraad kan dan zijn gewone taken blijven verrichten.

De suggestie om met één woordvoerder te werken, ondersteunt br. Roukema van harte.

Een gedragscode voor alle ambtsdragers kan het beste in samenhang met die voor de predikanten worden opgesteld.

Aan het begin van de twee besprekingsronde geeft zr. Verheij-van de Wiel aan, dat in het besluit van de LV Lelystad is vermeld, dat van ambtsdragers en kerkelijke werkers wordt verwacht, dat zij uitgaan van

Verslag zesde zitting (agendapunten 99-125)

morele richtlijnen, verwoord in een gedragscode die openbaar gemaakt wordt. De kerken hebben toen al uitgesproken dat zij een gedragscode zullen uitzoeken, die eventueel aan de wensen van de predikant en/of gemeenten kan worden aangepast. In het besluit is niet vermeld aan wie opdracht tot het opstellen van een gedragscode is gegeven.

Eén van de predikanten meldt dat op de laatste predikantendag een groep gevormd is die aan de slag gaat met het opstellen van een gedragscode.

Het moderamen stelt voor een commissie te benoemen die in overleg met andere betrokkenen de opdracht krijgt binnen een bepaalde termijn een concept gedragscode op te stellen.

Een afgevaardigde dringt aan op een duidelijke tijdsplanning en een van de vier voorgestelde codes voorlopig van toepassing te verklaren. Anderen vragen om toezending van de PKN-regeling aan de kerken. Wat is nu de geldende regel? Kan de commissie bij een volgende rapportage een overzicht van de besteding van het budget geven?

In de gemeente van Oegstgeest bestaat al een beperkte gedragscode voor ambtsdragers. De afgevaardigde doet de suggestie op de website een verwijzing hiernaar op te nemen.

Br. Roukema maakt in zijn beantwoording duidelijk dat het PKN protocol in overleg met de CGK en GKV toegesneden zal worden op onze situatie. Zodra de regeling gereed is, zal de commissie daarover in Opbouw schrijven en verschijnt informatie op de website.

Hij legt uit dat een protocol regels bevat wat er moet gebeuren ingeval van een klacht; de gedragscode vat samen hoe de ambtsdrager zich in het pastoraat dient te gedragen.

Br. Roukema raadt aan kennis te nemen van alles wat wordt aangeboden en je voordeel ermee doen als zich een situatie voordoet. De commissie heeft geen voorkeur voor een bepaalde gedragscode, zolang de herziene PKN regeling er nog niet is. Hij ondersteunt van harte de suggestie om de code niet te beperken tot de predikanten maar breder op te zetten en wil de code van Oegstgeest graag op de website van de commissie vermelden.

Verslag zesde zitting (agendapunten 99-125)

Er wordt gewerkt aan een financieel verslag van het Meldpunt over de afgelopen twee jaar.

De preses legt een conceptbesluit voor aan de vergadering.

Voorstellen van afgevaardigden om de tekst onder 2 en 3 te wijzigen worden niet overgenomen. Ook een suggestie om te besluiten bij seksueel misbruik altijd aangifte te doen, vindt geen gehoor.

De vergadering gaat met algemene stemmen akkoord met het volgende besluit:

De kerken, in Landelijke Vergadering te Zwolle bijeen,

hebben kennisgenomen van het rapport van de commissie Meldpunt Seksueel Misbruik in pastorale relaties (MSM);

spreken uit

dankbaar te zijn voor het werk dat de commissie MSM heeft verricht;

besluiten

- 1. het door de commissie gevoerde beleid goed te keuren;**
- 2. goedkeuring te hechten aan de door de commissie opgestelde regelingen van de Nederlands Gereformeerde Kerken voor klachten over seksueel misbruik in kerkelijke relaties en aan de wijze waarop de commissie zich presenteert op de website van het Meldpunt;**
- 3. de commissie décharge te verlenen voor de verrichte werkzaamheden gedurende de verslagperiode;**
- 4. de commissie op te dragen namens de kerken te blijven participeren in het besturen van het Meldpunt seksuele intimidatie/misbruik binnen pastorale c.q. kerkelijke relaties;**
- 5. in de kosten hiervan jaarlijks € 3.500 bij te dragen;**
- 6. de commissie op te dragen de behandeling van klachten inzake seksueel misbruik te realiseren overeenkomstig de vastgestelde regelingen;**

7. de commissie op te dragen over haar werkzaamheden aan de kerken te rapporteren met het oog op de volgende Landelijke Vergadering.

Op de LV Lelystad 2004 is gesproken over gedragscode voor ambtsdragers en kerkelijke werkers. Aan de vergadering wordt een conceptbesluit van het moderamen voorgelegd.

Op vragen van afgevaardigden geeft de preses aan dat de commissie wordt gemachtigd in overleg met de Commissie MSM een gedragscode op te stellen en die openbaar te maken. Deze zal aan de orde komen op de volgende LV. Hij zal niet verplicht gesteld worden, maar wel toegesneden zijn op de NGK.

De commissie is vrij om een keuze te maken uit de beschikbare gedragscodes. De plaatselijke kerken zijn vrij om te kiezen aan welke ze de voorkeur geeft.

De vergadering stemt met algemene stemmen voor het volgende besluit:

De kerken in Landelijke Vergadering bijeen te Zwolle,

stellen vast

dat de door de Landelijke Vergadering van Lelystad 2004 gewenste gedragscode voor ambtsdragers en kerkelijke werkers nog niet tot stand is gekomen;

besluiten

een commissie in te stellen met als opdracht om in overleg met de Commissie Meldpunt Seksueel Misbruik een gedragscode voor ambtsdragers en kerkelijke werkers op te stellen en openbaar te maken vóór 1 juni 2008 en daarvan verslag uit te brengen aan de volgende Landelijke Vergadering.

115. Rapport Commissie Liedboek 2000 (LV2007.38.1 en 38.2)

Namens de commissie zijn aanwezig ds. F. Gerkema, br. T. Hoekstra en ds. J.H. Veefkind.

Ds. Gerkema deelt mee dat het nieuwe liedboek er inderdaad gaat komen, omdat de PKN aangegeven heeft te zullen deelnemen.

In de eerste besprekingsronde plaatsen afgevaardigden de volgende kanttekeningen bij het rapport:

Als kleine kerken hebben we onvoldoende invloed in het ISK. Daarom moeten de NGK geen lid worden.

In het aanvullende verslag van de commissie is enige twijfel merkbaar om lid te worden van het ISK. Hoeveel tijd zal dit van de kerken vragen?

Destijds hebben de NGK de boot gemist en een selectie gemaakt. De regio Amsterdam-Haarlem neigt nu ertoe in te stemmen met het lidmaatschap van het ISK. Wellicht is het daarbij verstandig de commissie uit te breiden.

Ds. Gerkema onderschrijft de opmerking dat er enige twijfel is bij de commissie, zeker wat de tijdsbesteding betreft. Toch geeft de commissie een positief advies. Het nieuwe liedboek zal breder van opzet worden. Er zal aandacht zijn voor het kinderlied en ook voor evangelische liederen. Verder wordt gedacht aan het opnemen van gebeden. De opstellers hopen een brede band van kerken te kunnen dienen.

Het aspect van auteursrechten zal zeker aandacht krijgen. In de kerken neemt het gebruik van de beamer sterk toe. Het verdient aanbeveling als die wijze van projectie ook mogelijk wordt met muzieknotatie.

Verder is het goed een kritische bezinning ten aanzien van de evangelische liederen op gang te houden en op deze wijze ook impulsen voor onze gemeentezang te krijgen.

Als NGK kunnen wij wellicht een brug vormen richting de GKV en CGK.

De suggestie om de commissie uit te breiden, neemt ds. Gerkema graag over.

Verslag zesde zitting (agendapunten 99-125)

In de tweede besprekingsronde wordt opgemerkt dat op diverse Landelijke Vergaderingen er al op aangedrongen is, betrokken te worden bij de opzet van een nieuw liedboek.

Aan de vergadering wordt een conceptbesluit voorgelegd.

De kerken, in Landelijke Vergadering te Zwolle bijeen,

hebben kennisgenomen van het rapport van de Commissie Liedboek 2000,

stellen vast dat

- 1. de plannen van de Interkerkelijke Stichting voor het Kerklied om tot de ontwikkeling van een nieuw liedboek te komen het stadium van de realisatie ingaan;**
- 2. kerken die betrokken willen zijn bij de ontwikkeling van het nieuwe liedboek deelnemer van de Interkerkelijke Stichting voor het Kerklied hebben te zijn;**
- 3. aan de toetreding tot de ISK een eenmalige bijdrage vastzit van zo'n € 6000;**

overwegen dat

- 1. het beleid van de kerken sinds de LV van Apeldoorn 1994-1995 gericht is op participatie in de ontwikkeling van het nieuwe liedboek;**
- 2. het nieuwe liedboek – evenals het Liedboek voor de Kerken – gebruikt zal gaan worden binnen onze kerken;**
- 3. op allerlei niveaus tussen de kerken in Nederland dwarsverbindingen ontstaan;**
- 4. de Nederlands Gereformeerde Kerken vanuit hun eigen identiteit een bijdrage kunnen leveren aan de ontwikkeling van het nieuwe liedboek;**
- 5. blijvende participatie in de Interkerkelijke Stichting voor het Kerklied zinvol is;**

besluiten

1. **deelnemer te worden aan de Interkerkelijke Stichting voor het Kerklied;**
2. **de eenmalige bijdrage daarvoor vast te stellen op € 0.20 per lid;**

de commissie op te dragen om

1. **de participatie in de Interkerkelijke Stichting voor het Kerklied voor haar rekening te nemen;**
2. **vanuit de eigen identiteit van de Nederlands Gereformeerde Kerken een bijdrage te leveren aan de ontwikkeling van het nieuwe liedboek;**
3. **over het genomen besluit contact op te nemen met de deputaten van de GK(v) en CGK om zo mogelijk tot een gezamenlijk optrekken in de ISK te komen;**

voorts besluiten zij

1. **het door de commissie gevoerde beleid goed te keuren;**
2. **de commissie décharge te verlenen voor de verrichte werkzaamheden gedurende de verslagperiode;**
3. **de commissie op te dragen de kerken te rapporteren over haar werkzaamheden met het oog op de volgende Landelijke Vergadering.**

Dit besluit wordt met algemene stemmen genomen.

116. Aanvullend Rapport Financiële Commissie (LV2007.26.1)

(besluit is aansluitend aan agendapunt 10 in het verslag van de eerste zitting opgenomen)

117. Brief Nederlands Gereformeerde Kerk Krommenie (LV2007.01.4.6)

Ds. T. Viezee geeft een toelichting op de brief. De kerk van Krommenie heeft vragen over de NGP gesteld aan de NGP. Daarop zijn geen antwoorden gekomen, omdat de brief niet goed was geadresseerd. De vragen komen voort uit de besluitvorming op de vorige LV rond de

Verslag zesde zitting (agendapunten 99-125)

opleiding voor predikanten. Er is geen bezwaar tegen een predikantenopleiding, maar er wordt wel een zware financiële last op de kerken gelegd. Daarbij gaat het over een kwart van de opleiding. Die kosten hebben voornamelijk betrekking op personeelskosten.

Aan de vergadering is een conceptbesluit voorgelegd.

De preses wijst de afgevaardigden erop dat de kerken over een reeks van jaren zich bezonnen hebben op de vraag van de opleiding. Op de LV Lelystad 2004 en Zwolle 2005 is op goede gronden een keuze gemaakt. Een fors deel van de vragen over opleiding en financiering wordt beantwoord in de besluiten en rapporten van de vorige LV.

In het conceptbesluit is opgenomen de brief niet-ontvankelijk te verklaren. De brief van Krommenie is immers ver na de sluitingstijd van stukken voor deze LV binnengekomen. Wel wordt de weg gewezen die de kerk van Krommenie kan gaan om bezwaren kenbaar te maken.

In de bespreking geven afgevaardigden aan niet inhoudelijk op de brief te willen ingaan. Wanneer een kerk heroverweging wil van een besluit, moet zij zich richten tot de volgende Landelijke Vergadering.

Het volgende besluit wordt met algemene stemmen genomen.

De kerken, in Landelijke Vergadering bijeen te Zwolle,

hebben kennisgenomen van de brief van de NGK Krommenie d.d. 8 mei 2007 over de NGP;

**Onderdeel A
constateren**

dat deze brief ver na de sluitingstermijn voor de stukken van de Landelijke Vergadering is binnengekomen;

overwegen

dat alleen al om die reden de brief niet ontvankelijk is;

besluiten

de brief van de NGK Krommenie d.d. 8 mei 2007 niet ontvankelijk te verklaren.

Onderdeel B

constateren voorts

dat de brief een aantal vragen bevat over onder meer organisatie en financiering van de NGP die grotendeels door de Landelijke Vergadering van Lelystad 2004 en de Landelijke Vergadering van Zwolle 2005 en in de daar behandelde stukken zijn beantwoord;

overwegen

- 1. dat, wanneer de NGK Krommenie bezwaar heeft tegen de door vorige Landelijke Vergaderingen over de opleiding genomen besluiten, de weg daarvoor in artikel 34 AKS wordt gewezen;**
- 2. dat nu zij zich met bezwaren tegen de LV-besluiten van 2004 en 2005 over de opleiding voor het vragen van revisie daarvan niet tijdig tot de Landelijke Vergadering 2007 heeft gewend, de Landelijke Vergadering van 2010 daarvoor het aangewezen adres is;**

besluiten

het moderamen op te dragen het bovenstaande ter kennis te brengen van de NGK Krommenie en deze gemeente te adviseren over de juiste kerkelijke weg voor haar vragen en bezwaren.

118. Brief Regio Enschede-Zwolle

Het moderamen heeft de brief van de regio Enschede-Zwolle op de agenda geplaatst, omdat deze aan de LV is gericht.

De vergadering stemt unaniem in met het volgende voorstel:

De kerken, in Landelijke Vergadering bijeen te Zwolle,

hebben kennisgenomen van de brief van de regio Enschede-Zwolle d.d. 5 april 2007;

constateren

1. dat het bezwaarschrift van br. W.H. Ros met bijlagen vanaf medio 2006 op de website van de Landelijke Vergadering staat;
2. dat het bezwaarschrift met bijlagen daar is geplaatst door de commissie van voorbereiding voor de Landelijke Vergadering 2007, onder verantwoordelijkheid van de NGK Zwolle 1 en de NGK Zwolle II, beide behorend tot de regio Enschede-Zwolle;

overwegen

1. dat uit de betreffende stukken op geen enkele manier valt op te maken, dat deze stukken een vertrouwelijk karakter hebben;
2. dat de regio Enschede-Zwolle heeft nagelaten aan te geven, waarom de betreffende stukken vertrouwelijk zouden moeten blijven;
3. dat het, anders dan bij het bezwaarschrift van de NGK Culemborg inzake dr. R.R. Ganzevoort, bij het bezwaarschrift van br. Ros niet gaat om de handelwijze jegens een of meer met name genoemde personen;

spreken uit

dat door het publiceren van genoemde stukken op de LV-website niet onzorgvuldig is gehandeld;

besluiten

1. niet te voldoen aan het verzoek van de regio Enschede-Zwolle om de betreffende stukken van de website van de LV te verwijderen;
2. geen noodzaak te zien voor nadere instructies aan de roepende kerk van de volgende Landelijke Vergadering inzake de behandeling van vertrouwelijke stukken;
3. hiervan kennis te geven aan de regio Enschede-Zwolle.

119. Gewijzigde opdracht Commissie Vrouwelijke Predikanten (LV2007.25.4.1)

(de tekst van het herziene besluit is weergegeven onder agendapunt 21 in de tweede zitting)

Een afgevaardigde heeft in een brief aan de LV gewezen op een aantal aspecten rond het besluit vrouwen toe te laten tot het predikambt.

Het moderamen stelt de vergadering voor deze noties te verwerken in een nieuw besluit. Dit voorstel wordt unaniem aanvaard.

119a. Conceptbesluit herziening AKS (LV2007.12)

Het moderamen legt het volgende ontwerpbesluit voor aan de vergadering:

De kerken, in Landelijke Vergadering te Zwolle bijeen,

stellen vast

- 1. dat zij op 13 april 2007 hebben besloten aan de WAP-regeling artikel 13a over het op non actief stellen van predikanten toe te voegen;**
- 2. dat zij tevens besloten hebben deze wijziging van de WAP-regeling in het AKS te borgen;**
- 3. dat in de bespreking op 13 april 2007 is gesignaleerd, dat ontslag van een predikant op eigen verzoek wel in de WAP-regeling voorkomt, maar niet in het AKS geregeld is, terwijl dat laatste wel gewenst is;**

besluiten

aan de commissie die door deze Landelijke Vergadering belast wordt met diverse opdrachten op kerkrechtelijk gebied, tevens op te dragen voorstellen aan de kerken te doen om het AKS zodanig te herzien, dat

- 1. de nieuwe bepalingen in de WAP-regeling over het op non actief stellen van predikanten daarin worden geborgd;**
- 2. het ontslag van een predikant op eigen verzoek daarin een plaats krijgt;**

3. daarover te rapporteren aan de volgende Landelijke Vergadering.

Het besluit wordt met algemene stemmen genomen.

Op voorstel van ds. K. Muller, die namens de NGK betrokken is bij de website kerkrecht.nl. besluit de vergadering deze taak onder te brengen bij de commissie kerkrecht.

Het volgende besluit wordt met algemene stemmen genomen:

De kerken, in Landelijke Vergadering te Zwolle bijeen,

besluiten

aan de commissie kerkrecht de participatie namens de kerken in de website www.kerkrecht.nl op te dragen.

121. Instructie voor de commissies (LV2007.01)

Het volgende besluit wordt met algemene stemmen genomen:

De kerken, in Landelijke Vergadering te Zwolle bijeen,

stellen de volgende instructie vast voor commissies, besturen en raden van toezicht die door de Landelijke Vergadering worden benoemd:

- 1. Commissierapporten voor de volgende Landelijke Vergadering bevatten in elk geval onderstaande onderdelen en worden volgens het onderstaande format opgebouwd:**
 - 1) Schets van de opdracht die van de Landelijke Vergadering is ontvangen.**
 - 2) Samenstelling van de commissie met per commissielid vermelding van het jaar waarin betrokkene (na drie opeenvolgende termijnen van drie jaar) niet meer herkiesbaar is.**

- 3) **Verrichte werkzaamheden ter uitvoering van de opdracht.**
 - 4) **Resultaten van deze werkzaamheden.**
 - 5) **Voorstel aan de Landelijke Vergadering in een vorm die het geschikt maakt voor besluitvorming.**
 - 6) **Advies aan de Landelijke Vergadering over de wenselijkheid dat de commissie over vertegenwoordigingsbevoegdheid in vermogensrechtelijke aangelegenheden beschikt/blijft beschikken over de omschrijving van die bevoegdheid.**
2. **Voorstellen voor het voorzien in ontstane of komende vacatures in de commissie worden niet in het (openbare) commissierapport opgenomen, maar in een afzonderlijke brief aan de Landelijke Vergadering; over het publieke of vertrouwelijke karakter daarvan wordt tijdens de Landelijke Vergadering beslist.**
 3. **In tussentijdse vacatures kan de commissie zelf voorzien in overleg met en na goedkeuring door het moderamen. Op de volgende Landelijke Vergadering zal definitieve benoeming plaatsvinden.**
 4. **Commissies zullen bij de uitvoering van hun opdracht zoveel mogelijk de kennis en inzichten van vergelijkbare deputaatschappen of andersoortige expertise uit de GKV betrekken.**
 5. **Commissies rapporteren tijdig aan de Landelijke Vergadering, conform de uiterste inzendtermijnen die door de roepende kerk van de Landelijke Vergadering worden gesteld. Wanneer relevante ontwikkelingen waarover de commissie wil rapporteren, nog niet zijn afgerond bij het verstrijken van de inzendtermijn voor rapportage wordt door de commissie toch vóór de gestelde uiterste inzendtermijn gerapporteerd. Zo nodig wordt op een later moment een aanvullend rapport uitgebracht.**

122. Instructie moderamen (LV2007.01)

Het moderamen legt een concepttekst voor aan de vergadering. De definitieve tekst van de instructie luidt:

De kerken, in Landelijke Vergadering te Zwolle bijeen,

stellen de volgende instructie voor het moderamen vast voor de periode tot de opening van de volgende Landelijke Vergadering:

Het moderamen heeft als opdracht:

- 1. de notulen van de laatstgehouden Landelijke Vergadering vast te stellen, na de afgevaardigden gelegenheid te hebben gegeven op het concept daarvan commentaar te leveren;**
- 2. de Acta van de Landelijke Vergadering te verzorgen en deze ter beschikking te stellen aan de kerken;**
- 3. de besluiten van de Landelijke Vergadering uit te (doen) voeren, voor zover daarvoor geen commissie is aangewezen;**
- 4. waar nodig de door de Landelijke Vergadering genomen besluiten toe te lichten en te verdedigen, voor zover daarvoor geen commissie is aangewezen;**
- 5. een nieuwe, geactualiseerde uitgave van het AKS met bijlagen in de vorm van relevante LV-besluiten te verzorgen, zowel in druk als via internet;**
- 6. commissieleden in bij de sluiting van deze Landelijke Vergadering nog openstaande vacatures te benoemen;**
- 7. te dienen als aanspreekpunt voor de ingestelde commissies;**
- 8. na verrichte onderzoeken de penningmeester voorlopig décharge te verlenen over de jaren tot de eerstvolgende Landelijke Vergadering en de tussentijdse begroting 2008-2011 vast te stellen;**
- 9. de kerken te (doen) vertegenwoordigen waar een landelijke vertegenwoordiging van de kerken wordt verwacht, terwijl daarvoor geen commissie is aangewezen;**
- 10. de Landelijke Vergadering te vertegenwoordigen als bedoeld in artikel 31.3b AKS (nieuw);**

11. het tussentijds aantreden van nieuwe commissieleden in vacatures die tussen deze en de volgende Landelijke Vergadering ontstaan, goed te keuren in afwachting van benoeming door de volgende Landelijke Vergadering;
12. een nieuw en eigentijds logo van de Nederlands Gereformeerde Kerken te doen ontwikkelen en vast te stellen;
13. de roepende kerk voor de volgende Landelijke Vergadering te adviseren en te ondersteunen bij de door haar te verrichten werkzaamheden;
14. een coderingssysteem te verzorgen dat op een logischer wijze dan thans het geval is de ingekomen stukken voor een Landelijke Vergadering rubriceert;
15. een voorstel te doen aan de volgende Landelijke Vergadering voor een beknopte huishoudelijke regeling, waarin afspraken over de werkwijze van de Landelijke Vergadering, worden vastgelegd;
16. van deze werkzaamheden verslag uit te brengen aan de volgende Landelijke Vergadering.

Het moderamen kan zich voor de uitvoering van bepaalde werkzaamheden door deskundigen laten bijstaan.

Het besluit wordt met algemene stemmen genomen.

123. Benoeming commissies (LV2007.01)

Het moderamen legt het volgende conceptbesluit voor aan de vergadering:

De kerken in Landelijke Vergadering te Zwolle bijeen,

hebben kennisgenomen

van de voorstellen van het moderamen aangaande de (her)benoeming van de leden van de bestaande en nieuw in te stellen commissies;

stellen als algemene richtlijn voor de benoeming in commissies vast:

1. elke benoeming geschiedt voor de periode tot de volgende reguliere Landelijke Vergadering, tenzij anders vermeld;
2. elk benoemd commissielid kan maximaal twee keer aansluitend aan de eerste benoeming herbenoemd worden (maximale zittingstermijn: negen jaar);
3. bij tussentijds aftreden van een commissielid maakt de opvolger de zittingstermijn van zijn voorganger vol;
4. (her)benoemingen geschieden door de kerken in de Landelijke Vergadering, zo mogelijk na voordracht van de betreffende commissie;
5. benoemingen in vacatures die bij de sluiting van de Landelijke Vergadering nog niet zijn vervuld, worden door het moderamen gedaan;
6. bij het tussentijds aftreden van een commissielid keurt het moderamen het aantreden van een nieuw commissielid goed in afwachting van benoeming door de volgende Landelijke Vergadering;
7. in afwijking van de algemene richtlijn kan op voordracht van de commissie bij uitzondering van ad 2 worden afgeweken om te groot verlies aan ervaring te voorkomen en continuïteit te waarborgen.

Het besluit wordt met algemene stemmen genomen.

De vergadering (her)benoemt met unanieme instemming de volgende leden in de onderscheiden commissies:

LV.0 Commissie Voorbereiding Landelijke Vergadering

Leden aan te wijzen door de roepende kerk van Houten.

LV.16 Commissie voor Radio- en TV-aangelegenheden

J.E. van Dijk (Voorschoten); ds. W. van Dijk (Wezep); W. Ferwerda (Amstelveen); ds. A.M. van Leeuwen (Dronten); H.J. van Rhee (Nieuwer ter Aa)

LV.19 Commissie voor Categorieaal Pastoraat

D.J. Bakker (Baambrugge); H.C.F. van den Berg (Dalfsen); M.H. Bots-Bottinga (Utrecht); P.M. de Goede (Dordrecht); P.U. van 't Hof (Beusichem); B. Verheij (Soest); L. Verheij (Voorburg)

LV.20 Commissie Waarnemers RCOB

ds. A.M. van Leeuwen (Dronten); ds. R.C. Vervoorn (Maastricht)

LV.22 Commissie voor Contact en Samenspreking met andere kerken

A.P. de Boer (Nijkerk); M. van Daalen (Zeewolde); ds. J. Dekker (Amstelveen); J. Gerkema-Mudde (Amersfoort); ds. C.T. de Groot (Zeewolde); *ds. W. Molemaker (Amersfoort)*; *ds. K. Muller (ten behoeve van Deputaten Overleg Eenheid)*; *ds. A.H. Reitsema (Lienden)*; *G. Sneep (Koog aan de Zaan)*; ds. H. van der Velde (Bunschoten-Spakenburg); ds. A.W. Vos (Assen)

LV.23 Commissie Steunbehoevende Studenten Theologie

A.A. van den Berg-Rook (Emmeloord); N. van Delft (Papendrecht); *R.A. Hart (Maassluis)*

LV.24 Commissie voor Contact met de Hoge Overheid

J. Janssens-Boer (Utrecht); K.H. Mollema (Katwijk); R.R. Roukema (Barendrecht); ds. W. Smouter (Apeldoorn); B.G. Westerink (Groningen)

LV.25 Commissie Vrouwelijke Predikanten

A.J. van Helden (Zeist); ds. J. van 't Hof (Leerdam); J.C. Verburg (Amsterdam)

LV.26 Financiële Commissie

J.M. Louwerse (Amstelveen); K.H. Mollema (Katwijk); *H. Strating (Amersfoort)*

LV.27 Commissie voor Archief en Documentatie

G.J. Bink (Nieuwerkerk a. d. IJssel); J.W. Puttenstein (Wezep); D. Smits (Vlaardingen)

LV.28 Commissie Steunbehoevende Kerken:

J. Bos (Nunspeet); ds. B.J. Eikelboom (Barendrecht); *A. Janse (Zoetermeer)*; H.G. Lakerveld (Nuenen); *W. Lootens (Zoetermeer)*; een vacature

LV.29 Commissie Meldpunt Seksueel Misbruik

ds. M. de Jong (Geldrop); A. Kaldeway-Jansen (Culemborg); R.R. Roukema (Barendrecht); *L. van de Koppel (Langerak)*; een vacature

LV.31 Commissie vertegenwoordiging bestuur Stichting “Evangelie en Moslims”

J.I. van der Linde-Reitsema (Barneveld); N.G.A. Waaning (Amsterdam)

LV.38 Commissie Interkerkelijke Stichting voor het Kerklied

ds. F. Gerkema (Amersfoort); T. Hoekstra (Zwolle); *A. Langelier (Groningen)*; *B.R. Steenbergen (Zoetermeer)*; ds. J.H. Veeffkind (Amersfoort); *J. Visser (Utrecht)*

LV.41 gecombineerde Commissie TOP/WAP

J.G. van Dalen (Amstelveen); J. Dorr (Eindhoven); ds. J.M. de Groot (Wezep); H. van Rees (Rijswijk); J. Siebenga-Moggré (Zwolle)

LV.42 Diaconale Commissie

M.J. de Baat-de Bie (Langerak); G.H. Boerman (Apeldoorn); L. Douw (Maassluis); L. van de Koppel (Langerak); L. van der Laan-Haan (Apeldoorn); J. Steenbergen (Zeewolde); P. Wakker (Wilnis);

LV.43 Commissie Doorlichting Kerkrecht

S.R.S. Datema (Bennekom); ds. G. van Dijk (Dalfsen); A.J. van Helden (Zeist); J. Janssens-Boer (Utrecht); H. Rijken van Olst (Utrecht); ds. W. Smouter, (Apeldoorn) (S); L. Verheij (Voorburg)

LV.46 Commissie Toekomstig Predikantsprofiel:

ds. G. Bronsveld (Wijk bij Duurstede); S. van der Heijden (Houten); H.J.M. Jellema-Klaver (Apeldoorn); ds. P. Kurpershoek (Groningen); ds. W.H. Louwerse (Apeldoorn); A. Romkes (Ede); ds. D. Timmerman (Breukelen)

LV.47 bestuur NG Predikantenopleiding

W.A. van den Brink (Houten); ds. C.T. de Groot (Zeewolde); ds. W.H. Louwerse (Apeldoorn); ds. K. Muller (Aalsmeer); J. Siebenga-Moggre (Zwolle); A.O. Sierksma (Ede); C.H. Visser (Leusden); A. Wattèl (Hoofddorp)

LV.47 Raad van Toezicht NGP

ds. J. Jonker (Zwaag); H.G. Lakerveld (Nuenen); E.B. van Lomwel (Spijkenisse); ds. C. Smit (Culemborg); B. Wesseling (Rijswijk); ds. H.J. Zuidhof (Urk)

LV.48 Raad van Toezicht van de Stichting NGJ

J. van Aller (Amersfoort); J.W. Bosman (Capelle a.d. IJssel); J.H.A. Ekelmans-Zeegers (Bilthoven)

LV.49 bestuur Steunpunt Zending en Hulpverlening

P. Binnenkade (Amerongen); ds. J. Bouma (Kampen); D. Eikelboom (Nijmegen); ds. M.J. Strengholt (Nunspeet); E.E. van de Vlis (Vlaardingen); ds. H. van der Velde (Bunschoten); C. Waalewijn (Veenendaal)

LV.50 Commissie Website Homoseksualiteit

vijf vacatures

LV.51 Vertrouwens- en Adviescommissie

H. G. Lakerveld (Nuenen); ds. J.M. Mudde (Haarlem); A. Wattèl (Hoofddorp)

als leden van de Commissie Gedragscode Ambtsdragers en Kerkelijke Werkers:

ds. A. Boshuizen (Voorhout); J. Siebenga-Moggré (Zwolle); ds. C. Smit (Culemborg); ds. P. Strating (Den Haag); ds. P.J. Weij (Emmeloord)

als leden van de commissie Dovenpastoraat:

H.G. Lakerveld (Nuenen); O. Sierksma (Nieuw-Lekkerland); P.A. van Veelen (Den Helder)

Toelichting:

Namen van leden die voor het eerst in een commissie worden benoemd, zijn cursief gezet. Namen van leden die worden herbenoemd in afwijking van regel 2, met een beroep op regel 7 van bovenstaande richtlijn zijn onderstreept. Commissieleden die na de sluiting van de Landelijke Vergadering door het moderamen conform de instructie zijn benoemd, zijn in het bovenstaande overzicht opgenomen.

124. Aanwijzing roepende kerk Landelijke Vergadering 2010

De vergadering besluit de kerk van Houten aan te wijzen als roepende kerk van de volgende Landelijke Vergadering. Zij heeft verklaard graag bereid te zijn de LV in 2010 in haar nieuwe kerkgebouw te ontvangen.

125. Sluiting Landelijke Vergadering Zwolle 2007

De preses spreekt zijn dankbaarheid uit voor de eensgezindheid die deze LV mocht kenmerken. In goede harmonie konden op voortvarende wijze besluiten worden genomen tot opbouw en versterking van het omgaan met elkaar in onze kerken. Daarin mogen we het werk van Gods Geest herkennen; de Geest die ons naar Gods beloften in de waarheid leidt en die ons uitdrijft naar het kruis van Christus, waar al onze regelingen en al ons kerkenwerk achter en onder verdwijnen om er gelouterd en gereinigd te worden.

Ter afsluiting zingen de afgevaardigden “Samen in de naam van Jezus”, waarna de leden van het moderamen voorgaan in (dank)gebed.

De Landelijke Vergadering Zwolle 2007 wordt gesloten.

Bijlagen bij de Acta 2005 en 2007

te vinden op internet: www.ngk.nl/lv2007 via de kolom ‘Lees hierbij’

<i>Code</i>	<i>Thema</i>	<i>Omschrijving</i>	<i>Nr. bijlage</i>
	Verslag	Notulen Geluidsopnamen vergaderingen Besluitenlijst	
	<i>LV2005</i>	<i>Uitnodiging vergadering Afgevaardigden Rapport Commissie Opleiding Predikanten met bijlagen Voorstel Raad van Toezicht TSB Notulen Besluit</i>	<i>2005.47.1. idem.1 tot 11 2005.47.2</i>
01	Huish.	Afgevaardigden Stemprocedure Verkiezingsreglement moderamen Instructie Commissies Instructie moderamen Richtlijn commissiebenoemingen Commissiebenoemingen	01.3.2
12	AKS	Regio Arnhem, herzien voorstel NGK Steenwijk, voorstel 1 NGK Steenwijk, voorstel 2 Rapport Commissie Aanpassing Akkoord voor Kerkelijk Samenleven	12.1 12.2 12.3 12.4.1 en 4.2
16	RTV	Rapport Commissie voor Radio- en TV- aangelegenheden	16.1
19	CCP	Rapport Commissie voor Categorieel Pastoraat met bijlage	19.1 en .2
20	COB	Rapport Waarnemers Raad voor Contact en Overleg betreffende de Bijbel	20.1
22	CCS	Rapport Commissie voor Contact en Samenspreking, buitenland idem, binnenland; met aanvulling brief GKV	22.1.1 22.2.1 en 2.2

23	CSST	Rapport Commissie Steunbehoevende Studenten Theologie	23.1
24	CCHO	Rapport Commissie voor Contact met de Hoge Overheid	24.1
25	CVP	Rapport Commissie Vrouwelijke Predikanten	25.4.1
26	Financ.	Rapport Financiële Commissie Aanvullend rapport Financiële Commissie	26.1
27	Archief	Brief en Rapport van de Commissie voor Archief en Documentatie	27.1 en .2
28	CSK	Rapport Commissie Steunbehoevende Kerken	28.1
29	CMSM	Rapport Commissie Meldpunt Seksueel Misbruik	29.1 tot .3
31	Ev.& Mosl.	Rapport Commissie Vertegenwoordiging in de Stichting Evangelie en Moslims	31.1
32	TOP	Rapport Commissie Taakverlichting Oudere Predikanten met bijlagen	32.1 tot .4
38	Liedb. 2000	Rapport Commissie Liedboek 2000 Aanvullend rapport	38.1
41	WAP	Regio Harderwijk voorstel Rapport Commissie Werkomstandigheden en Arbeidsvoorwaarden Predikanten Regio Dordrecht/Gorinchem, brief	41.1 41.2
42	DC	Rapport Diaconale Commissie	42.1
47	NGP	Rapport Bestuur Stichting NGP met bijlagen Rapport Raad van Toezicht NGP Rapport Raad van Toezicht en Advies TSB Jaarrekening en begroting NGP NGK Krommenie, brief <i>NB Zie de bijlagen onder LV2005</i>	47.1.0 tot 1.5 47.1.6 47.1.7 47.1.8
48	Jeugdsw.	Rapport Raad van Toezicht Nederlands Gereformeerd Jeugdwerk Financiën NGJ	48.1 48.2.0 tot 2.4

49	Zending	Brief en Rapport Commissie Zending en Hulpverlening Reglement Nederlands Gereformeerd Steunpunt Zending en Hulpverlening	49.1 en .2
50	Homo seksuele relaties	Br Ros Beroepschrift. NGK Oegstgeest Voorstel Regio Kerken in het Zuiden, Verzoek Regio Enschede/Zwolle: vertrouwelijkheid	50.1 50.2 50.3
51	VAC	Rapport Vertrouwens- en Adviescommissie	51.1

Lijst van afkortingen
met verwijzing naar een agendapunt voor verdere informatie

<i>Afkorting</i>	<i>Betekenis</i>	<i>Agendapunt</i>
ADC	Archief- en Documentatiecentrum van de Gereformeerde Kerken (vrijgemaakt) Kampen	8
AKS	Akkoord van Kerkelijk Samenleven	69
ANBI	Algemeen Nut Beogende Instelling	113
AWBZ	Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten	23
CAD	Commissie voor Archief en Documentatie	8
CCHO	Commissie voor Contact met de Hoge Overheid	113
CCP	Commissie voor Categorieaal Pastoraat	89, 106
CCS	Commissie voor Contact en Samenspreking met andere kerken	38, 83, 84, 85
CDC	Centrale Diaconale Conferentie	23
CGJO	Christelijke Gereformeerde Jeugdwerk Organisatie	86
CGK	Christelijke Gereformeerde Kerken	5, 38
CIO	Interkerkelijk Contact in Overheidszaken	113
CIO-K	CIO-Kerkgebouwen	113
CIO-O	CIO-Onderwijs	113
CMSM	Commissie Meldpunt Seksueel Misbruik	114
COGG	Contact Orgaan Gereformeerde Gezindte	38
COB	Contact en Overleg betreffende de Bijbel	72
COP	Commissie Opleiding Predikanten	2005: 6, 7, 8
CRC of CRCNA	Christian Reformed Church in North America	83
CSK	Commissie Steunbehoevende Kerken	57
CSST	Commissie Steunbehoevende Studenten Theologie	23
CVP	Commissie Vrouwelijke Predikanten	21
DC	Diaconale Commissie	23
DKE	Deputaten Kerkelijke Eenheid (GKV)	38

DOE-overleg	Deputaten Overleg Eenheid	38
E&M	Evangelie en Moslims	22
FC	Financiële Commissie	10, 116
GKSA	Gereformeerde Kerke in Suid-Afrika	83
GKV	Gereformeerde Kerken (Vrijgemaakt)	5, 38
GMV	Gereformeerde Maatschappelijk Verbond	38, 54
HGJB	Hervormd Gereformeerde Jeugd Bond	86
HR	Homoseksuele relaties	42
IDP	Interkerkelijk Dovenpastoraat	89, 106
ISK	Interkerkelijke Stichting voor het Kerklied	115
LV	Landelijke Vergadering	
MSM	Meldpunt Seksueel Misbruik	114
NBG	Nederlands Bijbelgenootschap	72
NGJ	Stichting Nederlands Gereformeerde Jeugdwerk	86
NGK	Nederlands Gereformeerde Kerken	
NGP	Nederlands Gereformeerde Predikantenopleiding	2005: 6, 7, 8 66, 101, 67, 102
NGS	Nederlands Gereformeerde Seminarie	66
NGSZH	Nederlands Gereformeerde Steunpunt Zending en Hulpverlening	100
PKN	Protestantse Kerk in Nederland	21, 38
RCOB	Raad voor Contact en Overleg betreffende de Bijbel	72
RTV	Radio- en TV-aangelegenheden	40
RvTA	Raad van Toezicht en Advies voor de Theologische Studie-Begeleiding	2005: 8 65
RvT NGP	Raad van Toezicht Nederlands Gereformeerde Predikantenopleiding	67, 102
SEV	Stichting Emeritaatsvoorziening	9
SKB	Steunpunt Kerkelijke Beheerszaken (GKV)	54
STAGG	Stichting voor Ambulante Geestelijke Gezondheidszorg	23

TOP	Taakverlichting Oudere Predikanten	9, 56
TSB	Theologische Studie-Begeleiding	2005: 6 en 8 65
TUA	Theologische Universiteit Apeldoorn	2005: 6 en 8 66, 101
TUK	Theologische Universiteit Kampen (Broederweg)	66, 101
VAC	Vertrouwens- en Adviescommissie	52, 67
WAP	Werkomstandigheden en Arbeidsvoorwaarden Predikanten	54
WMO	Wet maatschappelijke ondersteuning	23
ZvK	Stichting Zentijd voor de Kerken	40

INHOUD

INLEIDING	2
ZITTING – 5 NOVEMBER 2005	
LV2005-1 Opening	3
LV2005-2 Onderzoek credentiebrieven	3
LV2005-3 Benoeming notulist	3
LV2005-4 Verkiezing moderamen	3
LV2005-5 Voortzetting door de preses	4
LV2005-6 Toelichting op rapport Commissie Opleiding Predikanten (LV2005.47.1)	4
LV2005-7 Reacties en vragen op het rapport	5
LV2005-8 Besluitvorming	8
LV2005-8a Instellen NG-predikantenopleiding	8
LV2005-8b Benoeming van het bestuur NGP	12
LV2005-8c Benoeming Raad van Toezicht NGP	13
LV2005-8d Commissie van advies inzake aanpassing AKS	14
LV2005-8e Benoeming kerndocenten NGP	14
LV2005-8f Besluit opdracht aan moderamen	15
LV2005-9 Sluiting	16
EERSTE ZITTING – 10 FEBRUARI 2007	
Bidstond	17
1. Opening	17
2. Onderzoek credentiebrieven	18
3. Benoeming notulist	18
4. Benoeming stemcommissie; verkiezing moderamen	18
5. Constituering van de vergadering	19
6. Regelingen	19
7. Brief aan H.M. de Koningin	20
8. Commissie Archief en Documentatie (LV 27)	20
9. Commissie Taakverlichting Oudere Predikanten (LV.32)	22
10. Financiële Commissie (LV.26)	28

TWEEDE ZITTING – 3 MAART 2007

15.	Mededelingen van het moderamen	31
21.	Commissie Vrouwelijke Predikanten (LV 25)	31
22.	Evangelie en Moslims (LV 31)	37
23.	Centrale Diaconale Commissie (LV 42)	38
24.	Steunbehoevende Studenten Theologie (LV 23)	40
28.	Behandeling bezwaarschrift Culemborg (LV01)	42

DERDE ZITTING – 24 MAART 2007

38.	Contact en Samenspreking met andere kerken (binnenland) (LV22)	47
40.	Radio- en TV-aangelegenheden (LV 16)	62
42.	Pastorale handreiking homoseksualiteit (LV 50)	64

VIERDE ZITTING – 13 EN 14 APRIL 2007

52.	Vertrouwens- en Adviescommissie (LV 51)	76
53.	Verzoek Steenwijk inzake beroepbaarstelling (LV 12)	87
54.	Werkomstandigheden en Arbeidsvoorwaarden Predikanten; wijzigingen WAP-richtlijnen(LV 41)	90
55.	Voorstel regio Harderwijk inzake WAP (LV 41)	98
56.	<i>Taakverlichting Oudere Predikanten (LV 32)</i>	24
57.	Commissie Steunbehoevende Kerken (LV 28)	99
58.	NGP; onderdeel werkbegeleiding predikanten (LV 47)	100
65.	Raad van Toezicht en Advies TSB (LV 47)	101
66.	Nederlands Gereformeerde Predikantenopleiding (LV 47)	102
67.	Raad van Toezicht NG-Predikantenopleiding (LV 47)	114
69.	Commissie Herziening AKS (LV 12)	121
70.	Voorstel doorlichting beroepsprocedures (LV 12)	125
71.	Verzoek NGK Steenwijk inzake AKS (LV 12)	126
72.	Raad voor Contact en Overleg inzake de Bijbel (LV 20)	128

VIJFDE ZITTING – 12 MEI 2007

83.	Toespraken vertegenwoordigers buitenlandse kerken	130
84.	Contact en Samenspreking met andere kerken (buitenland) (LV 22)	131
85.	<i>Besluitvorming inzake Contact en Samenspreking met andere kerken (binnenland) (LV 22)</i>	52
86.	Raad van Toezicht NG-Jeugdwerk (LV48)	134
88.	Commissie Zending en Hulpverlening (LV 49)	136
89.	Commissie voor Categorieel Pastoraat (LV 19)	144

ZESDE ZITTING – 1 EN 2 JUNI 2007

99.	<i>Pastorale handreiking inzake homoseksualiteit (LV 50)</i>	69
100.	<i>Commissie Zending en Hulpverlening (vervolg) (LV 49)</i>	140
101.	<i>Gewijzigde opdracht bestuur NGP (LV 47)</i>	112
101b	<i>Wijziging bijlage 5-3 bij art.5 AKS (LV 47)</i>	113
.		
102.	<i>Raad van Toezicht NGP; amendementen (LV 47)</i>	116
102.	<i>Reglement Raad van Toezicht NGP (LV 47)</i>	118
104.	<i>Steunbehoevende Studenten Theologie (vervolg) (LV 23)</i>	41
105.	<i>Diaconale Commissie – Bestemming Noodfonds (LV 42)</i>	40
106.	<i>Commissie Categorieel Pastoraat (vervolg) (LV 19)</i>	147
106.	<i>Commissie Categorieel Pastoraat (vervolg 2) (LV 19)</i>	150
107.	<i>Bezwaarschrift NGK Culemborg (LV 01)</i>	44
108.	<i>Brieven dr. R.R. Ganzevoort</i>	45
113.	Contact met de Hoge Overheid (LV 24)	155
114.	Meldpunt Seksueel Misbruik (LV 29)	158
115.	Commissie Liedboek 2000 (LV 38)	164
116.	<i>Aanvullend Rapport Financiële Commissie (LV 26)</i>	30
117.	Brief NGK Krommenie (LV 01)	166
118.	Brief Regio Enschede-Zwolle (LV 50)	168
119.	Gewijzigde opdracht Commissie Vrouwelijke Predikanten (LV 25)	170
119a	Conceptbesluit herziening AKS (LV 12)	170
.		
121.	Instructie voor de commissies (LV 01)	171

122.	Instructie moderamen (LV 01)	173
123.	Benoeming commissies (LV 01)	174
124.	Aanwijzing roepende kerk LV 2010 (LV 01)	179
125.	Sluiting	179
	Bijlagen bij de Acta 2005 en 2007	181
	Lijst van afkortingen	184
	Inhoudsopgave per onderwerp	191

Inhoudsopgave per onderwerp
(de gedetailleerde inhoudsopgave staat op blz. 187 en een lijst van afkortingen op blz. 184)

<i>Code</i>	<i>Onderwerp</i>	<i>Agendapunten</i>
LV 01	Landelijke Vergadering (huishoudelijk)	28, 107, 117, 121, 122, 123, 124
LV 12	Akkoord voor Kerkelijk Samenleven	53, 69, 70, 71, 119a
LV 16	Radio en televisieaangelegenheden	40
LV 18	Theologische Studiebegeleiding	2005:6, 7 en 8, 65
LV 19	Categoriaal Pastoraat (incl. Dovenpastoraat)	89, 106
LV 20	Contact en Overleg betreffende de Bijbel	72
LV 22	Contact en Samenspreking andere Kerken	38, 83, 84, 85
LV 23	Steunbehoevende Studenten Theologie	24, 104
LV 24	Contact met de Hoge Overheid	113
LV 25	Vrouwelijke predikanten	21, 119
LV 26	Financiële commissie	10, 116
LV 27	Archief en Documentatie	8
LV 28	Steunbehoevende Kerken	57
LV 29	Meldpunt Seksueel Misbruik	114
LV 31	Stichting Evangelie en Moslims	22
LV 32	Taakverlichting Oudere Predikanten	9, 56
LV 38	Liedboek 2000	115
LV 41	Werkomstandigheden en Arbeidvoorwaarden Predikanten	54, 55
LV 42	Diaconale Commissie	23, 105
LV 47	NG Predikantsopleiding	2005: 6, 7 en 8 58, 65, 66, 67, 101, 101b, 102, 117
LV 48	Jeugdwerk	86
LV 49	Zending	88, 100
LV 50	Homoseksuele relaties	42, 99, 118
LV 51	Vertrouwens- en Adviescommissie	52

